

**STICHTING PENSIOENFONDS
VOOR VERLOSKUNDIGEN**

JAARRAPPORT 2009

INHOUD

A.	Voorwoord	2
B.	Kerncijfers	5
C.	Karakteristieken van het pensioenfonds	8
D.	Bestuursverslag	19
E.	Verslag van het verantwoordingsorgaan	42
F.	Jaarrekening	47
G.	Overige gegevens	74
H.	Bijlagen	79

A. Voorwoord

Geachte lezer,

Voor u ligt het jaarverslag van Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen (SPV). Hierin geeft het Bestuur van de SPV uitleg over een aantal belangrijke veranderingen en ontwikkelingen, zowel binnen als buiten de SPV, en het gevoerde beleid.

Bestuurlijke zaken

Na 7 jaar voorzitterschap van de SPV is mevrouw H.M. Cromheecke- Reus per 31 december 2009 “met een gerust hart met pensioen” gegaan. Het Bestuur heeft als dank voor het vele werk dat mevrouw Cromheecke al die jaren heeft verricht voor de SPV, en om haar uitgebreide netwerk in de gelegenheid te stellen haar nogmaals te groeten, als afscheid begin februari 2010 een minisymposium georganiseerd.

In 2009 hebben zich twee nieuwe bestuursleden gemeld, mevrouw C.M. van der Haar Msc en mevrouw J.W.M. Heuts- Verstraten, zodat het Bestuur van de SPV momenteel uit 6 leden bestaat en er nog slechts één vacature is. Mede naar aanleiding van deze veranderde samenstelling heeft er een nieuwe taakverdeling plaatsgevonden binnen het Bestuur.

Er is door het Bestuur veel aandacht besteed aan het inzichtelijk maken van de kosten en aan onderhandelingen hierover met de uitvoerder Syntrus Achmea Pensioenbeheer (SAPB) en de vermogensbeheerder Syntrus Achmea Vermogensbeheer (SAVB). Met SAPB zijn afspraken gemaakt over periodieke rapportage van kosten en over het afgrenzen van extra werkuren. Met SAVB hebben uitgebreide onderhandelingen plaatsgevonden over het vernieuwen van de contracten. Begin 2010 heeft dit ertoe geleid dat er een nieuw contract is afgesloten.

Ook heeft er een visitatie plaatsgevonden door een visitatiecommissie van de Stichting Dienstverlening Beroepspensioenfonds, in het kader van de Pension Fund Governance. Deze visitatie vindt 2-jaarlijks plaats. De gegeven adviezen worden ter harte genomen en waar nodig worden veranderingen in gang gezet. Ook deskundigheidsbevordering van het Bestuur heeft de nodige aandacht.

Dekkingsgraad

In financieel opzicht stond 2009 in het teken van herstel. Na het turbulente jaar 2008, met als gevolg van de financiële crisis een dekkingstekort eind 2008, heeft ook SPV begin 2009 een herstelplan ingediend. Na aanvankelijk een voortzetting van de daling van de dekkinggraad, met als dieptepunt eind februari (dekkinggraad 97,9%), zette het herstel zich in. Eind 2009 was de dekkinggraad weer gestegen naar 115,2%.

Het Bestuur heeft deze dekkinggraad bijgesteld per eind 2009, in verband met herziene levensverwachtingen van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). De ontwikkeling van de toekomstige levensverwachting blijkt aanzienlijk beter dan eerder voorzien, waardoor de verplichtingen van de pensioenfonds stijgen. Het Actuarieel Genootschap zal in de loop van 2010 met nieuwe prognosetafels komen. Vooruitlopend op het beschikbaar komen, het beoordelen en toepassen van deze nieuwe AG-prognosetafels wordt eind 2009 een additionele dotatie aan de voorziening voor pensioenverplichtingen inzake toegenomen toekomstige overlevingskansen opgenomen ter grootte van 4,0% van de technische voorzieningen. Hierdoor daalde de dekkinggraad eind 2009 van 115,2% tot 111,4%.

Communicatie: invoering Toeslagenlabel en Voorwaardelijkheidsverklaring

Om aan (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden duidelijk te maken of de pensioenen de komende jaren kunnen stijgen met de inflatie, gaat de SPV vanaf 1 april 2010 op haar communicatie-uitingen een toeslagenlabel hanteren. Naast het toeslagenlabel zal de SPV ook een voorwaardelijkheidsverklaring gebruiken. Daarin wordt het toeslagbeleid uitgelegd. Het gaat hierbij om de ambitie die de SPV heeft voor de mate van toeslagverlening en ook hoe toeslagen worden gefinancierd. Verder vermeldt de voorwaardelijkheidsverklaring welke toeslagen er de laatste drie jaar zijn toegekend.

In 2010 zal de communicatie met de deelnemers één van de grote speerpunten van het Bestuur zijn, uiteraard in samenwerking met de Deelnemersvereniging Pensioenfonds Verloskundigen en de Deelnemersraad van SPV.

Houdbaarheid Nederlands pensioenstelsel

Recentelijk hebben drie door de overheid ingestelde commissies hun bevindingen gerapporteerd aan de verantwoordelijke minister. Hun rapporten bevatten de nodige verstrekkende ideeën en aanbevelingen met betrekking tot de houdbaarheid van het Nederlands pensioenstelsel in de toekomst. Het Bestuur verdiept zich uitgebreid in deze rapporten en zal waar nodig haar beleid hierop aanpassen.

Toeslagverlening

Vanwege het nog bestaande reservetekort heeft het Bestuur van SPV in 2009 niet meer dan de onvoorwaardelijke toeslag kunnen verlenen.

Enkele cijfers

Eind 2009 had het pensioenfonds 1.908 actieve deelnemers, 791 gewezen deelnemers en 402 pensioengerechtigden. Het vermogen bedraagt ca 159 miljoen.

Tot slot nog een woord van dank voor iedereen die zich het afgelopen jaar heeft ingezet voor de beroepspensioenregeling voor onze verloskundigen.

Namens het bestuur,

Marlies Bartels
Voorzitter

B. Kerncijfers

Deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden

	31-12-2009		31-12-2008		31-12-2007		31-12-2006		31-12-2005	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Deelnemers	1.908	61,5	1.811	60,5	1.751	61,0	1.725	63,9	1.676	63,9
Gewezen deelnemers	791	25,5	789	26,4	752	26,2	620	23,0	584	22,3
Pensioengerechtigden	402	13,0	391	13,1	369	12,8	355	13,1	361	13,8
Totaal	3.101	100,0	2.991	100,0	2.872	100,0	2.700	100,0	2.621	100,0

Premiebatens, pensioenuitkeringen

(Bedragen x € 1.000)	2009	2008	2007	2006	2005
Premiebatens	7.782	7.033	6.447*	5.895	5.770
Pensioenuitkeringen	3.646	3.400	3.058	2.935	2.906

* Vanaf 2007 is geen reductie meer mogelijk op de koopsom. Tevens is per 1 januari 2007 een nieuwe systematiek voor de premievaststelling ingevoerd.

Technische voorzieningen, algemene reserve, vermogen en dekkingsgraad

(Bedragen x € 1.000)	31-12-2009	31-12-2008	31-12-2007	31-12-2006	31-12-2005
Technische voorzieningen*	142.494	142.395	100.845	83.101	82.407
Algemene reserve	16.210	-/ 795	42.353	57.522	53.056
Vermogen					
Beleggingen	157.821	140.168	142.051	139.390	133.989
Liquide middelen	1.018	1.466	1.371	1.066	895
Vorderingen en overige schulden	-/ 135	-/ 34	-/ 224	167	579
Totaal	158.704	141.600	143.198	140.623	135.463
Rentetermijnstructuur (%)*	3,8	3,4	4,9	4,0	4,0
Dekkingsgraad (%)	111,4	99,4	142,0	169,2	164,4

*De Technische Voorzieningen zijn in de jaren vóór 2007 gebaseerd op afwijkende grondslagen. Bij de berekening van de VPV in het verleden is rekening gehouden met een rekenrente van maximaal 4% en een voorwaardelijke toeslag. Vanaf 2007 is bij de berekening van de VPV rekening gehouden met de rentetermijnstructuur en tevens met de 2% resp. 2,5% onvoorwaardelijke toeslag (indexatie).

Verdeling beleggingsportefeuille

	31-12-2009		31-12-2008		31-12-2007		31-12-2006		31-12-2005	
		%		%		%		%		%
Vastgoed beleggingen	5.872	3,7	6.493	4,7	-	-	-	-	-	-
Aandelen	39.403	25,0	28.521	20,3	40.298	28,4	35.972	25,8	33.967	25,4
Vastrentende waarden	99.730	63,2	91.759	65,5	100.366	70,6	103.270	74,1	94.790	70,7
Derivaten	6.614	4,2	8.449	6,0	-	-	-	-	--	-
Overige beleggingen	6.202	3,9	4.946	3,5	1.387	1,0	148	0,1	5.232	3,9
Totaal	157.821	100,0	140.168	100,0	142.051	100,0	139.390	100,0	133.989	100,0

Beleggingsopbrengsten en kosten vermogensbeheer

(Bedragen x € 1.000)	2009	2008	2007	2006	2005
Directe opbrengsten	3.642	4.136	4.410	4.231	4.070
Indirecte opbrengsten	11.098	-/- 7.753	-/- 3.700	-/- 255	8.723
Totaal	14.740	-/- 3.617	710	3.976	12.793
Kosten*	-/- 475	-/- 443	-/- 343	-/- 157	-/- 149
Netto opbrengsten	14.265	-/- 4.060	367	3.819	12.644

Beleggingsrendement

(in procenten)	2009	2008	2007	2006	2005
Aandelen	33,4	-/- 39,6	-/- 1,7	12,5	26,8
Vastrentende waarden	8,9	5,1	1,5	-/- 0,2	5,4
Liquide middelen	1,4	1,8	3,7	3,0	2,6
Gemiddeld rendement exclusief renteaafdekking	13,8	-/- 10,1	0,5	2,9	10,7
Gemiddeld rendement inclusief renteaafdekking	10,4	-/- 2,4	-	-	-

Het beleggingsrendement is berekend volgens de VBA-Performance Presentatie Standaarden waarbij waardering van de portefeuille op maandbasis plaatsvindt en de perioderendementen meetkundig berekend worden.

C. Karakteristieken van het pensioenfonds

Profiel

Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen (SPV), statutair gevestigd te Tilburg, is opgericht op 10 september 1973. De stichting voert sindsdien de pensioenregeling uit. De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41095601. SPV is een beroepspensioenfonds en is aangesloten bij koepelorganisatie de Unie van Beroepspensioenfonds (UvB). De stichting heeft tot doel uitvoering te geven aan het pensioenreglement, zoals dat geldt voor eerstelijns praktiserende verloskundigen. SPV voert de pensioenregeling uit die op verzoek van de beroepspensioenvereniging “Deelnemersvereniging Pensioenfonds Verloskundigen” door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is verplicht gesteld voor iedere verloskundige die de praktijk in Nederland voert en in Nederland woonachtig is.

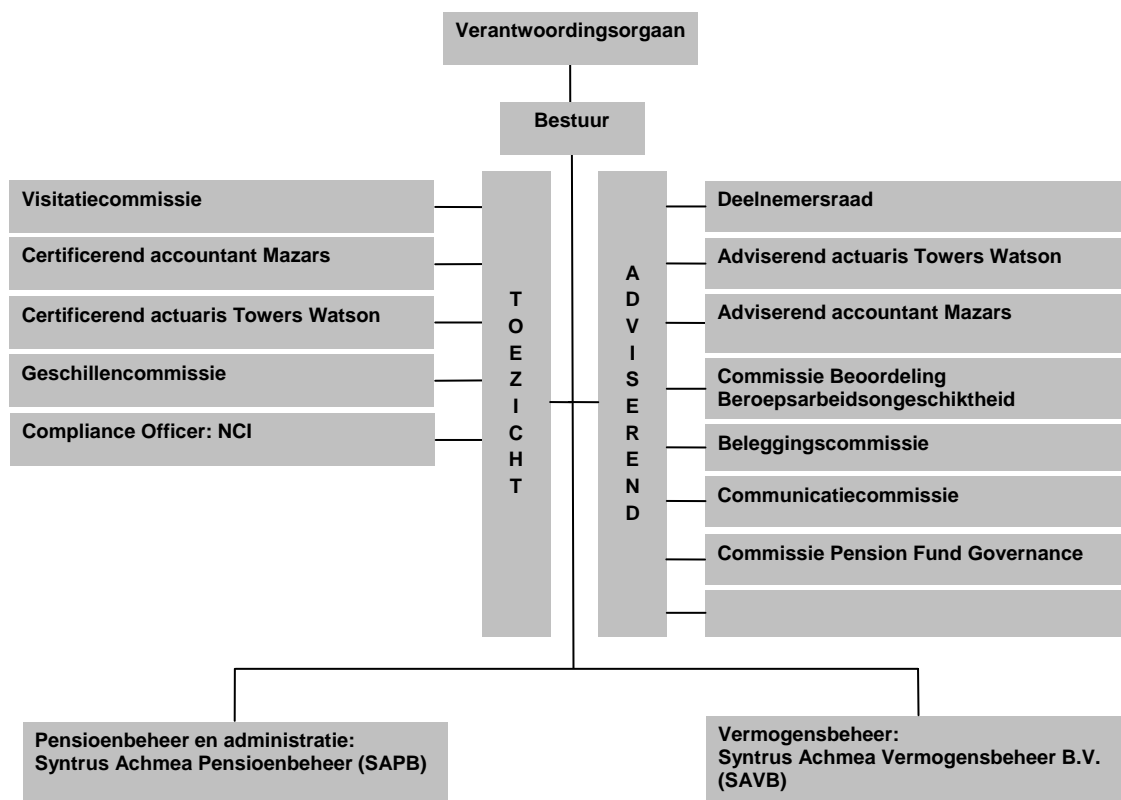
Het pensioenfonds ontwikkelt uitsluitend activiteiten die het in staat stellen zijn opdracht – De financiële gevolgen van overlijden, pensionering of arbeidsongeschiktheid, op basis van solidariteit en collectiviteit van (gewezen) deelnemers – zo goed mogelijk te verzorgen en uit te voeren. Deze opdracht behoort tot de verantwoordelijkheid van de beroepspensioenvereniging “Deelnemersvereniging Pensioenfonds Verloskundigen” welke op 1 januari 2007 is gestart met haar werkzaamheden.

Het pensioenfonds ontwikkelt géén activiteiten die niet behoren tot de kerntaken van een pensioenfonds en heeft dus geen nevenactiviteiten.

Organisatie van het pensioenfonds

Verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden

In het vervolg van dit hoofdstuk beschrijven wij de huidige organisatie van ons fonds. In het hoofdstuk Personalia op pagina 16 is een overzicht opgenomen van de personele invulling daarvan in 2009.

Bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor het beheer van het pensioenfonds en het uitvoeren van de pensioenregeling, waaronder het doen van pensioenuitkeringen aan pensioengerechtigden en partners van (niet actieve) deelnemers. Onderdeel van deze verantwoordelijkheid is het uitvoeren van interne controlemaatregelen gericht op de juiste en volledige registratie van de gegevens van SPV.

Het bestuur heeft, krachtens de statuten en reglementen, bevoegdheden tot het verrichten van betalingen en het aangaan van contractuele verplichtingen met derden.

Het bestuur van SPV heeft de dagelijkse uitvoering van de werkzaamheden uitbesteed aan een uitvoeringsorganisatie. Deze werkzaamheden betreffen pensioenadministratie, bestuursondersteuning, financiële administratie en vermogensbeheer. Het bestuur is en blijft verantwoordelijk voor de juiste uitvoering van de uitbestede taken conform de eisen van de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvrb)

Het bestuur heeft minimaal vijf en maximaal zeven zetels. Bestuursleden zijn (gewezen) deelnemers, die aanspraken hebben op ouderdomspensioen van de Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen, of gepensioneerde deelnemers in de pensioenregeling. De leden van het bestuur treden om de zes jaar af en kunnen zich éénmaal herkiesbaar stellen.

Sinds medio 2009 zijn twee aspirant bestuursleden gevonden die zich zijn gaan voorbereiden op een bestuursfunctie. Deze aspirant bestuursleden zijn door het bestuur ter benoeming voorgedragen aan de deelnemersvereniging. Verder was volgens het rooster van aftreden mevrouw S.C. Van der Mandele aftredend. Zij heeft zich herkiesbaar gesteld voor een nieuwe zittingsperiode. In de Algemene Vergadering van 16 oktober 2009 zijn beide aspirant bestuursleden benoemd en is mevrouw Van der Mandele herbenoemd.

Per 31 december 2009 is de voorzitter, mevrouw H.M. Cromheecke- Reus afgetreden en heeft er een nieuwe taakverdeling plaatsgevonden. Per 1 januari 2010 is het bestuur als volgt samengesteld:

Aftredend per

Oorspronkelijk benoemd door het algemeen bestuur van de KNOV

Mevrouw M.P. van der Kwast (secretaris), Hoorn	31 december 2012 (2 ^e termijn)
--	---

namens de (gewezen) deelnemers

Mevrouw S. C. van der Mandele-van der Bom, Harlingen	31 december 2015 (2 ^e termijn)
Mevrouw M.E.A. Bartels MSc (voorzitter), Rosendaal	16 juni 2012
Mevrouw drs. M.G.P.G. Elings (penningmeester), Veldhoven	11 mei 2013
Mevrouw J.W.M. Heuts- Verstraten, Meerssen	31 december 2015
Mevrouw C.M. van der Haar MSc, Breda	31 december 2015

Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van SPV wordt gevormd door de voorzitter, secretaris en penningmeester van SPV. Zij vertegenwoordigen gezamenlijk SPV in en buiten rechte. Het bestuur heeft uitsluitend bevoegdheden conform de statuten en reglementen van SPV.

Deelnemersvereniging DPV

Om het draagvlak van de verplichtgestelde pensioenregeling te kunnen toetsen is in 2006 de beroepspensioenvereniging opgericht onder de naam "Deelnemersvereniging Pensioenfonds Verloskundigen" (DPV). De deelnemersvereniging bepaalt de opzet van de regeling, benoemt onder meer de bestuursleden en heeft een adviserende rol bij reglementswijzigingen (statutair vastgelegd). Het bestuur van SPV overlegt minimaal een maal per jaar met het bestuur van de deelnemersvereniging.

Verantwoordingsorgaan

Het bestuur legt jaarlijks aan het verantwoordingsorgaan verantwoording af over het gevoerde beleid. In dat orgaan zijn de actieve deelnemers en de pensioengerechtigden vertegenwoordigd. Het bestuur heeft de inrichting (onder meer samenstelling en stemverhouding) en de bevoegdheden van het verantwoordingsorgaan vastgelegd in het reglement van het verantwoordingsorgaan.

Het verantwoordingsorgaan bestaat uit vier leden: het bestuur van de deelnemersvereniging, aangevuld met een vertegenwoordiger van de verenigingsraad van de deelnemersvereniging. Ten minste één van de leden van het verantwoordingsorgaan is een gepensioneerde.

Jaarlijks beoordeelt het verantwoordingsorgaan de werkwijze, het beleid en de keuzes van het bestuur van Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen. Het verantwoordingsorgaan geeft een schriftelijk en beargumenteerd oordeel over het handelen van het bestuur aan de hand van het jaarverslag, de jaarrekening en andere relevante informatie. Vervolgens geeft het bestuur van het pensioenfonds een schriftelijke en beargumenteerde reactie hierop. Zowel het oordeel van het verantwoordingsorgaan, als de reactie van het bestuur, worden opgenomen in het jaarverslag van het pensioenfonds (onderdeel E).

Intern toezicht

Het intern toezicht op het pensioenfonds wordt uitgevoerd door Stichting Dienstverlening Beroepspensioenfonds (SDB). Deze oefent in het kader van Pension Fund Governance intern toezicht uit op de besturen van aangesloten beroepspensioenfonds. De basis voor het intern toezicht is neergelegd in de Code Pension Fund Governance van Stichting van de Arbeid en wettelijk verankerd in de Wvb.

Het intern toezicht wordt uitgevoerd door een externe visitatiecommissie. Deze visitatiecommissie, die bestaat uit 3 leden en een secretaris, bezoekt eens in de twee jaren het bestuur van het pensioenfonds. Het bestuur van Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen is voor het laatst gevisiteerd eind mei 2009.

Het intern toezicht richt zich met name op het beoordelen van de beleids- en bestuursprocedures en -processen, op de *checks and balances*, de wijze waarop de uitvoering van de regeling wordt bestuurd en aangestuurd en op de wijze waarop wordt omgegaan met de risico's op de korte en langere termijn voor het pensioenfonds. Het intern toezicht heeft in zijn algemeenheid een positieve indruk van het functioneren van het SPV-bestuur en daarmee de visitatie beoordeeld als voldoende, zie het bestuursverslag (D) pagina 27.

Deelnemersraad

Het pensioenfonds kent een adviesorgaan in de vorm van een deelnemersraad. Het bestuur vraagt de deelnemersraad om advies bij pensioenpremies en toeslagverlening. De deelnemersraad heeft verder de bevoegdheid om adviezen aan het bestuur uit te brengen over andere onderwerpen. De deelnemersraad vergadert minimaal een maal per jaar samen met het bestuur van SPV.

De zetels van de deelnemersraad zijn bestemd voor de leden van de Verenigingsraad van de deelnemersvereniging. Daarnaast zijn er drie zetels bestemd voor invulling door en uit het Bestuur van de deelnemersvereniging. Verder is er nog een zetel bestemd voor een deelnemer, gewezen deelnemer of pensioentrekkende die geen lid is van de deelnemersvereniging. Aftredende leden van de deelnemersraad kunnen, aansluitend op hun zittingsperiode van maximaal 4 jaar, maximaal twee keer opnieuw worden voorgedragen.

In 2009 was mevrouw P.T.M. Höcker verkiesbaar voor een nieuwe zittingstermijn binnen het bestuur van de deelnemersvereniging en daarmee voor de deelnemersraad. Verder waren er in 2009 volgens het rooster van aftreden van de Verenigingsraad van de deelnemersvereniging geen leden aftredend, echter mevrouw J.G.J. Tiehuis - Boerrigter te Almelo gaf begin 2009 aan zich terug te willen trekken als lid van de verenigingsraad en daarmee van de deelnemersraad. In 2009 zijn twee nieuwe leden toegetreden tot de Verenigingsraad van de deelnemersvereniging en daarmee tot de deelnemersraad van het pensioenfonds. De zetel binnen de deelnemersraad voor een niet-lid van de deelnemersvereniging is nog immer vacant.

Uitvoeringsorganisatie

Het bestuur heeft met inachtneming van de Beleidsregel uitbesteding pensioenfonds en ervoor gekozen om de uitvoering van het pensioenbeheer, de beleidsvoorbereiding hiervoor, de ondersteuning van het bestuur, alsmede het vermogensbeheer uit te besteden.

Het pensioenbeheer, inclusief pensioenadministratie, en de bestuursondersteuning zijn uitbesteed aan Syntrus Achmea Pensioenbeheer te Tilburg (SAPB)¹. Het vermogensbeheer en de vermogensadministratie is uitbesteed aan Syntrus Achmea Vermogensbeheer B.V. te De Meern (SAVB). Zowel SAPB als SAVB zijn voor de uitvoering van de werkzaamheden van het pensioenfonds in het bezit van een SAS70-verklaring.

Voor SAPB geldt dat het gaat om een SAS70-verklaring type II. Voor SAVB gaat het om een SAS70-verklaring type I en vanaf het tweede halfjaar van 2009 ook om een SAS70-verklaring type II. De verklaringen zijn rapportages van de uitvoeringsorganisatie, gecontroleerd door haar accountant waarin wordt geconcludeerd dat de in de rapportage beschreven procedures bestaan en gevolgd werden gedurende de verslagperiode.

Het pensioenfonds heeft met alle uitvoeringsorganisaties overeenkomsten en Service Level Agreements (SLA) vastgelegd. De afzonderlijke SLA's zijn zodanig ingericht dat het bestuur inzicht heeft in de wijze van inrichting en uitvoering van de uitbestede bedrijfsprocessen en de daarin door de uitvoeringsorganisatie verankerde maatregelen van interne controle en risicobeheersing. Handhaving van de getroffen maatregelen gericht op een beheerste en integere bedrijfsvoering vindt plaats via interne en/of externe audits bij de uitvoeringsorganisaties. Over de uitkomsten van deze audits wordt het bestuur geïnformeerd. Daarnaast heeft de certificerende accountant van de stichting toegang tot alle gegevens en informatie betreffende de aan de pensioen- en vermogensbeheerders uitbestede werkzaamheden.

Commissies

In 2009 kent het bestuur twee onafhankelijke externe commissies en twee interne commissies. De twee interne commissies zijn de Beleggingscommissie en de Communicatiecommissie.

Naast deze commissies is een aantal werkgroepen actief waarin bestuursleden deelnemen.

¹ *Voorheen Interpolis Pensioenbeheer B.V. genaamd.*

Op basis van actualiteit wordt gewerkt met werkgroepen (tijdelijke aard) en voor langdurige aandachtsgebieden met commissies (permanent karakter). Commissies en werkgroepen hebben onder meer tot taak bestuursbesluiten voor te bereiden en genomen besluiten op verzoek van het bestuur uit te voeren. Zij kunnen ook toezien op de uitvoering van door het bestuur genomen besluiten. Het bestuur kan besluiten dat externe deskundigen en niet-bestuursleden deel uit maken van een commissie of een werkgroep.

Externe commissies

Het bestuur van SPV heeft twee commissies die uitsluitend bestaan uit externe deskundigen, te weten de Commissie Beoordeling Arbeidsongeschiktheid en de Commissie van Geschillen.

Commissie Beoordeling Arbeidsongeschiktheid

Het pensioenfonds draagt zelf het risico van vrijstelling van premiebetaling bij algehele blijvende arbeidsongeschiktheid van deelnemers. Verzoeken tot premievrijstelling worden beoordeeld door de Commissie Beoordeling Arbeidsongeschiktheid. De beoordeling van de Commissie leidt tot het wel of niet verlenen van premievrije pensioenopbouw. Jaarlijks informeert de Commissie het bestuur over de behandelde aanvragen.

De leden van de Commissie worden (her-)benoemd en ontslagen door het Bestuur van het pensioenfonds. Aftredende leden van de Commissie Beoordeling Arbeidsongeschiktheid kunnen, aansluitend op hun zittingsperiode van maximaal 4 jaar, opnieuw worden gekozen.

De Commissie heeft in het verslagjaar 6 aanvragen voor premievrije pensioenopbouw in behandeling genomen en afgehandeld. Bij de beoordelingen is in drie gevallen besloten tot een toekenning van premievrije pensioenopbouw. Drie verzoeken zijn afgewezen. Verder hebben er zich ontwikkelingen voorgedaan in een oude aanvraag waarvoor een juridische procedure liep. Eind 2009 is de juridische procedure tot een einde gekomen en is betreffende deelnemer alsnog een premievrije pensioenopbouw vanaf 2001 toegekend.

Naar aanleiding van de juridische procedure is eind 2009 afgesproken dat bestuurslid mevrouw drs. M.G.P.G. Elings als aanspreekpunt gaat functioneren voor de Commissie Beoordeling Arbeidsongeschiktheid. Zij wordt periodiek op de hoogte gehouden van lopende aanvragen en eventuele probleem dossiers bij de aanvragen van premievrijstelling wegens algehele blijvende arbeidsongeschiktheid.

Commissie van Geschillen

SPV kent een geschillenprocedure en een heldere klachtenprocedure. De procedures zijn via de website beschikbaar zodat het voor alle belanghebbenden eenvoudig te vinden is hoe en waar men een klacht of geschil kan indienen.

Een belanghebbende kan bij een geschil met het pensioenfonds in beroep gaan bij de Commissie van Geschillen, conform de bepalingen in het pensioenreglement. Onder 'geschil' wordt verstaan een welomlijnd en voor beslissing vatbaar verschil van inzicht tussen het bestuur en een deelnemer of andere belanghebbende over een door het bestuur genomen besluit.

De Commissie van Geschillen bestaat uit een jurist, een actuaris en een verloskundige. Zo nodig kan de Commissie, per individueel geschil, een deskundige benoemen.

Aan de Commissie is een griffier verbonden, die geen deel uitmaakt van de Commissie.

De leden van de Commissie worden benoemd en ontslagen door het bestuur van het pensioenfonds. Met inachtneming van de bepalingen in de statuten, de reglementen en de betreffende geschillenprocedure is de Commissie bevoegd tot het doen van uitspraak in geschillen tussen het pensioenfonds en een bezwaarmaker. De Commissie oordeelt in volstrekte onafhankelijkheid.

Er zijn in 2009 geen geschillen aanhangig gemaakt bij de Commissie van Geschillen.

Interne commissies

Het pensioenfonds kende in het verslagjaar eigenlijk drie interne commissies. Twee van deze commissies werken op basis van een reglement met daarin een vastgestelde taakopdracht. De derde commissie was in 2009 nog aangemerkt als werkgroep. Begin 2010 is besloten dat deze werkgroep een permanent karakter heeft, waardoor het feitelijk een commissie is. De commissies bestaan uit bestuursleden van het pensioenfonds en worden eventueel ondersteund door adviseurs van de uitvoeringsorganisaties.

Beleggingscommissie

Het bestuur heeft een beleggingscommissie ingericht met als mandaat het namens het bestuur monitoren van de vermogensbeheerder en het formuleren van beleidsvoorstellen op het gebied van beleggingen voor het bestuur, in samenspraak met de vermogensbeheerder. Daarnaast kan de commissie het bestuur gevraagd en ongevraagd advies geven over beleggingszaken.

De commissie is samengesteld uit twee bestuursleden. In 2009 is besloten de commissie uit te breiden naar drie bestuursleden. Voor deze derde zetel is de positie nog vacant. De commissie wordt ondersteund door een adviseur van SAVB.

Communicatiecommissie

Deze commissie is samengesteld uit twee leden van het bestuur. De commissie wordt ondersteund door een communicatieadviseur van SAPB. De commissie bewaakt de uitvoering van het communicatieplan en evalueert achteraf of de communicatie effectief is geweest. De commissieleden zijn het eerste aanspreekpunt voor communicatieonderwerpen.

Pension Fund Governance

Tot en met 2009 werd deze commissie gezien als werkgroep. Echter gezien het permanente karakter is begin 2010 ervoor gekozen er een commissie van te maken. Deze commissie heeft nog geen reglement, deze wordt in 2010 opgesteld. De commissie is samengesteld uit drie leden van het bestuur. De commissie wordt ondersteund door een adviseur van de uitvoeringsorganisatie. De commissie treft voorbereidingen voor de invulling van wetsvoorschriften met betrekking tot zorgvuldig pensioenfondsbestuur.

Werkgroepen

De werkgroepen hebben, in tegenstelling tot de hierboven genoemde commissies, een meer tijdelijk karakter of vormen meer een overlegorgaan. De werkgroepen voeren een door het bestuur geformuleerde opdracht uit. Naast bestuursleden maken eventueel (externe) adviseurs deel uit van de werkgroepen.

In 2009 waren er, naast de werkgroep Pension Fund Governance, de volgende werkgroepen:

- werkgroep Reglementen en Statuten;
De opdracht van deze werkgroep is het volgen van ontwikkelingen met betrekking tot wettelijk toezicht en wetgeving en het voorbereiden van wijziging van statuten en (pensioen-) reglement(en) die het gevolg zijn van die ontwikkelingen of van bestuursbeleid.

- werkgroep pensioenvoorziening verloskundigen;
Deze werkgroep is meer een overlegorgaan. De werkgroep neemt deel in een overlegplatform met DPV en/of KNOV, waarin van gedachten wordt gewisseld over alles wat de pensioensituatie van deelnemers raakt.
- werkgroep samenwerking beroepspensioenfondsen.
Deze werkgroep heeft tot opdracht het in kaart brengen van de mogelijkheden om tot verdere samenwerking met andere beroepspensioenfondsen.
Eind 2009 is deze werkgroep opgeheven. Het bestuur bekijkt samen hoe men hier in 2010 verder wil gaan.

Compliance officer

Met ingang van 1 maart 2008 heeft het bestuur het Nederlandse Compliance Instituut (NCI) aangewezen als externe compliance officer. De compliance officer ziet toe op naleving van de gedragscode welke jaarlijks door het bestuur wordt ondertekend.

Externe deskundigen

Het bestuur laat zich bijstaan door externe adviseurs op actuarieel, juridisch, fiscaal, financieel en organisatorisch terrein. Het bestuur blijft evenwel te allen tijde eindverantwoordelijk voor alle activiteiten van het pensioenfonds.

Voor de certificering heeft SPV overeenkomsten met zowel actuaris als accountant.

De certificerend actuaris rapporteert jaarlijks over de financiële positie van SPV en geeft een actuariële verklaring af. De certificerend accountant controleert de jaarrekening en de verslagstaten ten behoeve van De Nederlandsche Bank en doet verslag van zijn werkzaamheden in de vorm van een accountantsverklaring en een verslag aan het bestuur. Hierin zijn opmerkingen en aanbevelingen over de administratieve organisatie en interne controle van SPV opgenomen.

De adviserend actuaris - de heer R. Kruijff AAG - en adviserend accountant - de heer A.G. de Nijs RA - , verder in dit verslag aangeduid als adviserend actuaris en adviserend accountant, geven het bestuur advies rondom uiteenlopende onderwerpen, gerelateerd aan hun werkgebied.

Volgens de wet dient er een scheiding te zijn tussen de organisaties van de certificerend actuaris en de adviserende actuaris. Indien een organisatie beschikt over een gedragscode die door DNB goedgekeurd is, mogen de certificerend en adviserend actuaris van dezelfde organisatie komen. Er moet echter altijd sprake zijn van twee verschillende personen. De actuaris van Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen is Towers Watson¹. Dit geldt voor zowel de certificerend actuaris als voor de adviserende actuaris. De werkzaamheden worden goed gescheiden en SPV is in het bezit van een heldere taakverdeling tussen beide actuarissen. Het werken met één kantoor is voor SPV kostenbesparend. Towers Watson beschikt over een goedgekeurde gedragscode.

Herverzekering

Het overlijdensrisico dat voortvloeit uit de verzekering van het aanvullend partnerpensioen voor actieve deelnemers is volledig herverzekerd bij Zwitserleven.

¹ Voorheen Towers Perrin genaamd.

Personalia Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen op 31 december 2009

Bestuur

Aftredend per

Oorspronkelijk benoemd door het algemeen bestuur van de KNOV

Mevrouw H.M. Cromheecke – Reus (voorzitter), Meppel	31 december 2011
Mevrouw M.P. van der Kwast (secretaris), Hoorn	31 december 2012 (2 ^e termijn)

namens de (gewezen) deelnemers

Mevrouw S. C. van der Mandele-van der Bom, Harlingen	31 december 2015 (2 ^e termijn)
Mevrouw M.E.A. Bartels MSc (penningmeester), Roosendaal	16 juni 2012
Mevrouw drs. M.G.P.G. Elings, Veldhoven	11 mei 2013
Mevrouw J.W.M. Heuts- Verstraten, Meerssen	31 december 2015
Mevrouw C.M. van der Haar MSc, Breda	31 december 2015

Dagelijks bestuur

Mevrouw H.M. Cromheecke*
Mevrouw M.P. van der Kwast
Mevrouw M.E.A. Bartels MSc

** Per 1 januari 2010 heeft mevrouw Cromheecke haar bestuurslidmaatschap beëindigd. Er heeft een nieuwe taakverdeling binnen het bestuur plaatsgevonden en mevrouw drs. M.G.P.G. Elings is toegetreden tot het dagelijks bestuur.*

Deelnemersraad

Naam

Aftredend per

Mevrouw M. Brinkhuis-Truijen , Horst	31-12-2010
Mevrouw G.E.M. Haanraads , Assendelft	31-12-2010
Mevrouw P.F.J. Roox-Grosfeld , Reuver	31-12-2010
Mevrouw D. Bloem , Aalsmeer	31-12-2011 (2 ^e termijn)
Mevrouw M.A. Veen – Piers , 's-Gravenhage	31-12-2011 (2 ^e termijn)
Mevrouw E. van Weerdenburg-van de Lagemaat , Aalsmeer	31-12-2011 (2 ^e termijn)
Mevrouw E.W.A. Wirken-Graafmans , Rijen	31-12-2011 (2 ^e termijn)
Mevrouw A.A.H.M. van Doorn , Heeswijk-Dinther	31-12-2012 (2 ^e termijn)
Mevrouw A. Idema-Poker , Utrecht	31-12-2012 (2 ^e termijn)
Mevrouw S.R. de Korte , Enkhuizen	31-12-2012 (2 ^e termijn)
Mevrouw G.G. Muller - van Strien , Utrecht	31-12-2012 (2 ^e termijn)
Mevrouw T.M. Voorwald-Tas , Zuidwolde (DR)	31-12-2012 (2 ^e termijn)
Mevrouw M.C. Beekx, 's-Gravenmoer	31-12-2013
Mevrouw P.T.M. Höcker , Voorschoten	31-12-2013 (2 ^e termijn)
Mevrouw M. Welten - Jansen, Nijverdal	31-12-2013

Bestuur Deelnemersvereniging DPV

Mevrouw S.R. de Korte te Enkhuizen (voorzitter)
Mevrouw G.E.M. Haanraads te Assendelft (penningmeester)
Mevrouw P.T.M. Höcker te Voorschoten (secretaris)

Verantwoordingsorgaan

Mevrouw S.R. de Korte te Enkhuizen
Mevrouw G.E.M. Haanraads te Assendelft
Mevrouw P.T.M. Höcker te Voorschoten
Mevrouw T.M. Voorwald-Tas, te Zuidwolde (DR)

Commissie Beoordeling Arbeidsongeschiktheid

Naam

Aftredend per

Mevrouw Dr. I. van Ham, arts te Nieuwegein	31-12-2012
Mevrouw A. Ruysink, gepensioneerd verloskundige	31-12-2011

Commissie van Geschillen

De heer Mr. A.L. Asscher, advocaat te Amsterdam, (voorzitter)
Mevrouw Mr. A.J. Notebaard, actuaris te Amsterdam*
Mevrouw M. van Harn, verloskundige te Rotterdam

** Mevrouw Mr. A.J. Notebaard heeft haar functie als actuaris neergelegd per 3 september 2009. Mevrouw drs. M.C.M. Slabbers AAG, actuaris te Den Haag is eind 2009 benaderd om op te treden als actuaris binnen de commissie en heeft begin 2010 deze functie geaccepteerd.*

Beleggingscommissie

Mevrouw M.E.A. Bartels MSc
Mevrouw drs. M.G.P.G. Elings

Communicatiecommissie

Mevrouw H.M. Cromheecke*
Mevrouw M.P. van der Kwast

** Per 1 januari 2010 heeft mevrouw Cromheecke haar bestuurslidmaatschap beëindigd.
Mevrouw S.C. van der Mandele heeft haar rol in de communicatiecommissie overgenomen.*

Commissie Pension Fund Governance

Mevrouw M.E.A. Bartels MSc*
Mevrouw S.C. van der Mandele
Mevrouw M.P. van der Kwast**

** Per 1 januari 2010 heeft mevrouw Bartels haar positie binnen de commissie overgedragen aan mevrouw drs. M.G.P.G. Elings*

*** Mevrouw M.P. van der Kwast was tot medio 2009 slechts als vervanger in de commissie beschikbaar.
In overleg is afgesproken dat zij vanaf medio 2009 een vaste positie binnen de commissie heeft.*

Werkgroep Reglementen en Statuten

Mevrouw M.E.A. Bartels MSc

Mevrouw M.P. van der Kwast

Werkgroep Pensioenvoorziening Verloskundigen

Mevrouw H.M. Cromheecke*

Mevrouw M.P. van der Kwast

** Vanaf 1 januari 2010 neemt mevrouw Bartels de positie van mevrouw Cromheecke over in de werkgroep Pensioenvoorziening Verloskundigen*

Werkgroep Samenwerking Beroepspensioenfondsen

Mevrouw H.M. Cromheecke

Mevrouw drs. M.G.P.G. Elings

Mevrouw M.P. van der Kwast

Certificerend Accountant

De heer drs. C.A. Hartevelde RA, Mazars te Rotterdam

Adviserend Accountant

De heer A.G. de Nijs RA Mazars te Rotterdam

Certificerend Actuaris

De heer dr. R.J.G. Wilms AAG, Towers Watson te Rotterdam

Adviserend Actuaris

De heer R. Kruijff AAG, Towers Watson te Apeldoorn

Vermogensbeheerder

Syntrus Achmea Vermogensbeheer B.V. te De Meern.

Uitvoeringsorganisatie

Syntrus Achmea Pensioenbeheer te Tilburg.

Compliance officer

De heer B. Peters, Nederlands Compliance Instituut te Waddinxveen (NCI).

D. Bestuursverslag

Ontwikkelingen in 2009

Financiële situatie

Het jaar 2009 stond in het teken van de economische recessie. In het begin van 2009 waren er forse verliezen op de beurzen. Daarnaast was sprake van een lage rente. Als gevolg hiervan hadden enkele honderden pensioenfondsen een dekkingstekort. Dat wil zeggen dat er onvoldoende financiële middelen waren om aan alle (toekomstige) verplichtingen te voldoen.

Als gevolg van de financiële crisis daalde de dekkinggraad van SPV in 2008 tot 99,40%. In 2009 zette de daling aanvankelijk voort. Eind februari werd het dieptepunt bereikt (97,90%). Daarna zette het herstel in. Ultimo 2009 is de dekkinggraad weer gestegen naar 111,4%.

Het dekkingstekort, waarin SPV sinds eind 2008 verkeerde is formeel ten einde. Dit is het geval als SPV drie aaneengesloten kwartalen een dekkinggraad boven het minimaal vereiste niveau van 104,1% heeft.

Herstelplan

Vanwege het dekkingstekort moesten bijna alle pensioenfondsen een kortetermijnherstelplan bij de toezichthouder DNB indienen. De deadline daarvoor was 1 april 2009. Volgens de Pensioenwet moet een pensioenfonds binnen drie jaar weer een dekkinggraad van meer dan 105% hebben. Begin 2009 zag het er naar uit dat veel pensioenfondsen pensioenaanspraken en pensioenrechten zouden moeten korten om te voldoen aan de eis dat binnen drie jaar de dekkinggraad weer 105% zou zijn. Dat vond minister Donner van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) een onevenredig zwaar gevolg van het hanteren van een termijn van drie jaar. Daarom werd de hersteltermijn tijdelijk verlengd naar vijf jaar. Pensioenfondsen moesten voor 1 april 2009 een plan voor realistisch herstel in vijf jaar indienen bij DNB. Daarin staan ook de maatregelen die SPV neemt als het niet lukt om binnen de gestelde termijn een dekkinggraad van 105% te bereiken. DNB toetst jaarlijks of het voldoende lukt om te herstellen. Minister Donner heeft besloten dat eventuele korting op pensioenen en aanspraken kan worden uitgesteld tot 1 april 2012. Daardoor wordt een eventuele korting niet overhaast en overbodig doorgevoerd.

Bij het opstellen van het herstelplan moet het bestuur zich laten leiden door een evenwichtige belangenafweging. Dat betekent dat de belangen van degenen die nu pensioen opbouwen, de gewezen deelnemers en de pensioengerechtigden evenwichtig in het herstelplan verwerkt moeten zijn. DNB beoordeelde de herstelplannen ook daarop.

Op 31 december 2008 was de dekkinggraad van SPV 99,4%. Daarom werd SPV verplicht een korte- en langetermijnherstelplan in te dienen bij DNB. Het bestuur heeft het herstelplan op 18 maart 2009 vastgesteld en goedgekeurd. Op 27 maart 2009 is het herstelplan naar DNB verzonden. Na zorgvuldige afweging en beoordeling van de financiële situatie heeft het bestuur gekozen voor een herstelplan met een duur van drie jaar. Er zijn geen extra maatregelen getroffen en voor het toeslagbeleid wordt de procedure, zoals vastgesteld in de Actuariële en Bedrijfstechnische Nota (ABTN) gevolgd. Mocht SPV ultimo 2011 nog een dekkingstekort hebben, dan zal SPV overgaan tot korting van de aanspraken per 2012. De DNB heeft in 2009 ingestemd met het door SPV ingediende korte- en langetermijn herstelplan.

Het bestuur heeft pensioengerechtigden en (gewezen) deelnemers tijdig en op toegankelijke wijze geïnformeerd over het herstelplan en de daarin opgenomen maatregelen. Dit heeft onder meer plaatsgevonden door een landelijke informatiebijeenkomst op 16 oktober 2009 in De Meern, informatieverstrekking via de website van SPV en de Nieuwsbrief van juni 2009 die aan dit onderwerp is gewijd.

Per 1 april 2010 had SPV gedurende 3 kwartalen geen dekkingstekort. Hiermee is het kortetermijnherstelplan beëindigd.

Door lage dekkingsgraad geen waardeoverdracht

Als een deelnemer van baan verandert, mag hij zijn pensioen overdragen naar zijn nieuwe pensioenfonds. Dit traject heet waardeoverdracht. Is de dekkingsgraad van SPV lager dan 100%, dan mag het pensioenfonds niet aan waardeoverdrachten meewerken. Het moet deze volgens de Wet verplichte bereospensioenregeling (Wvb) "opschorten". Veel fondsen hebben in 2009 een aantal maanden een dekkingsgraad van minder dan 100% gehad; sommige fondsen hebben daar nog steeds mee te maken. Ook SPV had in de periode tot april 2009 een dekkingsgraad lager dan 100%.

De situatie dat veel pensioenfondsen tegelijkertijd een dekkingstekort hadden, had zich nog niet eerder voorgedaan. Hierdoor kwamen de knelpunten naar voren die een opschorting van de waardeoverdrachten met zich meebrengt.

Uit medio maart was de dekkingsgraad van SPV weer boven de 100%. Om te voorkomen dat waardeoverdrachten worden gestart en vlak daarna weer moeten stoppen heeft het bestuur besloten dat de dekkingsgraad gedurende 3 maanden 100% of meer moet zijn voordat de overdrachten weer worden opgestart. De toezichthouder is het hiermee eens. Dit betekent dat SPV sinds juni weer meewerkt aan waardeoverdrachten. Of een verzoek om waardeoverdracht daadwerkelijk afgehandeld kan worden hangt ook af van de situatie van het andere fonds.

Communicatie

In dit hoofdstuk, dat we "Communicatie" hebben genoemd, staat een aantal onderwerpen dat gespeeld heeft bij alle fondsen en een relatie heeft met wetgeving. Het communicatiebeleid van het pensioenfonds zelf komt hier niet aan de orde.

Toeslagenlabel en voorwaardelijkheidsverklaring

Het verhogen van het pensioen vanwege bijvoorbeeld loon- of prijsstijging heet toeslag. Het bestuur beslist jaarlijks of het een toeslag verleent. Dit kan alleen als daarvoor voldoende financiële middelen beschikbaar zijn. Voor een begrijpelijke communicatie over het toeslagbeleid van het pensioenfonds voerde de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb) een toeslagenlabel in. Dit label staat op bijna alle communicatiemiddelen. Hiermee maken pensioenfondsen en verzekeraars duidelijk of de pensioenen de komende jaren kunnen stijgen met de prijsstijgingen, met andere woorden of de koopkracht op peil blijft. Naast het toeslagenlabel moet SPV ook een voorwaardelijkheidsverklaring gebruiken. Daarin wordt het toeslagbeleid verder uitgelegd. Het gaat hierbij om de ambitie die SPV heeft voor de mate van toeslagverlening. En ook hoe toeslagen worden gefinancierd. Verder geeft het label aan welke toeslagen er de laatste drie jaar zijn toegekend. De Autoriteit Financiële Markten (AFM) is de toezichthouder die zich concentreert op het gedragstoezicht van pensioenfondsen. In de praktijk richt de AFM zich met name op communicatie. Het toeslagenlabel valt onder het toezicht van de AFM.

De voorwaardelijkheidsverklaringen die SPV vanaf 2009 gebruikt en de toeslaglabels die SPV vanaf 1 april 2010 gebruikt vindt u terug in de bijlagen (H).

Toeslagenbrief vanwege bijzondere situatie

Vanwege de bijzondere economische situatie in 2009 besloot minister Donner dat het toeslagenlabel in 2009 niet gebruikt hoefde te worden. Toepassing van het toeslagenlabel in de huidige economische situatie kon verwarring veroorzaken bij de belanghebbenden, zo was de argumentatie. In plaats daarvan ontwikkelde de pensioensector, in overleg met de toezichthouder AFM, een modelbrief. Deze brief informeerde deelnemers en pensioengerechtigden over de financiële crisis, de situatie van de pensioenuitvoerder en de gevolgen voor hun pensioen. Met deze brief hebben de pensioenfondsen ook over de toeslagverwachting over 2009 gecommuniceerd met alle belanghebbenden. Dit gebeurde in het tweede kwartaal van 2009. Zowel pensioenfondsen met een dekkingstekort als fondsen met een reservetekort maakten gebruik van de brief. In 2010 wordt het toeslagenlabel wel toegepast.

Toeslag in 2009

De meeste deelnemers en pensioengerechtigden van de Nederlandse pensioenfondsen ontvingen in 2009 in het geheel geen toeslag op hun pensioen. Het bestuur van SPV besloot in december 2008 om alleen de onvoorwaardelijke toeslag te verlenen in 2009. De brief met daarin informatie over de verleende toeslagen per 1 januari 2009 is verzonden 20 januari 2009. Tevens is in maart 2009 een brief naar alle deelnemers gestuurd waarin kort de gevolgen van de crisis, de dekkingsgraad, het opstellen van herstelplannen en de gevolgen voor toeslagen, premies, behoud van rechten, werd aangegeven.

AFM vraagt fonds zelf aan te geven of communicatie goed is

De toezichthouder Autoriteit Financiële Markten (AFM) stuurde op 8 december 2008 een tweede self assessment aan pensioenfondsen met het verzoek informatie te geven over de wijze waarop communicatie aan deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden plaatsvindt; AFM vroeg aan te geven hoe het pensioenfonds omging met informatieverstrekking en hoe de zorgplicht werd ingevuld. SPV heeft op 29 januari 2009 de vragenlijst ingevuld en retour gezonden naar de AFM. De AFM was van mening dat ons fonds 82% scoorde op het terrein van de informatieverstrekking. De gemiddelde score van alle pensioenfondsen is 78%. AFM bracht ook een algemeen persbericht naar buiten naar aanleiding van het self assessment. In het algemeen ziet AFM verbetering in de communicatie van pensioenfondsen. Maar AFM wil een breder en dieper onderzoek doen naar de communicatie van pensioenfondsen. AFM wil daarin toetsen of pensioenfondsen de juiste informatie verschaffen.

De toezichthouder startte op 31 augustus 2009 een onderzoek naar de mate waarin de startbrief aan de wetgeving voldoet. Ook ons fonds heeft aan dit self-assessment meegewerkt. De AFM is van mening dat SPV op een paar punten niet voldoet aan wetgeving. Het bestuur kan zich niet vinden in dit standpunt van de toezichthouder en is hierover in overleg met de toezichthouder. Begin 2010 heeft AFM haar oordeel bijgesteld. Met de gedane aanbevelingen van AFM is SPV inmiddels aan de slag gegaan.

Tijdige verzending UPO's

AFM constateerde in 2008 dat pensioenfondsen een eigen invulling geven aan de open norm 'tijdig' bij het versturen van een Uniform Pensioenoverzicht (UPO). De verzending is in de praktijk afhankelijk van de doorlooptijden van administratieve processen. Om een einde te maken aan de discussie over de vraag wanneer sprake is van tijdige verstrekking van UPO's, kwam de AFM met een beleidsregel. Hierin staat dat een pensioenuitvoerder voldoet aan de eis van 'tijdigheid' als de deelnemer zijn UPO uiterlijk op 30 september van het volgende kalenderjaar ontvangt. Deze nieuwe norm geldt voor het eerst voor de UPO's over het jaar 2009. Voor SPV zijn de UPO's over het jaar 2008 voor actieve deelnemers op 29 mei 2009 verzonden. Voor de arbeidsongeschikte deelnemers zijn de UPO's begin 2010 verstuurd. Gewezen deelnemers ontvingen hun UPO op 13 maart 2009. Voor de pensioengerechtigden is de informatie over de hoogte van hun pensioen en over de toeslagverlening op 20 januari 2009 verstuurd.

Pensioenregister van start

In de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb) is bepaald dat de pensioenuitvoerders een pensioenregister inrichten. Het register gaat alle Nederlandse pensioenregelingen via internet toegankelijk maken. Iedereen tussen de 15 en 65 jaar met een burgerservicenummer en een DigiD kan straks inloggen en een overzicht opvragen van zijn eigen pensioenregelingen en AOW-rechten. Zo kan iedere Nederlander straks duidelijk zien hoe hoog zijn totale oudedagsvoorziening is, bij welke pensioenuitvoerder het pensioen is opgebouwd en waar hij terecht kan voor meer informatie. Op 7 mei 2008 is de Stichting Pensioenregister opgericht, een samenwerkingsverband van de pensioenkoepels, verzekeraars en Sociale Verzekeringsbank. De stichting begeleidt de ontwikkeling van het pensioenregister. De pensioensector draagt de kosten zelf. Het is de bedoeling dat het register per 1 januari 2011 van start gaat. Volgens de wet moet het pensioenfonds elke vijf jaar informatie aan gewezen deelnemers verstrekken over hun opgebouwde pensioenaanspraken. Dit geldt overigens alleen voor degenen die na 1 januari 2008 gewezen deelnemer zijn geworden én de gewezen deelnemers die zich bij de pensioenuitvoerder hebben gemeld met het verzoek om hen deze informatie te verstrekken. Dat betekent bijvoorbeeld dat het niet verplicht is om informatie te verstrekken over gewezen deelnemers die voor 1 januari 2008 gewezen deelnemer zijn geworden. Een verzoek via het pensioenregister wordt gezien als een wettelijk verzoek om gewezen deelnemersinformatie te verstrekken. Het is dan ook bijna onvermijdelijk om ook aan degenen die gewezen deelnemer zijn geworden voor 1 januari 2008 informatie te verstrekken. In 2009 is bij de uitvoerder, Syntrus Achmea, een project gestart voor de tijdige invoering van het pensioenregister.

Trend: vergrijzing en ontgroening: overheid wil AOW leeftijd verhogen

In 2009 was sprake van een economische recessie en een toenemende werkloosheid. Aan de andere kant ontstaat de komende jaren door vergrijzing en ontgroening juist een verminderd arbeidsaanbod en een verwacht tekort aan beschikbare arbeid. Daarnaast is sprake van een stijgende levensverwachting van mannen en vrouwen. Redenen voor het kabinet om de AOW-leeftijd te willen verhogen naar 67 jaar. Het kabinet kwam met een concreet wetsvoorstel om de AOW-leeftijd in twee stappen te verhogen naar 67 jaar. Eind februari 2010 viel het kabinet. Het onderwerp AOW-leeftijd werd vervolgens controversieel verklaard. Hierdoor wordt het onderwerp AOW pas na de verkiezingen in juni 2010 weer opgepakt.

Plan van het demissionaire kabinet: AOW-leeftijd in twee stappen omhoog

Het demissionaire kabinet wilde de AOW-leeftijd in twee stappen verhogen: in 2020 naar 66 jaar en in 2025 naar 67 jaar. Het kabinet wilde verder rondom de verhoging van de AOW-leeftijd maatregelen treffen met betrekking tot de verbetering van de arbeidsmarktpositie van ouderen, de positie van mensen met zware beroepen en de positie van mensen met een lang arbeidsverleden. Verschillende politieke partijen en de sociale partners werken inmiddels aan hun eigen voorstellen voor een nieuwe opzet van de AOW.

Hoe de veranderingen van de AOW er ook uit komen te zien, aanpassing van de AOW heeft effect op de pensioenen. De verwachting is namelijk dat het fiscaal gefaciliteerde maximale opbouwpercentage per dienstjaar voor de aanvullende pensioenen ook aangepast wordt. Ook de premieruimte in de vrijwillige aanvullende pensioenen (3^e pijler) wordt waarschijnlijk aangepast. Het gaat dan over de pensioenen die individuele burgers kunnen afsluiten bij een verzekeraar.

In de bestuursvergadering is kort over bovenstaande gesproken. In het bijzonder de discussie omtrent de kwalificatie van zwaar beroep voor het vak verloskundigen is hierbij aan bod gekomen. Vanuit de UvB is er namens de beroepspensioenfonds een gezamenlijke notitie naar de minister verzonden om de kwalificatie van zwaar beroep bij de zelfstandig beroepsbeoefenaars onder de aandacht te brengen.

Flexibilisering van de AOW-leeftijd

In de Tweede Kamer ligt een wetsvoorstel dat het mogelijk maakt om vanaf 2010 de ingangsdatum van het AOW-pensioen uit te stellen. Het AOW-pensioen kan maximaal vijf jaar - geheel of gedeeltelijk - worden uitgesteld ten opzichte van de huidige AOW-leeftijd van 65 jaar. Het kabinet verwacht dat 5% van de nieuwe AOW-gerechtigden kiest voor uitstel. Gaat de AOW-uitkering later in, dan wordt de uitkering ook hoger. Het kabinet wil hiermee een flexibeler systeem van pensioering introduceren. Daarnaast hoopt het kabinet op een cultuuromslag, waarbij mensen 65 jaar niet meer als definitief eindpunt zien van hun werkzame leven. Tot slot hoopt minister Donner het mensen gemakkelijker te maken om door te werken na hun 65ste als ze dat zelf willen. Minister Donner en staatsecretaris Klijnsma van SZW vroegen op 11 november 2009 per brief aan de Tweede Kamer om dit wetsvoorstel zo spoedig mogelijk te behandelen. Ook bij de huidige AOW-gerechtigde leeftijd van 65 jaar kan behoefte bestaan om de AOW later te laten ingaan. Ook dit wetsvoorstel is controversieel verklaard omdat het kabinet demissionair is. Het wordt pas verder behandeld na de verkiezingen.

Ook de pensioenregeling van SPV kent de mogelijkheid om het pensioen uit te stellen. Het volledige pensioen wordt in dit geval uitgesteld. De pensioenopbouw stopt na het bereiken van de in het pensioenreglement opgenomen pensioendatum.

Drie Commissies voor de toekomst van het pensioenstelsel

De financiële crisis van 2008-2009 heeft veel maatschappelijke onrust veroorzaakt over de betrouwbaarheid van het financiële stelsel. Pensioenfondsen zijn daar onderdeel van. Het Nederlandse pensioenstelsel is robuust gebleken, zelfs tijdens de crisis. Toch heeft de crisis ook de kwetsbaarheden van ons pensioenstelsel blootgelegd. Minister Donner van Sociale Zaken en Werkgelegenheid stelde daarom in het voorjaar van 2009 een drietal commissies in om onderzoek te verrichten naar het Nederlandse pensioenstelsel. Ten tijde van het verschijnen van dit jaarverslag zijn de rapporten van deze drie commissies inmiddels verschenen.

Commissie Don

Minister Donner heeft de Commissie Parameters (ook wel Commissie Don) ingesteld. In de PW en Wvb is voor de financiering van pensioenfondsen een Financieel Toetsingskader (FTK) vastgesteld. Het doel hiervan is de pensioentoezegging van deelnemers bij pensioenfondsen te beschermen. Deze commissie Don toetste onder andere of de regels van het Financieel Toetsingskader voor het berekenen van de pensioenvoorzieningen en de kostendeekkende premie nog voldoen. Het FTK bevat verschillende parameters. Deze parameters betreffen veronderstellingen over de toekomstige loon- en prijsontwikkeling, de maximaal te hanteren gemiddelde rendementen op vastrentende waarden en de maximaal te hanteren risicopremies op onder andere aandelen en onroerend goed.

In 2009 werd er voor de berekening van de pensioenvoorziening bijvoorbeeld van uitgegaan dat de lonen voortdurend met 3% stijgen, de prijzen met 2% stijgen en er een rendement van 4,5% wordt gemaakt op de vastrentende waarden. De Commissie Don is eind 2009 met een verdeeld advies gekomen. Er verandert daarom in 2010 nog niets aan de parameters, maar voor de jaren daarna worden de veronderstellingen weer bezien.

Commissie Frijns en Commissie Goudswaard

De Commissie beleggingsbeleid en risicobeheer (ook wel bekend als de Commissie Frijns) heeft het beleggingsbeleid van pensioenfondsen, de uitvoering en governance onderzocht en vestigde speciale aandacht op de beheersing van risico's.

De Commissie Toekomstbestendigheid aanvullende pensioenregelingen (Commissie Goudswaard) heeft de toekomst- en schokbestendigheid van de huidige pensioencontracten geanalyseerd. Bij deze analyse is rekening gehouden met de vergrijzing van de Nederlandse bevolking. De centrale vraag van deze commissie is of de pensioencontracten aangepast moeten worden. Beide commissies hebben begin 2010 aanbevelingen aangedragen. Het bestuur heeft met grote belangstelling naar de uitkomsten van de Commissies gekeken. Waar nodig zal het bestuur actie ondernemen op de aanbevelingen en eventuele nieuwe regelgeving.

Goed pensioenfondsbestuur (Pension Fund Governance)

In 2005 publiceerde de Stichting van de Arbeid (STAR) de "Principes voor goed Pensioenfondsbestuur". Deze principes bieden kaders voor zorgvuldig bestuur, intern toezicht, verantwoording, deskundigheid, openheid en communicatie. Maar ook andere regels spelen een rol: zo is de Code Tabaksblat van belang voor het beleggingsbeleid. Sinds 2007 zijn de Principes voor goed pensioenfondsbestuur van de STAR verankerd in de PW en Wvb. De bedoeling van de principes is dat een pensioenfondsbestuur weet waarvoor het verantwoordelijk is en hoe het die verantwoordelijkheid moet dragen en moet afleggen.

Aandacht voor principes in 2009

Het jaar 2009 stond vooral in het teken van risicobeheer. Kernvraag daarbij is of pensioenfondsen risico's vooraf voldoende in beeld hadden. Dat geldt zowel voor het beleggingsbeleid als voor de verplichtingen.

Risicobeheer en compliance

Risicobeheer en compliance vormden in 2009 een speerpunt voor DNB. Pensioenfondsbesturen moeten voldoen aan alle wet- en regelgeving en controle hebben over alle risico's die zich voordoen. DNB hanteert hiervoor het FIRM-model met een beschrijving van tien risicocategorieën. FIRM staat voor Financiële Instellingen Risicoanalyse Methode. De Pensioenwet verplicht het bestuur tot het treffen van maatregelen voor een integere en beheerste bedrijfsvoering. Deze verplichting gaat verder dan de gedragscode die het bestuur nu al heeft. Het gaat om een risicobeleid, waarbij integriteitsrisico's en ook andere risico's in kaart worden gebracht.

Het bestuur ging hiermee in 2009 aan de slag en heeft ondermeer begin 2010 een integriteitsbeleid en incidentenregeling vastgesteld. Tevens is begonnen de eerder vastgestelde risicoanalyse in 2009 te evalueren. Deze wordt in 2010 geactualiseerd.

Principes bij beloningsbeleid

Op 6 mei 2009 hebben DNB en AFM de "Principes voor beheerst beloningsbeleid" gepubliceerd¹ (verder: de Principes). De Principes zijn gericht op de financiële ondernemingen en op pensioenfondsen die onder toezicht staan van DNB of AFM. In een gezamenlijke brief van 24 juni 2009 aan de pensioenfondsen hebben DNB en AFM duidelijk gemaakt dat het beloningsbeleid ook bij pensioenfondsen en hun uitvoerders in lijn moet zijn met de Principes.

¹ De principes zijn een nationale invulling van de beloningsprincipes die op 2 april 2009 werden aangenomen door het Financial Stability Forum van de G20 in Londen.

In de kern is het doel van de Principes: het tegengaan van “perverse beloningsprikkelers”. Met naleving van de Principes zijn soliditeit, integriteit en voldoen aan verwachtingen bij belanghebbenden van het pensioenfonds gediend. Pensioenfondsen moeten de Principes concreet toepassen op hun situatie en daartoe hun beloningsbeleid kritisch tegen het licht houden en waar nodig aanpassen. Het gaat daarbij niet alleen om de beloning van bestuurders, maar ook om uitbestede werkzaamheden van het pensioenfonds. Het beheerste beloningsbeleid past binnen het thema risicobeheer van een pensioenfonds.

De bestuursleden ontvangen enkel vacatiegeld en een onkostenvergoeding. Het bestuur is van mening dat er geen sprake is van een pervers beloningsbeleid. Het bestuur heeft bij de uitvoeringsorganisaties verklaringen opgevraagd betreffende het beloningsbeleid. Het beloningsbeleid maakt ook onderdeel uit van de service level agreements en de overeenkomsten. Er is voor zover het bestuur kan beoordelen geen sprake van een pervers beloningsbeleid.

Deskundigheidsbevordering

Ook in het afgelopen jaar is veel aandacht besteed aan de deskundigheidbevordering van het Bestuur. Het Bestuur is hierbij uitgegaan van de eisen die zijn vastgelegd in het plan van aanpak Deskundigheidsbevordering van VB, OPF en UvB d.d. 16 april 2007.

Elk bestuurslid zorgt voor het verwerven en onderhouden van voldoende kennis op pensioengebied om zijn verantwoordelijkheid als bestuurslid waar te kunnen maken. Waar nodig zal een bestuurslid zijn kennis uitbreiden door het volgen van gecertificeerde opleidingen en cursussen, zoals de opleidingen van de UvB. Daarnaast worden aan bestuursleden vakbladen aangeboden. In de uitvoering van zijn taken laat het bestuur zich bijstaan door adviseurs op diverse gebieden (accountancy, actuariële zaken, juridische zaken, communicatie).

Leden van het Bestuur hebben in het verslagjaar o.a. deelgenomen aan

- Mazars seminar “herstelplan”;
- DNB pensioenmiddag “Uitbesteding en governance”;
- DNB-pensioenmiddag “Compliance”;
- Syntrus Achmea “Vierde dinsdag in september: Het pensioen van onze kinderen”;
- UVB Verdiepingsdagen

In maart 2009 hebben de bestuursleden de deskundigheidstoets niveau één ieder met goed gevolg afgerond. Met de nieuwe bestuursleden is afgesproken dat zij deelnemen aan de 2-daagse basisopleiding van de UvB. Daarnaast heeft het bestuur aan de leden van de deelnemersraad de mogelijkheid om deel te nemen aan de 2-daagse basisopleiding van de UvB aangeboden.

Wettelijk is geregeld dat een pensioenfonds maatregelen dient te treffen die goed pensioenfondsbestuur waarborgen. Met de invoering van de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb) zijn de STAR principes voor pension fund governance (PFG) verankerd in het wettelijk kader. Deze 32 principes betreffen de onderdelen zorgvuldig bestuur, transparantie, openheid en communicatie; deskundigheid; verantwoording en intern toezicht.

Het beleid van een fonds is gericht op een integere bedrijfsvoering. Deze verantwoordelijkheid is vastgelegd in artikel 138 van de Wvb. Dit houdt onder meer in:

- adequate administratieve organisatie en interne controle (AO/IC) en risicobeheersing;
- analyse en beheersing van integriteitsrisico's;
- voorkomen van belangenverstrengeling;
- duurzame beheersing van (financiële) risico's;
- ten minste een maal per drie jaar uitvoeren van een continuïteitsanalyse.

Zorgvuldig bestuur

Het pensioenfondsbestuur is zich bewust van zijn verantwoordelijkheden. Daarnaast weet het bestuur hoe het deze verantwoordelijkheden moet dragen en aan wie het verantwoording aflegt. Onder de verantwoordelijkheden van het bestuur valt het naleven van de statuten, de reglementen, de relevante wet- en regelgeving en het beheersen van de risico's. Daarbij stelt het bestuur zich onafhankelijk op ten opzichte van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. Naast de al bestaande geschillenprocedure heeft het bestuur daarom tevens een klachtenprocedure. De eindverantwoordelijkheid voor de administratieve organisatie en de externe uitvoerders ligt tot slot ook bij het bestuur.

Intern toezicht en verantwoordingsorgaan

Het bestuur van SPV besteedt conform de Wvb en de daarin opgenomen eisen voor goed pensioenfondsbestuur veel aandacht aan de opzet en inrichting van de organisatie, inclusief de interne procesbeheersing. Reglementair is bepaald hoe het bestuur omgaat met de rol als bestuur en invulling geeft aan begrippen als goed bestuur, verantwoording en intern toezicht.

Vanaf 1 januari 2008 is, zoals eerder vermeld, het verantwoordingsorgaan (VO) actief. Het VO bestaat uit een vertegenwoordiging van actieve deelnemers en pensioengerechtigden. De opbouw is zodanig dat zoveel mogelijk wordt samengewerkt met de deelnemersvereniging teneinde overlapping te voorkomen. De verantwoording die het bestuur aflegt is onderdeel van de jaarverslagcyclus. Ook het formele overleg tussen bestuur en VO is daar onderdeel van.

De opzet en inhoud van het jaarverslag zijn meer toegesneden op de verantwoordingswijze. In het jaarverslag wordt in hoofdstuk E verslag gedaan van de bevindingen van het VO ten aanzien van het gevoerde beleid.

Voor het intern toezicht is gekozen voor een visitatiecommissie. Deze commissie beoordeelt elke 2 jaar de beleids- en bestuursprocedures en -processen, de checks and balances, de wijze waarop de uitvoering van de regeling wordt bestuurd en aangestuurd en de wijze waarop wordt omgegaan met de risico's op de korte en langere termijn voor (de dekkingsgraad van) het pensioenfonds. SPV is voor de eerste maal getoetst eind mei 2009.

De beoordeling

Het intern toezicht heeft in zijn algemeenheid een positieve indruk van het functioneren van het SPV-bestuur. Het intern toezicht is van oordeel dat de beleids- en bestuursprocedures en -processen en *checks and balances* binnen SPV voldoende. Ook over de wijze waarop het bestuur SPV aanstuurt, is het intern toezicht van oordeel dat dit voldoende is. Als laatste acht het intern toezicht de wijze waarop het bestuur omgaat met de risico's op de langere termijn voldoende, met als aandachtspunt de kwaliteit van de uitvoering en de continuïteit van het bestuur.

Het rapport van de visitatiecommissie is verstrekt aan het verantwoordingsorgaan.

Het bestuur heeft de bevindingen van het intern toezicht besproken. Een verslag van deze bespreking is voor deelnemers ter inzage op de website geplaatst.

Beoordeling van functioneren van bestuurders

Het bestuur bespreekt jaarlijks zijn eigen functioneren en het functioneren van de door het bestuur ingestelde commissies. Elk jaar vindt verder een aparte bestuursevaluatie plaats binnen het bestuur als geheel. De bestuurs sessie wordt door een externe gesprekspartner begeleid. Op 26 november 2009 heeft betreffende evaluatie plaatsgevonden.

Eerder, 27 maart 2009, heeft het bestuur onder begeleiding van een externe gesprekspartner de toekomst van het bestuur besproken. Hierbij is met name gesproken over de gevolgen van het vertrek van de voorzitter, mevrouw Cromheecke, met ingang van 2010.

Naleving wet- en regelgeving

De AFM is van mening dat de startbrief van SPV niet voldoet aan wet- en regelgeving. De compliance officer is hierover door SPV geïnformeerd. Het bestuur deelt het standpunt van de toezichthouder niet en is hierover in overleg getreden. Het AFM heeft hierna haar oordeel bijgesteld. Het bestuur heeft de aandachtspunten en aanbevelingen van het AFM besproken en is hiermee verder aan de slag gegaan.

Gedragscode

Ter voorkoming van belangenconflicten en van misbruik of oneigenlijk gebruik van de bij SPV aanwezige informatie heeft SPV in 2008 een gedragscode opgesteld. Het bestuur heeft in 2009 de gedragscode op haar handelen van toepassing verklaard, door deze weer te ondertekenen. De gedragscode geldt voor de bestuursleden en kan ook gelden voor door het bestuur aangewezen personen en instanties.

Uitbesteding

Het bestuur heeft diverse malen overleg gevoerd met de uitvoeringsorganisaties over de dienstverleningsovereenkomsten en de service-level-agreements. Daarnaast heeft het bestuur kennis genomen van de SAS70-verklaringen die de uitvoerders in hun bezit hebben.

Bestuursvergaderingen

Het bestuur van SPV is in 2009 vijfmaal bijeengeeweest met de adviseurs tijdens officiële bestuursvergaderingen. Deze bestuursvergaderingen zijn telkens voorafgegaan door een voorbereidend beleidsoverleg tussen de bestuursleden, zonder adviseurs. De belangrijkste onderwerpen waren contractsonderhandelingen voor vermogensbeheer, dienstverlening van het pensioenbeheer, de financiële situatie van SPV (dekkingsgraad, herstelplan) en tot slot Pension Fund Governance.

Het bestuur is op 18 maart 2009 met haar adviseurs bijeen geweest voor het vaststellen van de herstelplannen. Tijdens een informatiebijeenkomst voor deelnemers op 16 oktober 2009 is het herstelplan aan de deelnemers toegelicht.

In juli is het bestuur 2 keer bijeen geweest. Hierbij zijn onderwerpen besproken, die het eerste half jaar bij de bestuursvergaderingen zijn blijven liggen, als ook de rapportage van het intern toezicht.

Eind maart, eind april en eind juli is het bestuur bijeen geweest om de gevolgen van het vertrek van de voorzitter te bespreken en een taakverdeling vanaf 2010 vast te stellen. De bijeenkomst eind maart werd begeleid door een externe gesprekspartner.

Pensioenregeling

Het pensioenfonds is een beroepspensioenfonds als bedoeld in artikel 1 lid 1 sub j van de Wvb. Het pensioenreglement is voor het laatst gewijzigd per 1 januari 2010. De door de Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen uitgevoerde pensioenregeling wordt gekarakteriseerd als een premieregeling in de zin van de Wvb.

Deelnemerschap

Deelnemer is iedere verloskundige die als eerstelijns verloskundige in Nederland werkzaam is en in Nederland woonachtig is. Ook wanneer een verloskundige werkt als invaller, waarnemer, uitzendkracht of als echoscopist(e) voldoet zij aan de voorwaarden van deelname. Verloskundigen in loondienst op wie de pensioenregeling van het ABP of de Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn (voormalig PGGM) van toepassing is, zijn vrijgesteld van deelneming.

Basis voor de pensioenopbouw

De SPV-pensioenregeling is een zogenoemde 'beschikbare premieregeling'. Dat betekent dat de hoogte van de pensioenpremie het uitgangspunt is voor de berekening van de pensioenopbouw van de individuele deelnemer.

De hoogte van de jaarpremie wordt jaarlijks vastgesteld en is gelijk aan 12,1% van de pensioengrondslag. De pensioengrondslag in enig jaar is gelijk aan het beroepsinkomen van de deelnemer in dat jaar, verminderd met een franchise. Het voor de pensioenopbouw in aanmerking te nemen beroepsinkomen is gemaximeerd. Per 1 januari 2009 is dit maximum gelijk aan € 58.791. De franchise is per 1 januari 2009 gelijk aan € 15.997.

De franchise en het maximum beroepsinkomen wordt sinds 2009 jaarlijks aangepast aan het door de Koninklijke Nederlandse Organisatie van Verloskundigen op voorcalculatorische basis vastgestelde inkomensdeel van de normpraktijk.

Een uitgebreide beschrijving van de pensioenregeling, zoals deze in 2009 van toepassing was, vindt u terug in de bijlagen (H).

Premiebeleid

De premie bedraagt in 2009 12,1% van de pensioengrondslag en wordt jaarlijks opnieuw vastgesteld. Jaarlijks vooraf worden door het bestuur van SPV nieuwe pensioeninkoofactoren vastgesteld op grond van een advies van de adviserend actuaris¹ van SPV. Deze pensioeninkoofactoren gelden ongewijzigd vanaf 1 januari van een boekjaar voor dat gehele jaar.

¹ Wanneer sprake is van een certificerend actuaris wordt dit expliciet vermeld. De adviserend actuaris wordt aangeduid als zijnde actuaris.

Het omzettarief is in 2009 opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- de actuariel benodigde koopsom ter dekking van de jaarlijkse inkoop van ouderdomspensioen en partnerpensioen, rekening houdend met over deze inkoop in de toekomst te verlenen toeslagen van 2% onvoorwaardelijk en 1% voorwaardelijk per jaar;
- een risico-opslag ter dekking van de reglementaire premievrijstelling bij blijvende algehele arbeidsongeschiktheid van 4%;
- een opslag van 2% op de actuariel benodigde premies en risicopremies ter financiering van toekomstige administratiekosten van ingegane pensioenen;
- een opslag van 8% voor jaarlijkse administratiekosten;
- een opslag van 0,5% ter dekking van de wezenpensioenen.

Aan de berekening van de inkooptarieven liggen de volgende actuariële grondslagen en veronderstellingen ten grondslag:

- Rentevoet: 4%
- Overlevingstafels:
 - vrouwen: overlevingstafel GBV 2000-2005 met twee jaar leeftijdsterugstelling;
 - mannen: overlevingstafel GBM 2000-2005 met twee jaar leeftijdsterugstelling;

Toeslagbeleid SPV

Met ingang van 2008 heeft het pensioenfonds haar regeling aangepast. Daarbij heeft het bestuur tevens besloten om de pensioenaanspraken voortaan te verhogen op basis van de ultimo-stand van het voorgaande jaar. Hierdoor hebben de deelnemers en pensioengerechtigden per 1 januari 2008 een verhoging toegekend gekregen over een extra jaar pensioenopbouw.

Verder heeft het pensioenfonds sinds 2008 een toeslagbeleid dat voor een deel onvoorwaardelijk en voor het overige voorwaardelijk is. Op basis van het onvoorwaardelijke deel van het toeslagbeleid worden vanaf 2008 de opgebouwde en ingegane pensioenen jaarlijks verhoogd met 2,00%¹. Wat betreft het voorwaardelijke toeslagbeleid beslist het bestuur jaarlijks in hoeverre de financiële positie ruimte geeft om een extra toeslag bovenop de onvoorwaardelijke 2,00% te verlenen. De toeslagverlening wordt gedeeltelijk uit de premie gefinancierd.

De pensioenen van de pensioengerechtigden die hebben gekozen om hun pensioen te converteren (zoals bedoeld in artikel 14 van het pensioenreglement) naar een hoger pensioen bij pensioeningang worden, afhankelijk van de datum waarop met pensioen is gegaan en gekozen voor conversie, aangepast met een totale toeslag die 2% respectievelijk 3%-punten lager ligt dan het totaal van de onvoorwaardelijke en de voorwaardelijke toeslag².

¹ Bij de toeslagverlening over de ingegane pensioenen en de pensioenaanspraken is er vanaf 2008 sprake van een onvoorwaardelijke toeslag van 2%. Dat betekent dat de deelnemer recht heeft op een jaarlijkse verhoging van haar pensioen met 2%. Wanneer men vóór 31 december 2003 gewezen deelnemer of pensioengerechtigde is geworden, geldt een onvoorwaardelijke toeslagverlening van 2,5%.

² Voorbeeld: als de niet-geconverteerde pensioenen worden verhoogd met 3,5%, dan worden de geconverteerde pensioenen verhoogd met 1,5% of 0,5%. In sommige gevallen kan de vermindering tot een negatief toeslagpercentage leiden.

Overzicht van de verleende toeslagen vanaf 2000:

Datum van de verhoging	betreft opgebouwde aanspraken tot en met	totale verhoging
01-01-2000	ultimo 1998	3,00%
01-01-2001	ultimo 1999	6,00%
01-01-2002	ultimo 2000	3,00%
01-01-2003	ultimo 2001	3,00%
01-01-2004	ultimo 2002	3,00%
01-01-2005	ultimo 2003	3,00%
01-01-2006	ultimo 2004	3,00%
01-01-2007	ultimo 2005	3,00%
01-01-2008	ultimo 2007*	3,00%
01-01-2009	ultimo 2008	2,00% resp. 2,50%**
01-01-2010	ultimo 2009	2,00% resp. 2,50%**

* Bij de wijziging van de regeling per 1 januari 2008 heeft het bestuur besloten om de rechten voortaan te verhogen op basis van de ultimo-stand van het voorgaande jaar. Hierdoor hebben de deelnemers en pensioengerechtigden in 2008 een verhoging toegekend gekregen over een extra jaar pensioenopbouw.

** Bij de toeslagverlening over de ingegane pensioenen en de pensioenaanspraken is er vanaf 2008 sprake van een onvoorwaardelijke toeslag van 2%. Dat betekent dat de deelnemer recht heeft op een jaarlijkse verhoging van haar pensioen met 2%. Wanneer men vóór 31 december 2003 gewezen deelnemer of pensioengerechtigde is geworden, geldt een onvoorwaardelijke toeslagverlening van 2,5%. Deze onvoorwaardelijke toeslagverlening is alleen van toepassing op de tot 31 december 2003 opgebouwde pensioenaanspraken. Het pensioenfonds heeft geld gereserveerd voor deze onvoorwaardelijke toeslagverlening.

Voorwaardelijkheidsverklaringen SPV

Het toeslagbeleid wordt ook verwoord in een zogenaamde "voorwaardelijkheidsverklaring". Deze verklaring en de bijbehorende tekst is SPV wettelijk verplicht op te nemen in al haar communicatie-uitingen.

De voorwaardelijkheidsverklaringen die vanaf 2009 worden gehanteerd vindt u terug in de bijlagen (H).

Financiële positie van SPV

Een belangrijke maatstaf van de financiële positie van het pensioenfonds is de dekkingsgraad. De dekkingsgraad toont de verhouding tussen het aanwezige vermogen en de technische voorzieningen. Gedurende 2009 heeft de dekkingsgraad van het pensioenfonds zich als volgt ontwikkeld:

Dekkingsgraad primo 2009	99,4 %
Premies	0,1 %
Uitkeringen	0,1 %
Over-rendement	7,1 %
Kosten	-0,6%
Overige mutaties	-0,2 %
Wijziging rentetermijnstructuur	10,0 %
Toeslag (indexering) per 1 januari 2010	0,0 %
Dekkingsgraad ultimo 2009	115,9%
additionele dotatie VPV voor toegenomen toekomstige overlevingskansen.	-/- 4,5%
Dekkingsgraad ultimo 2009	111,4%

De stijging van de dekkingsgraad gedurende 2009 is vooral het gevolg van de stijging van de marktrente van 3,4% naar 3,8% en de stijging van de beurskoersen gedurende 2009. De toevoeging aan de voorziening voor pensioenverplichtingen voor de nieuwe inzichten in de ontwikkeling van de toekomstige overlevingskansen had een negatief effect op de dekkingsgraad.

De onder het FTK vereiste dekkingsgraad per 31 december 2009 bedraagt 116,3%. De dekkingsgraad per 31 december 2008 bedraagt 111,4% en derhalve is er sprake van een reservetekort.

Uitkomst solvabiliteitstoets

Het Vereist Eigen Vermogen (VEV) bedraagt € 23.281 in 2009 (alle bedragen zijn vermeld in duizenden euro's). Dit komt overeen met een vereiste dekkingsgraad van 116,3%. In 2008 bedroeg het VEV € 21.007 wat overeenkomt met een vereiste dekkingsgraad van 114,8%.

De in 2009 feitelijk door de deelnemers betaalde premie is aangewend voor de inkoop van pensioenen, alsmede voor het verzekeren van een overlijdensdekking en de premievrijstellingsdekking bij arbeidsongeschiktheid. De hoogte van de ingekochte en verzekerde pensioenen is bepaald met de door het bestuur voor 2009 vastgestelde omzettarieven waarin rekening is gehouden met voorwaardelijke toeslagverlening.

De kostendekkende premie is bepaald als de premie die actuarieel benodigd is ter dekking van de in 2009 ingekochte onvoorwaardelijke pensioenen, solvabiliteitsmarge en de gemaakte uitvoeringskosten. De feitelijk betaalde premie bedroeg in 2009 meer dan de gedempte kostendekkende premie, maar minder dan de kostendekkende premie op marktwaarde.

Oordeel van de certificerend actuaaris over de financiële positie

Bij de beoordeling van de financiële positie door de certificerend actuaaris is bepalend de mate van waarschijnlijkheid dat het pensioenfonds zal kunnen voldoen aan de verplichtingen aangaande tot balansdatum. Daarbij wordt in aanmerking genomen het streven inzake voorwaardelijke toeslagen, zoals aan de actieven en niet-actieven gecommuniceerd en de in wet- en regelgeving opgenomen criteria.

De financiële positie van SPV is naar de mening van de certificerend actuaaris onvoldoende, omdat sprake is van een reservetekort. Hetgeen door het bestuur wordt onderschreven.

Ultimo 2009 bedraagt de marktrente circa 3,8 (2008: 3,4%).

	2009	2008	2007	2006	2005
Dekkingsgraad ultimo	111,4% ¹	99,4 %	169,2 %	169,2 %	164,4 %

Ultimo 2009 heeft SPV geen dekkingstekort meer, maar nog wel een reservetekort.

¹ SPV heeft een dekkingstekort als de dekkingsgraad minder dan 104,1 % is en een reservetekort als de dekkingsgraad lager dan 116,3 % is. Ultimo 2009 was er geen sprake van een dekkingstekort, maar wel van een reservetekort. Door het hanteren van een voorziening voor de gestegen sterftetrend is de dekkingsgraad ultimo 2009 gedaald van 115,2% tot 111,4%

Resultaat boekjaar

Analyse van het resultaat

De samenstelling van het resultaat over 2009 en 2008 en de wijzigingen daarin blijken uit het volgende overzicht:

(bedragen in duizenden euro's)	2009	2008	wijziging
Rendement en wijziging rentetermijnstructuur	23.400	-/ 45.288	68.688
Financiering	143	2.712	-/ 2.569
Kosten	-/ 448	-/ 363	-/ 85
Uitkeringen	38	-/ 11	49
Waarde-overdrachten	138	-/ 44	182
Invaliditeit	138	250	-/ 112
Sterfte	-/ 39	-/ 287	248
Herverzekering overlijdensrisico	1	-/ 57	58
Dotatie voorziening voor toekomstige kosten	-/ 763	-	-/ 763
Overige mutaties	-/ 122	-/ 60	-/ 62
Dotatie VPV inz. toegenomen Toekomstige overlevingskansen	-/ 5.481	-	-/ 5.481
Resultaat boekjaar	17.005	-/ 43.148	60.153

Beleggingsbeleid

Toezichthouder DNB gaf in september 2009 aan dat uit eigen DNB-onderzoek blijkt dat een aantal pensioenfondsen de risico's onderschat waaraan zij in hun beleggingsbeleid blootstaan. De beleggingsverliezen in 2008 zijn behalve op de ernst van de crisis en het gevoerde strategische beleid voor een deel ook terug te voeren op de uitvoering van het beleid, aldus DNB. Het DNB-rapport is geanonimiseerd en doorgestuurd aan de commissie Frijns. Deze commissie deed in opdracht van minister Donner onderzoek naar het beleggingsbeleid van pensioenfondsen en in het bijzonder het risicobeheer. In januari 2010 kwam de commissie met haar rapport, dat aansluit op het DNB-onderzoek. DNB wil in overleg met de sector kijken waar zo nodig zaken kunnen worden aangescherpt. DNB erkent dat dit geen eenvoudige klus is, want het beleggingsbeleid van pensioenfondsen is lavenen tussen het invullen van een reële ambitie enerzijds en het vermijden van structurele dekkingstekorten anderzijds.

Terugblik economie en financiële markten

2009: het jaar van herstel

Nadat de financiële wereld in 2008 op haar grondvesten schudde, werd 2009 het jaar van herstel. In eerste instantie werd de trend uit 2008 doorgezet. Aanhoudende problemen in de financiële sector en de vrije val waarin de wereldwijde economische groei was geraakt, bleven het beeld op de financiële markten bepalen. Zakelijke waarden zoals aandelen, beursgenoteerd onroerend goed en grondstoffen, leverden in de eerste maanden van 2009 wederom vele procenten aan waarde in. Het herstel dat inzette na het 1^e kwartaal werd voornamelijk gedreven door het ruime monetaire beleid, noodkredieten aan banken en ondersteunende maatregelen die overheden namen. Ook onconventionele maatregelen zoals het opkopen van effecten om het financiële systeem aan de gang te houden werden niet geschuwd. Uiteindelijk bleken de maatregelen voldoende om herstel in de markten te bewerkstelligen en nam het risico op een systeemcrisis af.

Het herstel was vooral zichtbaar op de aandelenmarkten en de kredietmarkten. In eerste instantie werd gevreesd dat de verbeteringen tijdelijk zouden zijn, echter, het economisch herstel zette zich gedurende de rest van 2009 door. Investerings in infrastructuur en vastgoed, die in 2008 minder waren geraakt door de kredietcrisis stegen in 2009.

Als gevolg van de overheidsstimulansen, garantstellingen voor banken, nationalisaties en cyclische terugval, zijn de overheidstekorten fors gestegen. In de eerste maanden van het jaar leidde de vlucht naar veilige staatsobligaties nog tot een forse daling van de kapitaalmarktrente. Maar als gevolg van de behoorlijke verslechtering van de overheidsfinanciën, kan de kredietwaardigheid van het betreffende land in het geding komen. Dit bleek toen eind 2009 het emiraat Dubai in de problemen kwam en gered moest worden door Abu Dhabi. In Europa werd de kredietwaardigheid van Griekenland verlaagd door kredietbeoordelinginstanties. Als gevolg van deze ontwikkelingen steeg de kapitaalmarktrente eind 2009.

Gevoerd beleid

Rebalancing

Na de waardedaling in 2008 en de zeer hoge volatiliteit op de beurzen begin 2009, heeft het bestuur besloten de geplande jaarlijkse rebalancing in april uit te stellen. Begin juli, nadat de beurzen enigszins tot rust waren gekomen, is de portefeuille gedeeltelijk (voor de helft) aangepast richting de bestaande normverdeling en zijn o.a. aandelen bijgekocht. Op deze wijze is het herstelvermogen niet onnodig beperkt. Een volgende stap om de rebalancing compleet te maken in het derde of vierde kwartaal bleek niet nodig, aangezien de portefeuille door het marktherstel nagenoeg in lijn was met de normportefeuille.

Herstelplan

Aan het einde van het eerste kwartaal is door het bestuur een herstelplan ingediend bij DNB met daarin een tijdpad voor herstel.

Opbouw naar strategische portefeuille

De financiële crisis wierp de vraag op wat de economische verwachtingen zijn voor de komende jaren. Dit ook ten opzichte van de verwachtingen die tot nog toe werden gehanteerd. Er zijn verschillende economische scenario's besproken: het U, V en L scenario, al dan niet met hoge inflatie. In 2009 is op basis van deze scenario's een reguliere portefeuille constructie update studie verricht – uitgaande van de geldende ALM kaders - om de portefeuille verder te optimaliseren. Op basis van deze studie heeft het bestuur besloten de geplande opbouw naar de strategische portefeuille voort te zetten. In 2008 en 2009 werden global high yield obligaties en grondstoffen (commodities) stapsgewijs in de portefeuille opgenomen tot een belang van respectievelijk 2,6% en 3,4%. Dit pakte goed uit aangezien beide categorieën in 2009 zeer goed presteerden. In 2010 zal dit belang worden uitgebreid om te komen tot het door het bestuur vastgestelde strategische gewicht van 5% voor global high yield en 5% voor commodities. Voor private equity heeft er in 2009 voornamelijk geen opbouw plaatsgevonden naar het strategische gewicht van 1,5% gezien de marktomstandigheden en beperkte investeringsmogelijkheden. Dit geldt eveneens voor de invulling van het strategisch gewicht voor de nieuwe beleggingscategorieën hypotheken (2%) en obligaties uit de opkomende markten (1%). De implementatie daarvan zal naar verwachting in 2010 verder worden vormgegeven.

Rentehedge

In 2009 is ook aandacht besteed aan de afdekking van het renterisico. Momenteel wordt de rentehedge ingevuld middels de vastrentende waarden portefeuille en door deel te nemen in het Liability Overlay Fund (LOF). Hiermee wordt op het moment van aanvang/herijking van de hedge 50% van het renterisico tussen beleggingen en verplichtingen, uitgaande van de dekkingsgraad van SPV, afgedekt. Eénmaal per jaar wordt deze hedge aangepast.

Dit beleid is op hoofdlijnen gehandhaafd. Besloten is de frequentie van deze update naar ieder kwartaal te brengen in 2010 voor een meer nauwkeurige renteafdekking gedurende het jaar.

Portefeuillewaarde

De waarde van de portefeuille en de verdeling van het vermogen over de verschillende beleggingscategorieën aan het einde van het jaar ten opzichte van de situatie aan het begin van het jaar wordt weergegeven in onderstaande tabel:

Bedragen x € 1.000.000	2009			2008		
	Bedrag	Percentage	Normportefeuille	Bedrag	Percentage	
Aandelen	41,5	29,9%	28,1%	28,5	24,3%	
Vastrentende waarden	85,6	61,8%	63,3%	78,1	67,1%	
Alternatieve beleggingen	3,6	2,6%	2,7%	1,8	1,6%	
Direct vastgoed	6,2	4,5%	4,7%	6,6	5,7%	
Liquide middelen	1,7	1,2%	1,2%	3,1	1,3%	
Totaal	138,6	100%	100%	118,1	100%	
Waarde portefeuilles ter afdekking rente- en valutarisico's	19,2			22,1		
Totaal inclusief hedge	157,8			140,2		

Rendementen

De beleggingen (exclusief rente- en valuta afdekking) presteerden met 13,8% goed en overtroffen de benchmark met 0,4%. Dit had een positief effect op de ontwikkeling van de dekkingsgraad.

Onderstaande tabel geeft de performance weer uitgesplitst naar de verschillende categorieën waarin door het pensioenfonds wordt belegd.

	2009	2009
	Portefeuille	Benchmark
Aandelen	33,4%	31,0%
Vastrentende waarden	8,9%	8,7%
Alternatieve beleggingen	19,9%	10,0%
Direct vastgoed	-5,6%	-0,2%
Liquide middelen	0,7%	0,7%
Totaal	13,8%	13,5%
Totaal inclusief resultaat hedge	10,4%	10,1%

Aansluiting met de jaarrekening

In bovenstaande tabel wordt een voor vermogensbeheer gebruikelijke rubricering gehanteerd die echter afwijkt van die in de jaarrekening. De aansluiting is als volgt:

- de post Alternatieve beleggingen bestaat uit de beleggingen in grondstoffen (commodities). In de jaarrekening worden deze gerubriceerd onder Overige beleggingen,
- de post Liquide middelen bestaat uit banksaldi en beleggingen in een geldmarktfonds, deze laatste is in de jaarrekening terug te vinden onder Overige beleggingen, en
- de post waarde hedge bestaat uit het totaal van renteproducten die ten behoeve van de rentehedge worden aangehouden, in dit geval het Liability Overlay Fund. In de jaarrekening worden deze gerubriceerd onder derivaten en overige schulden.

Tactische Asset Allocatie

De beleggingsportefeuille omvatte aan het begin van het jaar een beperkte overweging op aandelen ten koste van vastrentende waarden. Echter, door de aanhoudende problemen in de financiële sector en de aanhoudende 'deleveraging' druk (o.a. gedwongen verkopen), werd besloten de overweging in aandelen terug te draaien en een neutrale positie in te nemen medio januari. Nadat de aandelenmarkten waren gestabiliseerd, werd besloten om wederom aandelen te overwegen ten opzichte van vastrentende waarden. Deze overweging in aandelen is gedurende het derde en vierde kwartaal opgebouwd en tot het einde van het jaar gehandhaafd. Per saldo heeft het TAA beleid een licht positieve bijdrage geleverd aan het totaalresultaat.

Vastrentende waarden

De markt voor vastrentende waarden kenmerkte zich in 2009 door een ongekende volatiliteit. Tot het einde van het eerste kwartaal werden risicovolle beleggingen verkocht. Beleggers vluchtten massaal in staatsobligaties met een voorkeur voor Duitse staatsobligaties. Door betere economische vooruitzichten vanaf maart draaide dit en werden beleggingen in staatsobligaties verruild voor bedrijfsleningen. Deze verschuiving heeft ook in de portefeuille plaatsgevonden, waardoor vanaf het eerste kwartaal de beleggingsportefeuille heeft geprofiteerd van het ongekende resultaat van deze bedrijfsleningen. De portefeuille sloot het jaar af met een positief rendement, dat hoger was dan het benchmark rendement. Alle sectoren droegen hieraan bij, maar de financiële sector het meeste.

De obligatie beleggingen met een lage kwaliteit (High Yield obligaties) lieten over het jaar een zeer sterk positief rendement zien. Het rendement van de portefeuille bleef ten opzichte van de benchmark echter wel sterk achter. Redenen voor het achterblijven bij deze benchmark waren onderwogen posities in de financiële sector en onderwogen posities in obligaties met de laagste kwaliteit. In 2008 was het effect van deze posities nog positief, maar tijdens het herstel was het tegenovergestelde effect te zien.

Aandelen

De aandelenmarkten zette in het eerste kwartaal de negatieve trend van 2008 door en leverden nog eens 20% in. Begin 2009 bestond nog het beeld dat de wereldeconomie zich in een recessie bevond. Zowel consumenten als ondernemingen waren terughoudend in hun bestedingen en dit resulteerde in een sterke daling van vooral industriële orders. Hierdoor daalden ook de winstverwachtingen van ondernemingen. Daarnaast hielden de problemen in de financiële sector aan. Na het eerste kwartaal trokken de aandelenmarkten echter aan waardoor geheel 2009 werd afgesloten met een stevige winst.

Kwalitatief sterke bedrijven met goede balansen en hoge marges wisten de beste rendementen te halen in 2009. Doordat de beleggingsportefeuille vooral op deze bedrijven was gericht lieten zowel de Europese als de Amerikaanse aandelenportefeuille een sterke performance zien van 34,6% en 24,9% een outperformance van respectievelijk 3,0% en 2,4%.

Alternatieve categorieën

Per ultimo 2009 is voor circa 2,6% belegd in commodities. De Goldman Sachs Commodity Index (GSCI) liet een rendement zien van 10%, gemeten in euro's. De portefeuille behaalde met een semi-actieve strategie een positief rendement van 19,9% en overtrof de benchmark daarmee ruimschoots.

Vastgoed

De direct vastgoed portefeuille maakt met circa 4,5% een beperkt deel uit van het belegde vermogen van SPV. In 2008 bouwde SPV een belang op in deze beleggingscategorie via belegging in niet-beursgenoteerde vastgoedpools die zijn belegd in de verschillende sectoren van de Nederlandse vastgoedmarkt. Vorig jaar en ook dit jaar kreeg deze beleggingscategorie te maken met afwaarderingen, de categorie bleef bovendien ruim achter bij de benchmark.

2009 was voor direct vastgoed een moeilijk jaar. Investeringsvolumes liepen terug en er was vooral in het begin van 2009 nauwelijks beweging in de markt. In de tweede helft van 2009 kende de markt een lichte opleving, maar van een echt herstel was nog geen sprake. Ten opzichte van 2008 zijn de aanvangsrendementen licht opgelopen. In deze rendementsontwikkeling is wat betreft sterkte een verschil waarneembaar tussen eersteklas vastgoed en overig vastgoed.

Voorop de markt van gebruikers van kantoren en bedrijfsruimte is de leegstand tijdens 2009 opgelopen en is het verschil tussen eerste klas vastgoed en vastgoed op secundaire locaties gegroeid. De verruiming van de markt en het efficiënter gebruik maken van de bestaande gehuurde ruimte hebben er namelijk toe geleid dat de opnames in beide segmenten verder teruglopen. Kenmerkend in 2009 is de verminderde bereidheid van vastgoedgebruikers, door de onzekerheid van het economisch herstel, om te verhuizen en het dientengevolge groter aantal huurcontractverlengingen ten opzichte van 2008.

De markthuren zijn over het algemeen in alle sectoren gedaald en de concurrentie tussen locaties is verder toegenomen: op de goede zogenaamde A-locaties zijn de markthuren minder gedaald, op de mindere B- en C-locaties is de daling van markthuren veel groter geweest. Hierbij hebben winkels tot nu toe het minst te lijden gehad van de recessie. Door de blijvende vraag van vooral financieel sterke filiaalbedrijven bleven de huurprijzen voor winkels op A1-locaties stabiel. Resultante van de oplopende verschillen tussen de A-locaties en B- en C-locaties is dat vastgoed weer gewaardeerd wordt op de specifieke kenmerken van het object, de locatie en huurder.

Rentehedge – beleid en uitvoering

SPV heeft gedurende 2009 het beleid voortgezet om het renterisico te beperken. Beleggingen en pensioenverplichtingen zijn namelijk niet in dezelfde mate gevoelig voor rentebewegingen. Daardoor kan de dekkinggraad sterk meebewegen met rentebewegingen en loopt SPV een groter risico om in een dekkingstekort te komen. Dit renterisico kan worden verkleind door de rentegevoeligheid van de beleggingen meer in overeenstemming te brengen met de looptijd van de verplichtingen. SPV heeft in 2009 het beleid gehandhaafd om het renterisico te verkleinen (afdekking van 50% van het renterisico, uitgaande van de dekkinggraad primo kalenderjaar).

Rentehedge - resultaat

In het jaar 2009 is de lange (swap)rente licht gestegen. De waarde van de verplichtingen en de waarde van de rentehedge is daardoor afgenomen. Per saldo had de rentestijging een positief effect op de dekkingsgraad aangezien het renterisico gedeeltelijk werd afgedekt, zoals hiervoor toegelicht.

Verantwoord beleggen

De aandelenbeleggingen van SPV vinden uitsluitend plaats via aandelenbeleggingsfondsen en/of –pools die door Syntrus Achmea Vermogensbeheer worden beheerd. Deze voeren een maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid. Als uitgangspunt hanteren deze pools de principes van de Global Compact van de Verenigde Naties. Deze tien principes zijn gerelateerd aan de mensenrechten, arbeidsnormen, milieu en anticorruptie. Zij vinden hun oorsprong in internationaal breed geaccepteerde verdragen zoals de Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens en de conventies van de International Labour Organisation (ILO). Het beleid bestaat uit:

- uitsluiten van controversiële wapens
- engagement en aangaan van dialoog met ondernemingen en
- corporate governance en stemmen op aandeelhoudersvergaderingen.

Vooruitzichten

De verwachting voor de wereldwijde economische groei in 2010 is positief. Er wordt ongeveer 4% wereldwijde economische groei verwacht vooral gedreven door voorraadherstel. De hoogste groeicijfers zullen, net als in 2009, in de opkomende markten te vinden zijn. Vooral de verwachtingen voor China en India zijn positief. China laat weer hoge groeicijfers noteren mede door de grote overheidsstimulansen. De 4% wereldwijde economische groei is lager dan voor de crisis vooral door de achterblijvende groei in Westerse landen. In de opkomende markten lijkt daarnaast ook een herverdeling van groei plaats te vinden. Deze verschuift langzaam van een exportgedreven naar een meer binnenlandse vraag gedreven groei. Tevens wordt het belang van deze economieën op het wereldtoneel steeds groter. Zo worden bijvoorbeeld nu in China meer auto's op jaarbasis verkocht dan in de Verenigde Staten.

In de Westerse wereld wordt een beperkt economisch herstel verwacht. Gemiddeld genomen is het herstel na een financiële crisis gematigd ondanks dat de eerste opleving vrij krachtig is. Historisch gezien is dit een normaal beeld. Daarnaast zal het herstelproces volatiel en instabiel zijn. Per saldo hebben de huishoudens in vooral de Angelsaksische landen nog hoge schulden welke een solide herstel van de bestedingen belemmert de komende jaren. Huishoudens willen niet meer schuld aangaan. Daarnaast zijn banken nog zeer terughoudend met het uitlenen van geld aangezien er nog afschrijvingen aan zitten te komen. Dit is vooral bepalend voor Europa waar bedrijven sterker leunen op de financiële sector voor financiering in plaats van de bedrijfsobligatiemarkt. Naar verwachting zal de invloed van banken afnemen en zullen bedrijven een groter beroep op de kapitaalmarkt gaan doen.

De inflatie zal naar verwachting laag blijven. Er is momenteel sprake van een enorme overcapaciteit en door de hoge werkloosheid is looninflatie geen bedreiging. Desondanks verwacht een aantal analisten een fors hogere inflatie op de middellange termijn.

Voor de middellange termijn zal veel afhangen van het beleid van centrale banken en overheden. Hier lijkt de weg van de minste weerstand overstimulering te zijn met mogelijk inflatoire effecten tot gevolg. Dit risico lijkt wel groter in de Verenigde Staten dan in Europa. De Federal Reserve (Fed) zal er alles aan doen om een schuld/deflatie spiraal te voorkomen terwijl de Europese Centrale Bank (ECB) veel meer gericht is op het bestrijden van inflatie. De maatregelen welke centrale banken hebben genomen zijn ongekend. Zo is de liquiditeitscreatie door centrale banken enorm geweest.

Uiteindelijk zorgden de maatregelen voor stabilisatie op de financiële markten. Op enig moment dient hier echter een eind aan gemaakt te worden om de inflatieverwachtingen in toom te houden. Dit is het cruciale thema in 2010.

Zo zijn er diverse programma's, zoals het opkopen van effecten en het verstrekken van noodleningen. Deze maatregelen worden al langzaam maar zeker teruggedraaid of stilgezet. Zo lopen een aantal liquiditeitsverschaffende programma's aan banken af en deze worden niet verlengd. Daarnaast hebben centrale banken aangekondigd voor een bepaald bedrag aan effecten op te kopen. Deze zijn voor een groot gedeelte voltooid. Uiteindelijk is de verwachting dat centrale banken eerder te voorzichtig zijn dan te agressief met verkrappen.

Diverse overheden zullen fors moeten bezuinigen en de vraag is of dit politiek haalbaar is. Uiteindelijk zullen de financiële markten de overheden dwingen orde op zaken te stellen. Er zal een hogere vergoeding geëist worden op de staatsobligaties en/of het vertrouwen in de betreffende valuta gaat verloren. Eind 2009 werd de kredietwaardigheid van Griekenland verlaagd. Hierdoor liep de effectieve rente op Griekse staatsobligaties fors op. Vervolgens heeft de Griekse overheid een plan aangekondigd om de overheidsfinanciën weer op orde te brengen. De vraag is hoe de Europese Unie met dergelijke probleemlanden om zal gaan. Officieel mogen de andere lidstaten een probleemland niet te hulp schieten. In de praktijk zal er echter alles aan gedaan worden om een werkbare oplossing te vinden. Per saldo is de oplopende overheidsschuld onhoudbaar in sommige landen.

Pensioenfondsen beleggen doorgaans veel in staatsobligaties. Een belangrijk deel van de beschikbare middelen zal de komende jaren nog steeds richting de kernlanden (Nederland, Duitsland, Frankrijk) stromen. De huidige ontwikkeling op het gebied van staatsobligaties doet vooral denken aan de jaren tachtig en negentig, vóór de introductie van de Euro. Beleggers zijn zich bewust geworden van de onderlinge economische verschillen en de structurele problemen van een aantal landen. Vooralsnog zitten de grootste risico's in Oost Europa, de zuidelijke Europese landen, Ierland en het Verenigd Koninkrijk. Ook in de Verenigde Staten en Japan begint de situatie nijpender te worden. Beleggers willen deze risico's vertaald zien in de renteopslag.

Risicobeleid

Het Financieel Toetsingskader ("FTK") voor pensioenfondsen is een onderdeel van de Wvb. De regelgeving van het FTK werkt de economische risico's voor pensioenfondsen verbonden aan onder meer aandelen, valuta's en rente uit. Het vertaalt deze naar vereiste reserveposities en dekkingsgraden. Hiermee worden pensioenfondsen gedwongen te overwegen welk totaal risiconiveau ze kunnen of willen accepteren. Het pensioenfonds zet, binnen de kaders van het geformuleerde risicobeleid, in op maximalisatie van het rendement op het vermogen. Bij de analyses en afwegingen wordt het pensioenfonds geadviseerd door Syntrus Achmea Vermogensbeheer.

Renterisico

Renterisico is het risico dat een rentebeweging de financiële situatie van het pensioenfonds negatief beïnvloedt. Dit risico bestaat doordat beleggingen en verplichtingen niet in dezelfde mate gevoelig zijn voor rentebewegingen. Het renterisico neemt af naarmate de looptijd van de beleggingen meer overeenkomt met de looptijd van de verplichtingen. In 2009 heeft het pensioenfonds zijn afdekkingstrategie - gericht op het beperken van het renterisico over de pensioenverplichtingen - voortgezet. Het verkleinen van het renterisico leidt tot een lagere vereiste dekkingsgraad voor SPV, dan het geval zou zijn geweest zonder beperking van het renterisico.

Inflatierisico

Inflatierisico is het risico dat inflatie de waarde van de beleggingen aantast in termen van koopkracht. Het inflatierisico kan worden verkleind door meer inflatiegevoelige beleggingen in de portefeuille op te nemen. Keerzijde daarvan is dat zulke inflatiegevoelige beleggingen de kans kunnen vergroten dat SPV niet aan haar nominale pensioenverplichtingen kan voldoen. SPV is van plan in 2010 het inflatierisico nader te bestuderen.

Valutarisico

Valutarisico is het risico dat wisselkoersschommelingen de waarde van een belegging beïnvloeden. Dit risico is voor SPV beperkt, aangezien het grootste gedeelte van de beleggingsportefeuille bestaat uit in euro's genoteerde waarden. Het resterende valutarisico is niet afgedekt.

Verzekeringstechnische risico's (actuariële risico's)

De belangrijkste actuariële risico's zijn de risico's van langlevens, overlijden en arbeidsongeschiktheid.

Het langlevensrisico is het risico dat deelnemers langer blijven leven dan gemiddeld verondersteld wordt bij de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen.

Het overlijdensrisico betekent dat SPV in geval van overlijden mogelijk een nabestaandenpensioen moet toekennen waarvoor door SPV geen voorzieningen zijn getroffen. Dit risico kan worden uitgedrukt in risicokapitalen en is herverzekerd.

Het arbeidsongeschiktheidsrisico betreft het risico dat SPV voorzieningen moet treffen voor premievrijstelling bij invaliditeit. Het arbeidsongeschiktheidsrisico is niet herverzekerd.

Aandelen- en onroerend goed risico

Dit is voornamelijk het koersrisico van beleggingen in de verschillende onroerend goed- en aandelenmarkten. Door dit risico te lopen wordt op de lange termijn naar verwachting een extra rendement gehaald dat SPV gebruikt om aan haar doelstellingen te voldoen. Dit risico wordt beheerst doordat in de uitvoering wordt gezorgd voor een goede selectie van aandelen en spreiding over regio's en sectoren. Met het risico dat uiteindelijk overblijft wordt rekening gehouden in de ALM-studie.

Tegenpartij-/kredietrisico

Het risico dat de tegenpartij niet (meer) aan zijn verplichtingen kan voldoen, bijvoorbeeld door liquiditeits- of solvabiliteitsproblemen. Om dit risico te beheersen worden de tegenpartijen nauwgezet geselecteerd. Daarnaast worden transacties over meerdere aanbieders gespreid en wordt in sommige gevallen onderpand geëist. Onderpand wordt bijvoorbeeld geëist binnen de rentehedge die SPV via het "Liability Overlay Fund" is aangegaan.

Liquiditeitsrisico

Het risico dat een belegging niet tijdig tegen een redelijke prijs kan worden geliquideerd. Ook dit risico wordt beheerst doordat de vermogensbeheerder de beleggingsportefeuille zo opzet dat het naar verwachting aan de liquiditeitsbehoefte van SPV kan voldoen. Daarom is bijvoorbeeld een groot deel van de portefeuille belegd in effecten die worden verhandeld op openbare, gereguleerde markten.

Operationele risico's

SPV beheerst operationele risico's zoveel mogelijk door eisen te stellen aan haar dienstverleners. Daarbij kan worden gedacht aan regels voor procuratie, functiescheiding, 'chinese walls', enzovoort.

Toekomstparagraaf

In verband met het dekkingstekort per 31 december 2008 is door het pensioenfonds in maart 2009 een herstelplan vastgesteld. Onder het herstelplan bedraagt de resterende herstelperiode voor de dekkingstekort ongeveer 2 jaar. De verwachte resterende herstelperiode voor het reservetekort bedraagt ongeveer 8 jaar. In februari 2010 heeft het bestuur het herstel geëvalueerd en hierover DNB geïnformeerd. Per 1 april 2010 had SPV 3 kwartalen geen dekkingstekort. Hiermee is het korttermijn-herstelplan beëindigd.

Op basis van nieuwe waarnemingen van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) in 2006 en 2007 heeft het CBS in december 2009 een nieuwe prognose afgegeven voor de levensverwachting voor 2050. De ontwikkeling van de toekomstige levensverwachting blijkt aanzienlijk beter dan eerder voorzien en is daarmee ongunstiger voor pensioenfonds. De herziene AG-prognosetafels zijn nog niet beschikbaar; deze worden in de loop van 2010 verwacht. Vooruitlopend op het beschikbaar komen, het beoordelen en toepassen van die nieuwe AG-prognosetafels wordt ultimo 2009 een toevoeging aan de voorziening voor pensioenverplichtingen voor toegenomen overlevingskansen opgenomen ter grootte van 4,0% van de technische voorzieningen. Hierdoor daalde de dekkingsgraad ultimo 2009 van 115,2% tot 111,4%.

Ondanks het anticiperen op de toegenomen overlevingskansen, loopt SPV in het herstel vooruit op het herstelplan. SPV verwacht dan ook het herstel van de financiële positie nog steeds te kunnen bewerkstelligen zonder aanpassing van het beleggings-, premie- en toeslagenbeleid zoals vastgesteld in de ABTN.

De Meern, 26 mei 2010

Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen
Namens het bestuur

Mevrouw M.E.A. Bartels MSc
Voorzitter

Mevrouw M.P. van der Kwast
Secretaris

Mevrouw drs. M.G.P.G. Elings
Penningmeester

Mevrouw S.C. van der Mandele – van der Bom

Mevrouw C.M. van der Haar MSc

Mevrouw J.W.M. Heuts- Verstraten

E. Verslag van het verantwoordingsorgaan

Inleiding

In 2007 heeft het SPV-bestuur de bestuursstructuur van het fonds in overeenstemming gebracht met de Principes voor Goed Pensioenfondsbestuur. De nieuwe bestuursstructuur is sinds begin 2008 van kracht en omvat drie organen: het Bestuur, het Verantwoordingsorgaan en het Intern Toezicht.

Het SPV Bestuur leidt de Stichting en geeft daarvan rekenschap aan het Verantwoordings-orgaan (VO). Het VO bestaat uit de drie bestuursleden van de Deelnemersvereniging Pensioenfonds Verloskundigen (DPV) en één gepensioneerd lid van de deelnemersraad van het SPV.

Taken VO

Het VO heeft tot taak te oordelen over het handelen van het bestuur, over het door het bestuur uitgevoerde beleid en over de beleidskeuzes van het bestuur voor de toekomst. In het VO hebben vier vertegenwoordigers zitting: drie namens de deelnemers en een namens de pensioengerechtigden. De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van het VO zijn vastgelegd in een afzonderlijk reglement.

Het VO baseert het oordeel op:

- het jaarrapport 2008;
- de actuariële rapport 2008;
- de bevindingen van het intern toezicht 2009;
- overige verstrekte informatie.

Voor de vervulling van haar taak heeft het VO recht op overleg met het bestuur en het recht om de externe accountant of de externe actuaris te raadplegen. Het VO kan, na een uitspraak van het intern toezicht over het niet naar behoren functioneren van het bestuur, een nader onderzoek laten bevelen door de ondernemingskamer.

Bijeenkomsten in 2008 en 2009

In het tweede jaar van functioneren van het verantwoordingsorgaan heeft deze kennis genomen van het jaarrapport 2008, het actuariële rapport van Towers Perrin over het jaar 2008, de communicatie-uitingen tot heden, de ABTN en de notulen van de bestuursvergaderingen gehouden in 2008 en 2009.

Op 24 maart 2009 is het VO bijeen geweest om de procedure van de beoordeling te bespreken. Tijdens het overleg van 2 mei 2009 zijn de notulen en ABTN uitgebreid door het VO besproken. Op 8 oktober 2009 is men bijeen geweest om het jaarverslag 2008 te beoordelen.

Op 16 oktober 2009 heeft er een overleg plaatsgevonden tussen het bestuur en het VO. In dit overleg is met name het jaarverslag 2008 en actuele zaken besproken. Tijdens dit overleg zijn door het bestuur ook vragen van het VO beantwoord.

Deze bijeenkomst heeft het verantwoordingsorgaan als zeer waardevol ervaren!

Op basis van de gesprekken en de documenten is het VO gekomen tot de navolgende bevindingen en aanbevelingen.

Algemene indruk

Het verantwoordingsorgaan oordeelt dat het bestuur naar tevredenheid functioneert.

Het VO heeft over het algemeen een positieve indruk over het handelen van het bestuur en het uitgevoerde beleid in het afgelopen kalenderjaar. Ook ten aanzien van de wijze van aansturen door het bestuur bestaat een positieve indruk. Hieronder geeft het VO op specifieke onderdelen zijn bevindingen weer.

Bevindingen

Boekjaar 2008

Het VO heeft in het kader van haar taakuitoefening in juli 2009 kennis genomen van het jaarverslag en de jaarrekening 2008. Het VO oordeelt dat het jaarverslag 2008 een getrouwe weergave is van de financiële situatie van het fonds en van het gevoerde pensioen-, beleggings- en operationele beleid. Het voelt zich in zijn oordeel gesterkt door de verklaring van de externe accountant en het verslag van de externe actuaaris.

Verantwoord beleggen

Het VO heeft het bestuur bij bespreking op 16 oktober 2009 onder andere bevraagd over verantwoord beleggen. Het blijkt dat er namens het SPV bijna geheel verantwoord belegd wordt. Er zijn een paar beleggingsproducten, waarvoor nog geen 100% garantie afgegeven kan worden dat dit verantwoord plaatsvindt. Het VO werd het duidelijk dat dit onderwerp blijvend de aandacht van het bestuur heeft.

Bestuur

Het VO heeft kennisgenomen van het voorstel om in 2009 2 kandidaten voor te dragen voor het bestuur van het pensioenfonds. Het VO oordeelt dat deze verandering van bestuurssamenstelling op een juiste wijze is opgepakt, en het bestuur versterkt.

Het blijft ieders aandacht en inzet houden ook voor het werven van bestuursleden.

Compliance

Het VO is van mening dat het SPV-bestuur voldoet aan zijn verantwoordelijkheid jegens de deelnemers om juist te handelen (compliant te zijn).

Communicatie

Het VO ziet dat het bestuur steeds werkt aan een verbetering van de communicatie. De communicatie tussen bestuur en deelnemers blijft een lastig item in de pensioenwereld en dat is bij ons verloskundigen niet anders.

Dekkingsgraad

Het feit dat het bestuur van het SPV in 2008 de marktsignalen over de naderende crisis serieus genomen heeft en haar beleid daarop afgestemd is een teken voor het VO dat het bestuur consciëntieus toekomstgericht en adequaat handelt.

De dekkingsgraad is in 2008 sterk gedaald. Deze daling in 2008 is voornamelijk veroorzaakt door de verslechterende omstandigheden op de financiële markten. Eind 2008 is er een reserve- en dekkingstekort. Het VO waardeert de extra berichtgeving die het pensioenfonds hierover begin 2009 uit heeft laten gaan.

Het pensioenfonds heeft tijdig een herstelplan ingediend. De deelnemers zijn op de extra bijeenkomst voor deelnemers op 16 oktober 2009 geïnformeerd over het herstelplan en de ontwikkeling van de dekkingsgraad in 2009.

Transparantie

De transparantie van de organisatie staat hoog op de bestuursagenda. Het VO heeft gezien dat het bestuur aan de slag is gegaan met het evalueren van haar overeenkomsten. Stuk voor stuk worden de verschillende overeenkomsten geëvalueerd en besproken.

Vanaf 2009 ontvangt het bestuur periodiek een kostenoverzicht, zodat op tijd bijgestuurd kan worden. Het is duidelijk dat het bestuur van het SPV uiterst bewust met haar verantwoordelijkheden omgaat.

Voortgang

Het VO heeft hierbij op 16 november 2009 zijn oordeel gegeven. Dit oordeel zal worden gepubliceerd op de website www.pensioenfondsverloskundigen.nl. Het oordeel zal met een reactie van het bestuur worden opgenomen in het jaarverslag 2009.

Utrecht, 16 november 2009
Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen
Het verantwoordingsorgaan

mevrouw G.E.M. Haanraads,
mevrouw P.T.M. Höcker,
mevrouw S.R. de Korte,
mevrouw T.M. Voorwald-Tas

Reactie van het bestuur op het verslag van het verantwoordingsorgaan.

Het Bestuur heeft kennis genomen van het oordeel van het Verantwoordingsorgaan over het in 2008 en 2009 gevoerde beleid En heeft als volgt gereageerd:

Reactie van het bestuur

Ook wij, het bestuur van SPV, hebben het overleg van oktober 2009 als prettig en goed ervaren, en willen dit graag structureel agenderen in de jaarplanning.

Uw bevindingen onderschrijven wij volledig. Zoals u weet staat voor 2010 een verdergaande transparantie en alle aandacht voor de communicatie met de deelnemers op de agenda.

Wij spreken de hoop uit op een vervolg van de prettige samenwerking, zoals deze nu bestaat tussen SPV en haar Verantwoordingsorgaan.

De Meern, 12 mei 2010

Bestuur Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen

Mevrouw M.E.A. Bartels MSc

Mevrouw M.P. van der Kwast

Mevrouw drs. M.G.P.G. Elings

Mevrouw S.C. van der Mandele – van der Bom

Mevrouw C.M. van der Haar MSc

Mevrouw J.W.M. Heuts- Verstraten

F. Jaarrekening

BALANS PER 31 DECEMBER 2009

na bestemming saldo van baten en lasten

(in duizenden euro's)

	31-12-2009	31-12-2008
<i>Activa</i>		
1. Beleggingen	157.821	140.168
2. Vorderingen en overlopende activa	445	402
3. Liquide middelen	1.018	1.466
	<hr/>	<hr/>
	159.284	142.036
	<hr/>	<hr/>
 <i>Passiva</i>		
4. Stichtingskapitaal en reserves	16.210	-/- 795
5. Technische voorzieningen	142.494	142.395
6. Overige schulden en overlopende passiva	580	436
	<hr/>	<hr/>
	159.284	142.036
	<hr/>	<hr/>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2009

(in duizenden euro's)

		2009		2008
7.	Premiebijdragen van deelnemers		7.782	7.033
8.	Beleggingsresultaten		14.265	-/- 4.060
9.	Saldo waardeoverdrachten	-/-	153	-/- 121
10.	Pensioenuitkeringen	-/-	3.646	-/- 3.400
11.	Mutatie technische voorzieningen			
	Pensioenopbouw	-/-	6.575	-/- 3.291
	Rentetoevoeging	-/-	3.701	-/- 4.805
	Pensioenuitkeringen		3.684	3.389
	Wijziging marktrente		12.836	-/- 36.423
	Dotatie inz. toegen. Overlev. kansen	-/-	5.481	
	Overige mutaties	-/-	122	
	Overige wijzigingen		23	-/- 420
	Toekomstige kosten	-/-	<u>763</u>	
		-/-	99	-/- 41.550
12.	Herverzekeringen		1	-/- 57
13.	Uitvoeringskosten	-/-	1.145	-/- 993
			<hr/>	<hr/>
	Saldo van baten en lasten		17.005	-/- 43.148
			<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
	Bestemming saldo			
	Mutatie algemene reserve		17.005	-/- 43.148

KASSTROOMOVERZICHT

(in duizenden euro's)

	2009	2008
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Aankopen en verstrekkingen beleggingen	-/- 107.617	-/- 141.153
Verkopen en aflossingen beleggingen	100.576	136.457
Directe beleggingsopbrengsten	3.642	4.136
Overige mutaties beleggingen	486	-/- 1.174
Kosten vermogensbeheer	-/- 475	-/- 443
	<hr/>	<hr/>
	-/- 3.388	-/- 2.177
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Kasstroom uit pensioenactiviteiten		
Bijdragen van deelnemers	7.782	7.033
Pensioenuitkeringen	-/- 3.646	-/- 3.400
Saldo waardeoverdrachten	-/- 153	-/- 121
Herverzekeringen	1	-/- 57
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	-/- 1.145	-/- 1.036
Mutatie vorderingen korte termijn	-/- 43	-/- 121
Mutatie overige schulden en overlopende passiva	144	-/- 25
Diverse baten en lasten	-	-/- 1
	<hr/>	<hr/>
	2.940	2.272
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Mutatie liquide middelen	-/- 448	95
Saldo liquide middelen 1 januari	1.466	1.371
	<hr/>	<hr/>
Saldo liquide middelen 31 december	1.018	1.466
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

TOELICHTING BEHORENDE BIJ DE JAARREKENING

Inleiding

Het doel van Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen, statutair gevestigd te Tilburg is het nu en in de toekomst verstrekken van uitkeringen aan pensioengerechtigden en nabestaanden ter zake van ouderdom en overlijden.

Algemeen

Alle bedragen zijn vermeld in duizenden euro's.

Overeenstemmingsverklaring

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en met inachtneming van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Beleggingen en pensioenverplichtingen zijn gewaardeerd op actuele waarde. Overige activa en passiva worden gewaardeerd op actuele waarde, tenzij anders is vermeld. Voor zover noodzakelijk, wordt op activa een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht.

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, indien de herziening op de betreffende periode betrekking heeft.

Schattingswijzigingen

Voorziening toegenomen overlevingskansen

Op basis van nieuwe waarnemingen van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) in 2006 en 2007 heeft het CBS in december 2009 een nieuwe prognose afgegeven voor de levensverwachting voor 2050. De ontwikkeling van de toekomstige levensverwachting blijkt aanzienlijk beter dan eerder voorzien en is daarmee ongunstiger voor pensioenfonds.

Uit de thans beschikbare sterftcijfers over de jaren 2003-2008 volgt eveneens de indicatie dat de toekomstige levenskansen in de AG-prognosetafel 2005-2050 worden onderschat. Aangezien het FTK voorschrijft dat de voorziening voor pensioenverplichtingen wordt gewaardeerd op basis van actuele waarde moet hiermee rekening worden gehouden bij de bepaling van de hoogte van de voorziening voor pensioenverplichtingen ultimo 2009.

Vooruitlopend op het beschikbaar komen, het beoordelen en toepassen van die nieuwe AG-prognosetafels wordt ultimo 2009 een additionele dotatie aan de voorziening voor pensioenverplichtingen opgenomen ter grootte van 4,0% van de technische voorzieningen ad 5.481. Dit bedrag is als last verantwoord in de staat van baten en lasten 2009. In 2010 zal een gedetailleerde studie plaatsvinden naar de gevolgen van de nieuwe inzichten voor de toekomstige pensioenverplichtingen van SPV, op basis waarvan verwacht wordt de omvang daarvan beter te kunnen bepalen.

Voorziening toekomstige kosten

Ter dekking van de toekomstige kosten is in de VPV een kostenvoorziening opgenomen. Tot en met het boekjaar 2008 werd de VPV in dit verband verhoogd met een opslag van 2% voor toekomstige kosten. Het pensioenfonds heeft besloten om per 31 december 2009 de schattingsmethodiek voor de bepaling van de voorziening voor toekomstige kosten te wijzigen.

De hoogte van de voorziening voor toekomstige kosten is per 31 december 2009 vastgesteld op basis van een projectie van de uitvoeringskosten die het pensioenfonds per (gewezen) deelnemer in toekomstige jaren verwacht te maken indien alle deelnemers(zowel actief als inactief) vanaf de balansdatum inactief zouden zijn. De hierbij gehanteerde actuariële aannames komen overeen met de grondslagen die zijn gehanteerd bij de berekening van de VPV.

Verwerking van activa en passiva en baten en lasten

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de rekening van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economische potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post "nog af te wikkelen transacties".

Saldering

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de rekening van baten en lasten opgenomen.

Vreemde valuta

Activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar de rapporteringvaluta euro tegen de koers per balansdatum. Deze waardering is onderdeel van de waardering tegen reële waarde. Baten en lasten voortvloeiende uit transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum.

	31 dec. 2009	31 dec. 2008
US dollar	1,43	1,39
Engelse pond	0,89	0,97
Zwitserse frank	1,48	1,48

Beleggingen

Algemeen

In overeenstemming met de Wvb worden beleggingen gewaardeerd op actuele waarde. Slechts indien de actuele waarde van een belegging niet betrouwbaar kan worden vastgesteld vindt waardering plaats op basis van geamortiseerde kostprijs.

Participaties in beleggingsinstellingen, die gespecialiseerd zijn in een bepaald soort beleggingen worden gerubriceerd en gewaardeerd volgens de grondslagen van dat soort beleggingen.

Vastgoedbeleggingen

Onder vastgoedbeleggingen zijn participaties in beursgenoteerde vastgoedmaatschappijen of niet beursgenoteerde vastgoedbeleggingsinstellingen opgenomen. Participaties in beursgenoteerde vastgoedmaatschappijen worden gewaardeerd tegen reële waarde, gebaseerd op de beurskoers per balansdatum. SPV heeft alleen participaties in niet beursgenoteerde vastgoedbeleggingsinstellingen. De direct vastgoed beleggingen betreffen participaties in een zestal niet beursgenoteerde direct vastgoed pools van ING Investment Management. Deze pools worden eenmaal per kwartaal gewaardeerd op 'fair value' door onafhankelijke taxateurs en aangeleverd aan SAVB voor de pricing/waardering. Hierdoor is sprake van een belang in direct vastgoed.

Aandelen

Beursgenoteerde aandelen en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoers.

Niet aan een beurs genoteerde fondsen zijn gewaardeerd tegen de actuele waarde op basis van de door de vermogensbeheerder van SPV afgegeven intrinsieke waarde, zijnde een benadering van de marktwaarde. Gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten worden ten gunste of ten laste van het resultaat gebracht.

Vastrentende waarden

Beursgenoteerde vastrentende waarden en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoers.

Niet aan een beurs genoteerde fondsen zijn gewaardeerd tegen de actuele waarde op basis van de door de vermogensbeheerder van SPV afgegeven intrinsieke waarde, zijnde een benadering van de marktwaarde. Gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten worden ten gunste of ten laste van het resultaat gebracht.

Derivaten

Derivaten zijn financiële instrumenten die zijn afgeleid van meer traditionele producten als aandelen en obligaties. Het betreft bijvoorbeeld rentederivaten, inflatieswaps, valutaswaps en valutatermijncontracten. Derivaten zijn gewaardeerd tegen reële waarde. Dit is de waarde waarvoor het contract ultimo jaar kan worden afgewikkeld. De waarde wordt bepaald met behulp van marktconforme en toetsbare waarderingmodellen. De ultimo jaar bestaande rechten en verplichtingen worden per derivatencontract gesaldeerd. Positieve posities uit hoofde van derivatencontracten ultimo verslagjaar worden gepresenteerd onder derivaten. Negatieve posities uit hoofde van derivatencontracten ultimo verslagjaar worden gepresenteerd onder schulden en overlopende passiva.

Algemene reserve

De algemene reserve is gelijk aan het verschil tussen het vermogen en de VPV. Het vermogen van de stichting is per 31 december van enig boekjaar gelijk aan het totaal van de activa, verminderd met de schulden en overlopende passiva. De algemene reserve dient om toekomstige voorwaardelijke toeslagen te verlenen, om fluctuaties in het vermogen op te vangen en om actuariële verliezen op te vangen.

Het pensioenfonds dient een herwaarderingsreserve te vormen voor de ongerealiseerde koersresultaten op beleggingen waarvoor geen frequente marktnoteringen bestaan. De totale herwaarderingsreserve ultimo 2009 bedraagt 0 (2008: 35), dit in verband met een wetswijziging¹ hierover. Als er een herwaarderingsreserve moet worden gevormd wordt deze reserve geacht te zijn begrepen in de algemene reserve.

Voorziening PensioenVerplichtingen (VPV)

De voorziening pensioenverplichtingen (VPV) wordt gebaseerd op de tot de balansdatum verkregen aanspraken op pensioen, met inbegrip van de verhogingen zoals die aan de deelnemers zijn toegekend per 1 januari volgend op de balansdatum. De VPV wordt dusdanig vastgesteld dat zij toereikend is ter dekking van de verplichtingen van de stichting. De vaststelling gebeurt op basis van de in de ABTN geformuleerde reserveringsmethode en verzekeringstechnische grondslagen. De toereikendheid van de VPV wordt jaarlijks door de certificerend actuaris getoetst.

Aan de berekening van de VPV liggen de volgende actuariële grondslagen en veronderstellingen ten grondslag:

- Rentevoet:
Rentetermijnstructuur per 31 december 2009 (gemiddeld 3,8%) zoals gepubliceerd door DNB
- Toekomstige stijging:
Het pensioenfonds kent een toeslagbeleid dat voor een deel onvoorwaardelijk en voor het overige voorwaardelijk is. Op basis van het onvoorwaardelijke deel worden de opgebouwde en ingegane pensioenen jaarlijks verhoogd met 2%. De onvoorwaardelijke toeslag op de pensioenenrechten van de deelnemers die per 31 december 2003 reeds inactief waren en per de balansdatum nog steeds inactief zijn, bedraagt 2,5%.

¹ Tot en met boekjaar 2008 diende SPV, op basis van artikel 390 Titel 9 Boek 2BW, een herwaarderingsreserve te vormen voor de ongerealiseerde koersresultaten op beleggingen waarvoor geen frequente marktnoteringen bestaan. Deze verplichting is, op basis van het bepaalde in artikel 146 van de Pensioenwet, medio 2009 komen te vervallen.

De onvoorwaardelijke toeslag op de pensioenen van de pensioengerechtigden die ervoor hebben gekozen om hun pensioen te converteren naar een hoger pensioen bij ingang bedraagt, afhankelijk van het van toepassing zijnde conversiepercentage, 2% respectievelijk 3%-punten minder dan de onvoorwaardelijke toeslag die van toepassing zou zijn indien het pensioen niet was geconverteerd. Bij de vaststelling van de VPV wordt rekening gehouden met de contante waarde van deze in de toekomst te verlenen onvoorwaardelijke toeslagen. Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige voorwaardelijke toeslagen.

– - Overlevingstafels:

mannen: AG-prognosetafel GBM 2000-2050 met twee jaar leeftijdsterugstelling
vrouwen: AG-prognosetafel GBV 2000-2050 met twee jaar leeftijdsterugstelling;
wezen: de sterfte voor wezen is verwaarloosd

De generatietafels worden toegepast met prognosetafel 2007-2012 als starttafel per 31 december 2009. In verband met de toegenomen overlevingskansen is per 31 december 2009 een additionele dotatie aan de VPV op de balans opgenomen, waardoor het totaal van de technische voorzieningen van het pensioenfonds met 4% is verhoogd.

– Gezinssamenstelling:

Aangenomen is dat alle niet-pensioengerechtigden aanspraak hebben op nabestaandenpensioen, dat wil zeggen dat een partnerfrequentie van 100% is aangenomen. Na de pensioendatum wordt uitgegaan van het zogenaamde bepaalde-partner systeem. In alle gevallen is het leeftijdsverschil tussen partners op drie jaar gesteld.

– Toekomstige kosten

De hoogte van de voorziening voor toekomstige kosten is per 31 december 2009 vastgesteld op basis van projectie van de uitvoeringskosten die het pensioenfonds per (gewezen) deelnemer in toekomstige jaren verwacht te maken indien alle deelnemers (zowel actief als inactief) vanaf de balansdatum inactief zouden zijn. De hierbij gehanteerde actuariële aannames komen overeen met de grondslagen die zijn gehanteerd bij de berekening van de VPV.

- Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid:

De contante waarde van de vrijgestelde premies voor arbeidsongeschikte deelnemers wordt vastgesteld uitgaande van met 0% per jaar stijgende vrijgestelde premies.

– Uitbetalingswijze:

Voor de berekening van de VPV wordt ervan uitgegaan dat de pensioenen op continue wijze worden uitbetaald.

– Toe- en uittredingen:

In verband met het gekozen financierings- en reserveringssysteem leiden toe- en uittredingen voor de stichting niet tot actuariële voor- of nadelen.

– Veiligheidsmarge:

In de VPV is een voorziening opgenomen voor nog niet ingegane schadegevallen.

Resultaatbepaling

Algemeen

Voor zover niet anders is vermeld worden baten en lasten verwerkt in het resultaat van het jaar waarop zij betrekking hebben.

Beleggingen

Onder directe beleggingsopbrengsten wordt verstaan alle aan het boekjaar toe te rekenen inkomsten uit beleggingen zoals dividend van aandelen en vastgoed aandelen, de aan het boekjaar toe te rekenen rentebedragen van obligaties, leningen op schuldbekentenis en liquide middelen.

Onder indirecte beleggingsopbrengsten wordt verstaan de verandering in de waarde van de beleggingen.

Met de directe en indirecte beleggingsopbrengsten zijn verrekend de aan de opbrengsten gerelateerde transactiekosten, provisies en valutaverschillen.

Schattingen en onzekerheden

Zoals vermeld in de toelichting zijn de beleggingen en verplichtingen van SPV nagenoeg allemaal gewaardeerd tegen reële waarde per balansdatum. Het is in het algemeen mogelijk en gebruikelijk om de reële waarde binnen een aanvaardbare bandbreedte van schattingen vast te stellen.

Voor de meerderheid van de beleggingen van SPV kan gebruik worden gemaakt van marktnoteringen. Echter, bepaalde beleggingen zijn gewaardeerd door gebruikmaking van waarderingmodellen en -technieken, inclusief verwijzing naar de huidige reële waarde van vergelijkbare instrumenten.

Schatting van de reële waarde is een momentopname, gebaseerd op de marktomstandigheden en de beschikbare informatie over de belegging. Deze schattingen zijn van nature subjectief en bevatten onzekerheden en significante oordeelsvorming (bijvoorbeeld rentestand, volatiliteit, schatting van kasstromen, etc.) en kunnen derhalve niet met exacte precisie worden vastgesteld. Hetzelfde geldt voor de waardering van de verplichtingen.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is conform de indirecte methode opgesteld. Er is onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit beleggingsactiviteiten en pensioenactiviteiten.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2009

(in duizenden euro's)

1. Beleggingen

	Vastgoed aandelen	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen	Totaal
Stand 1 januari 2008	-	40.298	100.366	-	1.387	142.051
Aankopen/verstrekkingen	6.906	15.918	104.551	11.132	2.646	141.153
Verkopen/aflossingen	-	-/- 10.956	-/- 114.559	-/- 10.942	-	-/- 136.457
Overige mutaties	-	-	-/- 614	9	1.779	1.174
Waardemutaties	-/- 413	-/- 16.739	2.015	8.250	-/- 866	-/- 7.753
<hr/>						
Stand 31 december 2008	6.493	28.521	91.759	8.449	4.946	140.168
Aankopen/verstrekkingen	11	3.952	92.514	7.869	3.271	107.617
Verkopen/aflossingen	-	-/- 2.603	-/- 88.142	-/- 7.936	-/- 1.893	-/- 100.576
Overige mutaties	-	-	1.890	-/- 1.835	-/- 540	-/- 485
Waardemutaties	-/- 632	9.533	1.709	69	418	11.097
<hr/>						
Stand 31 december 2009	5.872	39.403	99.730	6.614	6.202	157.821

De overige mutaties hebben o.a. betrekking op mutatie lopende intrest en liquide middelen beleggingen.

Actuele waarde

Schattingen en oordelen

Zoals vermeld in de toelichting zijn de beleggingen van SPV nagenoeg allemaal gewaardeerd tegen actuele waarde per balansdatum en is het over het algemeen mogelijk en gebruikelijk om de actuele waarde binnen een aanvaardbare bandbreedte van schattingen vast te stellen. Voor sommige andere financiële instrumenten, zoals beleggingsvorderingen en -schulden, geldt dat de boekwaarde de actuele waarde benadert als gevolg van het kortetermijnkarakter van de vorderingen en schulden. De boekwaarde van alle activa en de financiële verplichtingen op balansdatum benadert de actuele waarde.

Voor de meerderheid van de financiële instrumenten van SPV kan gebruik worden gemaakt van marktnoteringen. Echter, bepaalde financiële instrumenten, zoals bijvoorbeeld leningen op schuldbekentenissen en derivaten zijn gewaardeerd door middel van gebruikmaking van waarderingmodellen en -technieken, inclusief verwijzing naar de huidige reële waarde van vergelijkbare instrumenten. De waardering van onderliggende rentederivaten is in dit geval door een onafhankelijke partij met behulp van gangbare waarderingmodellen (met name discounted cashflow analyses en optie-waarderingmodellen) bepaald. Deze gehanteerde modellen zijn extern beoordeeld. Beschikbare marktinformatie is als input voor deze waarderingmodellen gebruikt.

Op basis van de boekwaarde kan het volgende onderscheid worden gemaakt:

	(directe en afgeleide) Markt- noteringen	Waarderings- modellen en -technieken	Totaal
	€	€	€
Per 31 december 2009			
Vastgoed aandelen	-	5.872	5.872
Aandelen	39.403	-	39.403
Vastrentende waarden	99.213	517	99.730
Derivaten	-	6.614	6.614
Overige beleggingen	6.202	-	6.202
	<u>144.818</u>	<u>13.003</u>	<u>157.821</u>
Per 31 december 2008			
Vastgoed aandelen	6.493	-	6.493
Aandelen	28.521	-	28.521
Vastrentende waarden	90.837	922	91.759
Derivaten	-	8.449	8.449
Overige beleggingen	4.946	-	4.946
	<u>130.797</u>	<u>9.371</u>	<u>140.168</u>

Schattingen van de actuele waarde zijn een momentopname, gebaseerd op de marktomstandigheden en de beschikbare informatie over het financiële instrument. Deze schattingen zijn van nature subjectief en bevatten onzekerheden en een significante oordeelsvorming (bijvoorbeeld rentestand, volatiliteit, schatting van kasstromen, etc.) en kunnen derhalve niet met precisie worden vastgesteld.

Gehanteerde rentevoeten voor de bepaling van de reële waarde

Op balansdatum zijn de volgende rentevoeten gehanteerd:

	31-12-2009	31-12-2008
	%	%
Vastrentende waarden	3,56	3,47

Vastgoed aandelen

De aandelenportefeuille is geheel belegd in participaties in vastgoedmaatschappijen.

	31-12-2009	31-12-2008
Vastgoedmaatschappijen	5.872	6.493

Specificatie van de aandelenportefeuille naar regio.

	31-12-2009	31-12-2008
Nederland	5.872	6.493

Aandelen

De aandelenportefeuille is geheel belegd in participaties in beleggingsinstellingen.

Specificatie van de aandelenportefeuille naar regio

	31-12-2009	31-12-2008
Nederland	2.420	1.699
Buitenland binnen EU	20.095	14.903
Buitenland buiten EU	16.888	11.919
	<hr/>	<hr/>
	39.403	28.521

Specificatie van de aandelenportefeuille naar sector

	31-12-2009	31-12-2008
Beleggingsinstelling ¹	5.316	2.639
Nijverheid en industrie	9.170	7.004
Financiële instellingen (w.o. banken en verzekeraars)	7.493	4.806
Handel	6.591	5.111
Overige dienstverlening	8.916	6.972
Diversen	1.917	1.989
	<hr/>	<hr/>
	39.403	28.521

Vastrentende waarden

Specificatie vastrentende waarden naar soort	31-12-2009	In %	31-12-2008	In %
Obligaties	55.282	55,4	54.210	59,1
Inflation linked bonds	1.344	1,4	989	1,1
Leningen op schuldbekentenis	1.071	1,1	512	0,5
Beleggingsfonds in bedrijfsleningen.	26.514	26,6	23.630	25,8
Hypotheken	318	0,3	314	0,3
Deposito's	5.550	5,6	3.024	3,3
Obligatiebeleggingsfondsen	6.517	6,5	3.514	3,8
Kortlopende vorderingen op banken	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	3.134	3,1	5.566	6,1
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	99.730	100,0	91.759	100,0

¹ Dit is het deel van de portefeuille dat niet in sectoren verdeeld kan worden. Het betreft hier beleggingen in externe beleggingsfondsen, te weten BGI Emerging Markets, Fidelity Japan en Fortis Fund Equity Japan.

Specificatie van de obligatieportefeuille naar regio

	31-12-2009	31-12-2008
Mature markets	98.405	91.759
Emerging markets	<u>1.325</u>	<u>-</u>
	99.730	91.759

Specificatie van de vastrentende portefeuille naar sector

	31-12-2009	31-12-2008
Nederlandse Overheidsinstellingen	8.327	8.248
Buitenlandse Overheidsinstellingen	49.295	50.090
Financiële instellingen	23.070	4.918
Andere instellingen	<u>19.038</u>	<u>28.503</u>
	99.730	91.759

Leningen op schuldbekentenis

Deze post betreft een lening verstrekt aan een verzekeringsmaatschappij en een belegging in het Liability Overlay Fund.

Overige beleggingen

	31-12-2009	31-12-2008
Liquide middelen	2.370	3.035
Beleggingsdebiteuren	257	132
Commodities	3.575	1.779
	<u>6.202</u>	<u>4.946</u>

2. Vorderingen en overlopende activa

	31-12-2009	31-12-2008
Interest bank	-	9
Pensioenpremies	445	380
Te vorderen waarde-overdrachten	-	0
Overige vorderingen	-	13
	<u>445</u>	<u>402</u>

Alle onder de overige vorderingen en overlopende activa opgenomen posten hebben een looptijd van korter dan een jaar.

3. Liquide middelen

De liquide middelen betreffen geld in rekening-courant en kortlopende deposito's voor zover zij geen beleggingskarakter hebben. Bankrekeningen die beheerd worden door vermogensbeheerder zijn onder de overige beleggingen opgenomen.

4. Reserves

	Algemene reserve	Herwaarderings Reserve	Totaal
Stand 1 januari 2008	42.353	-	42.353
Mutatie algemene reserve	-		-
Herwaarderingsreserve reserve	-/- 35	35	-
Uit bestemming saldo van baten en lasten	-/- 43.148	-	-/- 43.148
<hr/>			
Stand 1 januari 2009	-/- 830	35	-/- 795
Mutatie algemene reserve/ Herwaarderingsreserve*	35	-/- 35	-
Uit bestemming saldo van baten en lasten	17.005	-	17.005
<hr/>			

Stand 31 december 2009 16.210 - 16.210

* Tot en met boekjaar 2008 diende SPV, op basis van artikel 390 Titel 9 Boek 2BW, een herwaarderingsreserve te vormen voor de ongerealiseerde koersresultaten op beleggingen waarvoor geen frequente marktnoteringen bestaan. Deze verplichting is door wetwijzigingen medio 2009 vervallen.

Het Minimaal Vereist Eigen Vermogen (MVEV) bedraagt per 31 december 2009 4,1% van de technische voorzieningen. Het aanwezige eigen vermogen bedraagt op de balansdatum 11,4% van de technische voorzieningen en is daarmee groter dan het MVEV. Er is daarmee op de balansdatum geen sprake van een dekkingstekort.

Het Vereist Eigen Vermogen (VEV), dat dient als solvabiliteitsbuffer voor de risico's die het pensioenfonds loopt, bedraagt per 31 december 2009 16,3% van de technische voorzieningen. Het aanwezige eigen vermogen is daarmee kleiner dan het VEV. Er is daarmee sprake van een reservetekort.

Door het pensioenfonds is in het verslagjaar een herstelplan vastgesteld en ingediend bij De Nederlandsche Bank (DNB). Dit herstelplan is door de DNB goedgekeurd. Onder het herstelplan bedraagt de beoogde dekkinggraad per 31 december 2009 102,0%, met beoogd herstel van de dekkinggraad in 2011 en beoogd herstel van het reservetekort in 2017. De feitelijke dekkinggraad van 11,4% per 31 december 2009 bevindt zich daarmee boven het niveau dat voor die datum in het herstelplan was voorzien.

Solvabiliteit

	31-12-2009	31-12-2008
Minimaal Vereist Eigen Vermogen	5.842	7.120
Vereist Eigen Vermogen	23.281	21.007

Het aanwezig eigen vermogen van het pensioenfonds is kleiner dan het Minimaal Vereist Eigen Vermogen (MVEV). Gemeten naar deze maatstaf is ten aanzien van de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum, sprake van dekkingstekort.

Het Vereist Eigen Vermogen (VEV), dat dient als solvabiliteitsbuffer voor de risico's die het pensioenfonds loopt, bedraagt per 31 december 2009 uitgedrukt in een percentage van de VPV 16,3%. Dit is het percentage behorende bij de strategische beleggingsverdeling per 31 december 2009. Het aanwezige eigen vermogen bedraagt 11,4% van de VPV en bevindt zich daarmee 4,9%-punten onder het vereiste niveau.

Omdat uit verschillende bronnen blijkt dat de levensverwachting sneller stijgt dan eerder werd aangenomen, heeft het pensioenfonds besloten de technische voorzieningen per 31 december 2009 te verhogen met 4%, oftewel 5.481

Naar de mening van de certificerend actuaaris is de financiële positie van het pensioenfonds per 31 december 2009 onvoldoende, in verband met het reservetekort.

De aanwezige dekkingsgraad heeft zich als volgt ontwikkeld:

	Vermogen	Technische voorzieningen	Dekkingsgraad
Stand per 31 december 2008	141.600	142.395	99,4%
Stand per 31 december 2009	158.704	142.494	111,4 %

5. Technische voorzieningen

	Pensioen- verplichtingen
Stand 1 januari 2008	100.845
Mutatie technische voorzieningen	41.550
Stand 31 december 2008	142.395
Mutatie technische voorzieningen	99
Stand 31 december 2009	142.494

De door de Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen uitgevoerde pensioenregeling wordt gekarakteriseerd als een premieregeling in de zin van de Wvb. De regeling kent een 2% onvoorwaardelijke toeslagverlening. Meer hierover staat in het bestuursverslag (D), pagina's 29 en 30. Een uitgebreide beschrijving van de pensioenregeling 2009, vindt u terug in de bijlagen (H).

Het mutatieoverzicht voor de voorziening voor pensioenverplichtingen over 2009 is als volgt:

	2009	2008
Stand 1 januari op basis van FTK	142.395	100.845
Pensioenopbouw	6.575	3.291
Toeslagen	-	-
Rentetoevoeging	3.701	4.805
Pensioenuitkeringen	-/- 3.684	-/- 3.389
Wijziging marktrente	-/- 12.836	36.423
Reglementswijziging per 1-1-2008 met betrekking tot toeslag	-	-
Additionele dotatie voor toegenomen overlevingskansen	5.481	
Overige wijzigingen	862	420
Stand 31 december	142.494	142.395

Als gevolg van de reglementswijziging per 1 januari 2008 is de toename van de VPV door de pensioenopbouw van actieve deelnemers gebaseerd op de onvoorwaardelijke stijging van de ingekochte pensioenaanspraken van 2% per jaar in plaats van de onvoorwaardelijke stijging van 0% per jaar die vóór 1 januari 2008 van toepassing was.

De voorziening voor pensioenverplichtingen is naar categorie van deelnemers als volgt samengesteld:

	31-12-2009	31-12-2008
Deelnemers	66.769	74.919
Gewezen deelnemers	25.951	27.038
Pensioengerechtigden	39.299	38.897
Toekomstige kosten uitvoering pensioenregeling*	3.425	
Contante waarde vrijgestelde premies	1.102	981
Voorziening arbeidsongeschiktheidsrisico's	467	560
Additionele dotatie voor toegenomen overlevingskansen**	5.481	
	142.494	142.395

* De schattingsmethodiek voor de bepaling van de voorziening voor de toekomstige kosten is per 31 december 2009 gewijzigd waardoor deze voorziening met 763 is toegenomen tot een saldo per ultimo 2009 van 3.425

** Aangezien in 2010 nadere studie naar de effecten van de toegenomen toekomstige overlevingskansen voor de pensioenverplichtingen van de VPV zal plaatsvinden, is ervoor gekozen dit deel van de VPV separaat te verantwoorden en vooralsnog niet toe te rekenen aan de diverse categorieën deelnemers.

De methode voor de berekening van de pensioenverplichtingen is zodanig toegepast dat er geen sprake is van een financieringsachterstand.

Naar hun aard hebben de technische voorzieningen in het algemeen een langlopend karakter.

Per 31 december 2009 bedraagt de hoogte van de voorziening toekomstige kosten 3.425, hetgeen overeenkomt met 2,5% van de VPV. De ontwikkeling van deze voorziening gedurende het boekjaar is als volgt te specificeren.

	2009	2008
Stand primo boekjaar	2.782	1.966
Vrijval voor kostendekking (2% van pensioenuitkeringen, inclusief afkoop)	(74)	(67)
Overige mutaties gedurende het boekjaar (o.b.v. opslag van 2% over VPV)	(46)	883
Schattingwijziging a.g.v. wijziging vaststellingsmethodiek	763	n.v.t.
	<hr/>	
Stand ultimo boekjaar	3.425	2.782

6. Overige schulden en overlopende passiva

	31-12-2009	31-12-2008
Loonheffing/premie zorgverzekeraar	68	60
Te betalen kosten	471	343
Bankmutaties en mutaties back-office.	14	-
Verzekeringsmaatschappij herverzekering	27	-
Te betalen waarde-overdrachten	0	10
Rentederivaten	0	10
Pensioenbetalingen	0	12
Crediteuren	0	1
	<hr/>	
	580	436

Alle schulden hebben een resterende looptijd korter dan één jaar.

Risicobeheer en derivaten

Solvabiliteitsrisico

SPV wordt bij het beheer van de pensioenverplichtingen en de financiering daarvan geconfronteerd met risico's. De belangrijkste doelstelling van SPV is het nakomen van de pensioentoezeggingen. Voor het realiseren van deze doelstelling wordt gestreefd naar een toereikende solvabiliteit.

Het belangrijkste risico voor SPV betreft het solvabiliteitsrisico, ofwel het risico dat SPV niet beschikt over voldoende vermogen ter dekking van de pensioenverplichtingen. De solvabiliteit wordt gemeten zowel op basis van algemeen geldende normen als ook naar de specifieke normen welke door de wetgeving worden opgelegd. Indien de solvabiliteit van SPV zich negatief ontwikkelt, bestaat het risico dat er geen ruimte beschikbaar is voor de voorwaardelijke toeslag van opgebouwde pensioenrechten. In het uiterste geval kan het noodzakelijk zijn dat SPV verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten moet verminderen.

Het tekort/surplus is als volgt:

	31-12-2009	31-12-2008
Voorziening pensioenverplichtingen	142.494	142.395
Buffers:		
S1 Renterisico	13.626	10.006
S2 Risico zakelijke waarden	12.155	12.309
S3 Valutarisico	1.755	5.650
S4 Grondstoffenrisico	1.119	1.226
S5 Kredietrisico	679	2.748
S6 Verzekeringstechnisch risico	6.178	5.055
Diversificatie-effect	-/- 12.231	-/- 15.987
Totaal S (vereiste buffers)	<u>23.281</u>	<u>21.007</u>
Vereist vermogen (art. 127 Wvb)	165.775	163.402
Aanwezig vermogen		
(Totaal activa – schulden = pensioenvermogen)	<u>158.704</u>	<u>141.600</u>
Tekort/surplus	-/- 7.071	-/- 21.802

Beleid en risicobeheer

De regelgeving van het FTK maakt de economische risico's (verbonden aan aandelen, valuta, rente, etc) die in pensioenfondsen aanwezig zijn expliciet en vertaalt deze naar vereiste reserveposities en dekkingsgraden. Hiermee worden pensioenfondsen gedwongen te overwegen welk totaal risiconiveau SPV kan of wil accepteren. Vervolgens zal, binnen de kaders van het geformuleerde risicobeleid, worden ingezet op maximalisatie van het rendement op het vermogen.

Het bestuur beschikt over een aantal beleidsinstrumenten ten behoeve van het beheersen van deze risico's.

Deze beleidsinstrumenten betreffen:

- beleggingsbeleid
- herverzekeringsbeleid
- toeslagbeleid.

De keuze en toepassing van beleidsinstrumenten vindt plaats na uitvoerige analyses ten aanzien van te verwachten ontwikkelingen van de verplichtingen en de financiële markten. Daarbij wordt onder meer gebruikgemaakt van ALM-studies. Een ALM-studie is een analyse van de structuur van de pensioenverplichtingen en van verschillende beleggingsstrategieën en de ontwikkeling daarvan in diverse economische scenario's.

De uitkomsten van deze analyses vinden hun weerslag in jaarlijks door het bestuur vast te stellen beleggingsrichtlijnen als basis voor het uit te voeren beleggingsbeleid. De beleggingsrichtlijnen geven normen en limieten aan waarbinnen de uitvoering van het beleggingsbeleid moet plaatsvinden. Ze zijn gericht op het beheersen van de volgende belangrijkste (beleggings)risico's. Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt gebruik gemaakt van derivaten.

SPV onderscheidt de volgende risico's:

Marktrisiko

Marktrisiko omvat de mogelijkheden voor winst of verlies en omvat het prijs(koers)risico, valutarisiko en het renterisiko. De strategie van SPV met betrekking tot het beleggingsrisico wordt bepaald door de beleggingsdoelstellingen. Het marktrisiko wordt op dagelijkse basis beheerst in overeenstemming met de aanwezige beleidskaders en richtlijnen. De overall-marktposities worden periodiek gerapporteerd aan het bestuur.

Prijrisico

Prijrisico is het risico van waardewijzigingen door de ontwikkeling van marktprijzen, die wordt veroorzaakt door factoren gerelateerd aan een individuele belegging, de uitgevende instelling of generieke factoren. Omdat alle beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde waarbij waardewijzigingen onmiddellijk in het saldo van baten en lasten worden verwerkt, zijn alle wijzigingen in marktomstandigheden direct zichtbaar in het beleggingsresultaat. Het prijsrisico kan worden gemitigeerd door diversificatie. In aanvulling hierop kan het prijsrisico worden gehedged door het gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten), zoals opties en futures.

Valutarisiko

Het risico dat wisselkoersschommelingen de waarde van een belegging beïnvloeden. Dit risico is voor SPV beperkt. Het grootste gedeelte van de beleggingsportefeuille is namelijk belegd in euro's genoteerde waarden. Het totaalbedrag dat buiten de euro wordt belegd bedraagt ultimo jaar circa 19,2 % (2008: 17,6%) van de beleggingsportefeuille en is niet afgedekt.

De valutapositie(exclusief EUR) is als volgt weer te geven:

	2009	2008
USD	14.982	8.819
GBP	8.234	6.230
JPY	1.079	1.048
DKK	2.448	-
Overige	3.476	8.367
	<hr/>	<hr/>
	30.219	24.464

Renterisiko

Het risico dat een rentebeweging de financiële situatie van SPV negatief beïnvloedt. Dit risico bestaat doordat beleggingen en verplichtingen niet in dezelfde mate gevoelig zijn voor rentebewegingen. Het renterisiko neemt af naarmate de looptijd van de beleggingen meer overeenkomt met de looptijd van de verplichtingen. Hiermee wordt op het moment van aanvang/herijking van de hedge 50% van het renterisiko tussen beleggingen en verplichtingen uitgaande van de dekkingsgraad van SPV afgedekt. Herijking van de hedge vond tot en met mei 2009 jaarlijks plaats.

Het renterisico wordt afgedekt door het verschil in rentegevoeligheid van de activa en passiva van SPV te verkleinen. Concreet betekent dit dat de rentegevoeligheid van de activa dient te worden verhoogd, hetgeen wordt gerealiseerd door te beleggen in een hiertoe door Syntrus Achmea Vermogensbeheer speciaal opgericht beleggingsfonds, te weten het Liability Overlay Fund ('LOF'). Dit fonds belegt in staatsobligaties en swaps, waardoor participaties hierin een hoge rentegevoeligheid kennen (een factor 3 hoger dan langlopende obligaties). De benodigde middelen voor de aankoop van participaties in het LOF werden vrijgemaakt uit de vastrentende waarden portefeuille.

De samenstelling van de vastrentende waarden naar looptijd is als volgt:

	31 december 2009		31 december 2008	
		%		%
Resterende looptijd < 1 jaar	16.233	16,3	15.009	16,4
Resterende looptijd 1-5 jaar	39.568	39,7	41.127	44,8
Resterende looptijd > 5 jaar	43.929	44,0	35.623	38,8
	<hr/>		<hr/>	
	99.730	100,0	91.759	100,0

Inflatierisico

Het risico dat inflatie de waarde van de beleggingen aantast (in termen van koopkracht). Inflatie is een wezenlijk onderdeel van ALM-studies, gezien de impact van inflatie op eventuele toeslagambities. In de ALM studie is het toeslagbeleid van SPV meegenomen.

Kredietrisico

Kredietrisico is het risico van financiële verliezen voor SPV als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop SPV (potentiële) vorderingen heeft. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan partijen die obligatieleningen uitgeven, banken waar deposito's worden geplaatst, marktpartijen waarmee Over The Counter (OTC)-derivatenposities worden aangegaan en aan bijvoorbeeld herverzekeraars.

Een voor beleggingsactiviteiten specifiek onderdeel van kredietrisico is het settlementrisico. Dit heeft betrekking op het risico dat partijen waarmee SPV transacties is aangegaan niet meer in staat zijn hun tegenprestatie te verrichten waardoor SPV financiële verliezen lijdt. Om dit risico te beheersen worden de tegenpartijen nauwgezet geselecteerd. Daarnaast worden transacties over meerdere aanbieders gespreid en wordt in sommige gevallen onderpand vereist.

Ten aanzien van de kredietwaardigheid van de debiteuren van de vastrentende portefeuille kan het volgende overzicht worden gegeven:

	31 december 2009		31 december 2008	
		%		%
AAA	48.444	49	48.937	53
AA	8.911	9	16.337	18
A	22.533	23	8.561	9
BBB	2.444	2	611	1
Not rated ¹	17.398	17	17.313	19
	<hr/>		<hr/>	
	99.730	100	91.759	100

¹ Dit betreft fondsen die onderliggend in gerate leningen beleggen.

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat beleggingen niet tijdig en/of niet tegen een aanvaardbare prijs kunnen worden omgezet in liquide middelen, waardoor SPV op korte termijn niet aan zijn verplichtingen kan voldoen. Waar de overige risicocomponenten vooral de langere termijn betreffen (solvabiliteit), gaat het hierbij om de kortere termijn. Dit risico kan worden beheerst door in het strategische en tactische beleggingsbeleid voldoende ruimte aan te houden voor de liquiditeitsposities. Er moet eveneens rekening worden gehouden met de directe beleggingsopbrengsten en andere inkomsten zoals premies.

Verzekeringstechnische risico's (actuariële risico's)

De belangrijkste actuariële risico's zijn de risico's van langlevens, overlijden en arbeidsongeschiktheid. Het langlevensrisico is het belangrijkste verzekeringstechnische risico. Langlevensrisico is het risico dat deelnemers langer blijven leven dan gemiddeld verondersteld wordt bij de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen. Als gevolg hiervan volstaat de opbouw van het pensioenvermogen niet voor de uitkering van de pensioenverplichting. Door toepassing van AG-prognosetafel 2005-2050 met adequate correcties voor ervaringssterfte is het langlevensrisico voor een groot deel verdisconteerd in de waardering van de pensioenverplichtingen.

Het overlijdensrisico betekent dat SPV in geval van overlijden mogelijk een nabestaandenpensioen moet toekennen waarvoor door SPV geen voorzieningen zijn getroffen. Dit risico kan worden uitgedrukt in risicokapitalen en is herverzekerd.

Het arbeidsongeschiktheidsrisico betreft het risico dat SPV voorzieningen moet treffen voor premievrijstelling bij invaliditeit. Het arbeidsongeschiktheidsrisico is niet herverzekerd.

Toeslagrisico (voorwaardelijke deel)

SPV kent een onvoorwaardelijke toeslag. Het bestuur van SPV heeft de ambitie om daar bovenop een voorwaardelijke toeslag te verlenen op de pensioenen. De mate waarin dit kan worden gerealiseerd is afhankelijk van de ontwikkelingen in de rente, rendement en demografie. Uitdrukkelijk wordt opgemerkt dat dit deel van de toeslagtoezegging voorwaardelijk is.

Concentratierisico

In het algemeen geldt dat concentratierisico kan optreden als een adequate spreiding van activa en passiva ontbreekt. Concentratierisico's kunnen optreden bij een concentratie van de portefeuille in regio's, economische sectoren of tegenpartijen. Een portefeuille van leningen die sterk sectorgebonden is, kan door deze sectorconcentratie een verhoogd risico lopen. Indien aandelen in dezelfde sector worden aangehouden is sprake van een cumulatief concentratierisico.

Overige niet-financiële risico's

Operationeel risico

Operationeel risico is het risico van een onjuiste afwikkeling van transacties, fouten in de verwerking van gegevens, het verloren gaan van informatie, fraude en dergelijke. Dergelijke risico's worden door SPV beheerst door het stellen van hoge kwaliteitseisen aan de organisaties die bij de uitvoering betrokken zijn op gebieden zoals interne organisatie, procedures, processen en controles, kwaliteit geautomatiseerde systemen, enzovoorts. Deze kwaliteitseisen worden periodiek getoetst door het bestuur.

Systeemrisico

Systeemrisico betreft het risico dat het mondiale financiële systeem (de internationale markten) niet langer naar behoren functioneert, waardoor beleggingen van SPV niet langer verhandelbaar zijn en zelfs, al dan niet tijdelijk, hun waarde kunnen verliezen. Net als voor andere marktpartijen, is dit risico voor SPV niet beheersbaar.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Pensioenadministratie

Het uitvoeren van de pensioenadministratie is uitbesteed aan Syntrus Achmea Pensioenbeheer (SAPB) te Tilburg. In 2006 is met deze organisatie een overeenkomst gesloten voor de uitvoering van de werkzaamheden voor de periode van 1 januari 2006 tot en met 31 december 2013. Tussentijdse beëindiging van de overeenkomst is mogelijk. Indien de overeenkomst tussentijds in 2008 zou worden beëindigd is SPV conform de overeenkomst een restbetaling verschuldigd van 351.

Beleggingen en beleggingenadministratie

Het uitvoeren van het vermogensbeheer is uitbesteed aan Syntrus Achmea Vermogensbeheer (SAVB) te De Meern. In 2009 heeft het bestuur onderhandelt met deze organisatie voor verlenging van de uitvoering van de werkzaamheden. Eind 2009 zijn de onderhandelingen succesvol beëindigd en begin 2010 is een nieuwe overeenkomst met SAVB afgesloten.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

(in duizenden euro's)

7. Bijdragen van deelnemers

	2009	2008
Premie deelnemers	7.782	7.029
FVP koopsommen	-	4
	7.782	7.033

De kostendeekkende en feitelijke premie volgens artikel 125 van de Wvb zijn als volgt:

	2009	2008
Gedempte kostendeekkende premie	6.944	6.308
Kostendeekkende premie	9.088	5.511
Feitelijke premie	7.782	7.033

De aan het boekjaar toe te rekenen feitelijke premie is als bate verantwoord.

De samenstelling van de (gedempte) kostendeekkende premie is als volgt:

	2009 Gedempte	2009	2008 Gedempte
Inkoop onvoorwaardelijke aanspraken	4.734	6.575	4.241
Risicopremie	382	409	450
Excasso	0	0	94
Solvabiliteitsopslag	757	1.033	598
Administratiekosten minus vrijval uitbetalingkosten	<u>1.071</u>	<u>1.071</u>	<u>925</u>
	6.944	9.088	6.308

Op grond van artikel 123, lid 2 van de Wvb kan de kostendeekkende premie worden gedempt. Het pensioenfonds maakt in 2009 gebruik van deze mogelijkheid.

De rekenrente voor de gedempte kostendeekkende premie bedraagt 4%. Bij de berekening van de kostendeekkende premie is uitgegaan van een rekenrente op basis van marktrente per 31 december 2008, welke aanzienlijk lager was dan 4%. Hierdoor is de gedempte kostendeekkende premie voor 2009 lager dan de (niet-gedempte) kostendeekkende premie.

In 2007 werd de premie nog niet gedempt.

8. Beleggingsopbrengsten

	Directe beleggings- opbrengsten 2009	Indirecte beleggings- opbrengsten 2009	Kosten van vermogens- beheer 2009	Totaal 2009	Totaal 2008
Vastgoed	265	-/- 632		-/- 367	-/- 152
Aandelen	-	9.533		9.533	-/- 16.739
Vastrentende waarden	3.364	1.709		5.073	5.830
Derivaten	-	69		69	8.250
Overige beleggingen	13	419		432	-/- 806
Beleggingskosten			-/- 475	-/- 475	-/- 443
	3.642	11.098	-/- 475	14.265	-/- 4.060

9. Saldo waardeoverdrachten

	2009	2008
Overgenomen pensioenverplichtingen	112	297
Overgedragen pensioenverplichtingen	-/- 265	-/- 418
	-/- 153	-/- 121

Dit betreft de ontvangst van of betaling aan pensioenfondsen of pensioenverzekeraar van respectievelijk de vorige of nieuwe werkgever van de contante waarde van premievrije pensioenaanspraken van deelnemers die tot de datum einde deelneming zijn opgebouwd. De ontvangen koopsommen worden aangewend voor de inkoop van pensioen.

10. Pensioenuitkeringen

	2009	2008
Periodieke uitkeringen	3.555	3.381
Afkopen	91	19
	3.646	3.400

De post afkopen betreft de afkoop van pensioenen die lager zijn dan €417,94 per jaar

11. Mutatie technische voorzieningen

Pensioenopbouw

Onder pensioenopbouw is opgenomen de actuariel berekende waarde van de opbouw tijdens de deelname. Dit is het effect op de voorziening pensioenverplichtingen van de in het verslagjaar opgebouwde rechten ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen.

Toeslagverlening

Op grond van het gestelde in het pensioenreglement worden de opgebouwde en ingegane pensioenen jaarlijks met een onvoorwaardelijke toeslag van 2% verhoogd. Afhankelijk van de financiële positie van de stichting kan het bestuur een extra toeslag verlenen. Het beleid met betrekking tot het verlenen van extra toeslagen is voorwaardelijk en er wordt door de stichting geen bestemmingsreserve gevormd ten behoeve van het voorwaardelijke toeslagbeleid. Extra toeslagen worden uit de algemene reserve gefinancierd, indien en voor zover de algemene reserve daartoe naar het oordeel van het bestuur toereikend is.

Rentetoevoeging

De pensioenverplichtingen zijn opgerent met 2,544 %, zijnde de eenjaarsrente van de rentetermijnstructuur per 31 december 2008 (4,696% zijnde de eenjaarsrente van de rentetermijnstructuur per 31 december 2007).

Onttrekking voor pensioenuitkeringen

Verwachte toekomstige pensioenuitkeringen worden vooraf actuarieel berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de pensioenen van de verslagperiode.

Wijziging marktrente

Jaarlijks wordt per 31 december de marktwaarde van de technische voorzieningen herrekend door toepassing van de actuele rentetermijnstructuur. Het effect van de verandering van de rentetermijnstructuur wordt verantwoord onder het hoofd wijziging marktrente.

12. Herverzekeringen

Het overlijdensrisico dat voortvloeit uit de verzekering van het aanvullend partnerpensioen voor actieve deelnemers is volledig herverzekerd bij Zwitserleven.

	2009	2008
Premies		
voor nabestaandenpensioen	<u>-/- 92</u>	<u>-/- 57</u>
	-/- 92	-/- 57

Het pensioenfonds heeft in 2009 +/- 93 aan winstdeling van de herverzekeraar ontvangen. Hierdoor heeft het pensioenfonds per saldo 1 van de herverzekeraar ontvangen (zie pagina 49).

13. Pensioenuitvoerings- en administratiekosten

	2009	2008
Administratiekosten	1.150	1.049
Advies- en controlekosten	180	202
Overige kosten	<u>290</u>	<u>184</u>
	1.620	1.435
Toegerekend aan vermogensbeheer	<u>-/- 475</u>	<u>-/- 442</u>
	1.145	993

Honoraria accountant

	Mazars	Mazars
	2009	2008
1 Controle van de jaarrekening	33,6	32,4
2 Assurance rapport t.b.v. Stg. FVP	-	3,1
3 Bijwonen en voorbereiden vergaderingen	8,0	10,2
4 Diverse overige adviezen en werkzaamheden	25,6	17,3
Totaal	67,2	63,0

Personeelsleden en vergoedingen bestuur

Het pensioenfonds heeft geen personeel in dienst. De bestuurders van het pensioenfonds ontvingen in 2009 € 123.462 aan vergoedingen (in 2008 € 76.831). De toename wordt onder andere veroorzaakt door de uitbreiding van het bestuur met twee nieuwe bestuursleden en enkele extra bestuursvergaderingen.

Belastingen

De activiteiten van SPV zijn vrijgesteld van belastingheffing in het kader van de vennootschapsbelasting.

De Meern, 26 mei 2010
Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen
Namens het bestuur

Mevrouw M.E.A. Bartels MSc
Voorzitter

Mevrouw M.P. van der Kwast
Secretaris

Mevrouw drs. M.G.P.G. Elings
Penningmeester

Mevrouw S.C. van der Mandele – van der Bom

Mevrouw C.M. van der Haar MSc

Mevrouw J.W.M. Heuts- Verstraten

G. Overige gegevens

ACTUARIËLE VERKLARING

OPDRACHT

Door Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen te Tilburg is aan Towers Watson de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Wet verplichte beroepspensioenregeling over het boekjaar 2009.

GEGEVENS

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds.

Voor de toetsing van de fondsmiddelen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

In overeenstemming met de richtlijn "Samenwerking tussen accountant en actuaris ter zake van de controle van verantwoordingen van verzekeringsinstellingen" heeft de accountant van het pensioenfonds mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid en de volledigheid van de administratieve basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeelsvorming van belang zijn.

WERKZAAMHEDEN

Ter uitvoering van de opdracht heb ik onderzocht of is voldaan aan de artikelen 121 tot en met 135 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling. De door het pensioenfonds verstrekte administratieve basisgegevens en de bevindingen van de accountant ten aanzien hiervan zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt voor mijn beoordelingswerkzaamheden heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht:

- heb ik ondermeer onderzocht of de technische voorzieningen, het Minimaal Vereist Eigen Vermogen en het Vereist Eigen Vermogen toereikend zijn vastgesteld; en
- heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten. Ik heb mij een oordeel gevormd over de waarschijnlijkheid waarmee het pensioenfonds de tot balansdatum aangevane verplichtingen zal kunnen nakomen.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

OORDEEL

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld. Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum lager dan het wettelijke Minimaal Vereist Eigen Vermogen, maar niet lager dan het wettelijk Minimaal Vereist Eigen Vermogen.

Gemeten naar de wettelijke maatstaf is ten aanzien van de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum, sprake van een reservetekort.

De vermogenspositie van Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen is naar mijn mening onvoldoende, vanwege een reservetekort. Daarbij is bepalend de mate van waarschijnlijkheid dat het pensioenfonds zal kunnen voldoen aan de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum, in aanmerking nemend het streven inzake toeslagen, zoals aan verzekerden meegedeeld en de in wet- en regelgeving opgenomen criteria. De maatregelen, genomen tot herstel van de financiële positie, zijn daarbij betrokken.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 121 tot en met 135 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling. De vermogenspositie van Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen is naar mijn mening niet voldoende, vanwege een reservetekort.

Rotterdam, 26 mei 2010

Dr. R.J.G. Wilms AAG
Towers Watson

Aan het bestuur van
Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen
Tilburg

ACCOUNTANTSVERKLARING

VERKLARING BETREFFENDE DE JAARREKENING

Wij hebben de jaarrekening 2009 van Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen te Tilburg bestaande uit de balans per 31 december 2009 en de staat van baten en lasten over 2009 met de toelichting gecontroleerd.

VERANTWOORDELIJKHEID VAN HET BESTUUR

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het bestuursverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

VERANTWOORDELIJKHEID VAN DE ACCOUNTANT

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de stichting.

Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de stichting heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

OORDEEL

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen per 31 december 2009 en van het resultaat over 2009 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

VERKLARING BETREFFENDE ANDERE WETTELIJKE VOORSCHRIFTEN

Op grond van de wettelijke verplichting ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder f BW melden wij dat het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Rotterdam, 26 mei 2010

MAZARS PAARDEKOOPER HOFFMAN ACCOUNTANTS N.V.

w.g. drs. C.A. Harteveld RA

H. Bijlagen

Pensioenregeling (2009)

SPV is een beroepspensioenfonds als bedoeld in artikel 1 lid 1 sub j van de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb). De pensioenregeling is van kracht sinds 1 januari 1974 en is vastgelegd in het pensioenreglement. Het pensioenreglement is voor het laatst gewijzigd per 1 januari 2009.

De door SPV uitgevoerde pensioenregeling wordt gekarakteriseerd als een premieregeling in de zin van de Wvb

Deelnemerschap

Deelnemer is iedere verloskundige die als eerstelijns verloskundige in Nederland werkzaam is en in Nederland woonachtig is. Ook wanneer een verloskundige werkt als invaller, waarnemer, uitzendkracht of als echoscopist(e) voldoet zij aan de voorwaarden van deelname. Verloskundigen in loondienst op wie de pensioenregeling van het ABP of de Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn (voormalig PGGM) van toepassing is, zijn vrijgesteld van deelneming.

Pensioenpremie

De SPV-pensioenregeling is een zogenoemde 'beschikbare premieregeling'. Dat betekent dat de hoogte van de pensioenpremie het uitgangspunt is voor de berekening van de pensioenopbouw van de individuele deelnemer.

De hoogte van de jaarpremie wordt jaarlijks vastgesteld en is gelijk aan 12,1% van de pensioengrondslag. Deze pensioengrondslag wordt jaarlijks vastgesteld. In 2009 bedroeg het maximum beroepsinkomen €58.791 en de franchise €15.997. Bij dit maximum beroepsinkomen bedroeg in 2009 de jaarpremie €5.178,07.

De door de deelnemer betaalde premie wordt in eerste instantie aangewend voor de directe inkoop van ouderdomspensioen, ingaande bij het bereiken van de 65-jarige leeftijd, partnerpensioen en wezenpensioen.

Pensioenopbouw

De pensioenregeling kent een ouderdomspensioen, een partnerpensioen en een wezenpensioen. Daarnaast is er sprake van premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid en zijn er diverse keuzemogelijkheden voor de deelnemers op de pensioendatum. Hierna worden deze pensioenen en de keuzemogelijkheden kort toegelicht.

De jaarlijks in te kopen pensioenen en de op risicobasis te verzekeren pensioenen worden op basis van leeftijd bepaald aan de hand van de bij het pensioenreglement gevoegde tabellen. Deze tabellen zijn opgesteld op basis van actuariële grondslagen.

Ouderdomspensioen

Door jaarlijks pensioenpremie te betalen, bouwt een deelnemer elk jaar verder op aan zijn ouderdomspensioen. Het ouderdomspensioen wordt levenslang uitgekeerd, in principe vanaf de 65-jarige leeftijd. Een deelnemer kan op de pensioendatum zijn pensioen aanpassen aan zijn situatie en wensen van dat moment.

Partnerpensioen

Het partnerpensioen wordt toegekend aan de echtgeno(o)t(e), aan de geregistreeerde of aan de aangemelde ¹partner van de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde en bedraagt in beginsel 70% van het ouderdomspensioen.

Bij overlijden van een deelnemer vóór de pensioendatum wordt verondersteld dat het deelnemerschap van die overleden deelnemer ongewijzigd tot aan de pensioendatum zou hebben voortgeduurd. Voor de partner is er dan een partnerpensioen beschikbaar van 70% van het bereikbare ouderdomspensioen dat de deelnemer tot de pensioendatum zou hebben opgebouwd.

Partnerpensioen na scheiding: bijzonder partnerpensioen ook voor samenwoners

Bij echtscheiding krijgt de ex-echtgenoot of de ex-geregistreeerde partner een recht op bijzonder partnerpensioen. Volgens de Wvb krijgen voortaan ook ongehuwde, niet-geregistreeerde partners bij het eindigen van de samenwoning een aanspraak op bijzonder partnerpensioen. Om eenduidig vast te stellen op welk moment een niet-geregistreeerde samenleving eindigt, dient een document te worden overlegd waarin het einde van de periode van samenwonen aan het pensioenfonds is medegedeeld. Dit document dient te zijn voorzien van de handtekeningen van beide ex-partners, welke door een notaris of door een bevoegd ambtenaar van de gemeente zijn gelegaliseerd.

De hoogte van het bijzonder partnerpensioen is gelijk aan het partnerpensioen waarop recht zou bestaan als de deelname zou zijn geëindigd op het tijdstip van scheiding². Als de deelname al is geëindigd, is het bijzonder partnerpensioen gelijk aan het partnerpensioen waarop recht is ontstaan bij het beëindigen van de deelname, inclusief de daarop inmiddels verleende toeslagen.

Overdragen van het bijzonder partnerpensioen

De Wvb verplicht een pensioenfonds om de gerechtigde op bijzonder partnerpensioen de mogelijkheid te bieden, na overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde, dit pensioen over te dragen aan een eerdere of latere partner van de overleden deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde. Dit moet worden geregeld bij notariële akte en deze keuze is onherroepelijk.

SPV vraagt bij toepassing van deze wettelijke overdracht medische waarborgen en een vergoeding voor de administratiekosten.

Wezenpensioen

Het wezenpensioen bedraagt 20% van het partnerpensioen en komt tot uitkering bij het overlijden van de deelnemer of gewezen deelnemer. Recht op wezenpensioen hebben kinderen die jonger zijn dan 21 jaar.

¹ Ongehuwd samenwonenden moeten de partner zelf aanmelden bij het pensioenfonds en een notariële samenlevingsovereenkomst overleggen.

² Bij de ongehuwde, niet-geregistreeerde partners is er geen sprake van een formele datum van beëindiging, laat staan van inschrijving in de registers van de burgerlijke stand daarvan. Om eenduidig vast te stellen op welk moment een niet-geregistreeerde samenleving eindigt, wordt een onderhandse overeenkomst opgevraagd waarin beide partners aangeven dat het samenleven beëindigd is. De aanspraken dienen eventueel nog verminderd te worden met de aanspraken van vorige partners.

Premievrijstelling bij algehele blijvende arbeidsongeschiktheid

De pensioenregeling voorziet in een premievrije pensioenopbouw bij algehele blijvende arbeidsongeschiktheid van 66 2/3 % of meer voor het beroep, of andere werkzaamheden die voor zijn krachten en bekwaamheden zijn berekend en die met het oog op zijn opleiding en vroegere werkzaamheden in redelijkheid van hem kunnen worden verlangd. Voor het toekennen van premievrijstelling moet de deelnemer voldoen aan de voorwaarden die zijn opgenomen in het pensioenreglement. Als een dergelijke vrijstelling wordt toegekend, zet de deelnemer zijn pensioenopbouw voort, zonder dat de deelnemer verder een pensioenpremie hoeft af te dragen.

Keuze mogelijkheden bij pensioeningang

De jaarlijks in te kopen pensioenen en de te verzekeren pensioenen worden bepaald aan de hand van de tabellen in het pensioenreglement. De pensioenleeftijd is 'standaard' 65 jaar. Een deelnemer heeft de mogelijkheid om op zijn pensioendatum zijn pensioen aan te passen aan zijn situatie en wensen van dat moment. Bij pensioeningang informeert het pensioenfonds de deelnemer over de uitkomsten van de diverse mogelijkheden, dit aan de hand van individuele berekeningen.

Bij pensioeningang heeft de (gewezen) deelnemer de volgende keuzemogelijkheden:

- vervroegen of uitstellen van het volledige ouderdomspensioen;
- uitruilen van ouderdomspensioen in partnerpensioen;
- uitruilen van partnerpensioen in ouderdomspensioen;
- conversie van het ouderdomspensioen en bijbehorend partnerpensioen;
- hoog/laag constructie.

Vervroegen of uitstellen van de pensioeningang

Het ouderdomspensioen gaat standaard in op de eerste dag van de maand waarin de deelnemer of gewezen deelnemer de 65-jarige leeftijd bereikt. Het ouderdomspensioen eindigt op de laatste dag van de maand van overlijden. De deelnemer kan ervoor kiezen de pensioenleeftijd maximaal tien jaar te vervroegen. De pensioenaanspraken (het ouderdomspensioen en het partnerpensioen) worden dan lager.

Uitstel van de ingangsdatum is mogelijk tot de 70-jarige leeftijd. Uitstel van de ingangsdatum van het ouderdomspensioen kan alleen worden verleend als de deelnemer gedurende de periode van uitstel werkzaam blijft. Het ouderdomspensioen, en daarmee het partnerpensioen, wordt in dat geval hoger.

Ruilen ouderdomspensioen in partnerpensioen

Kort voor de pensioendatum krijgt de deelnemer de gelegenheid schriftelijk aan te geven of de deelnemer een gedeelte van zijn ouderdomspensioen wenst in te ruilen voor een hoger partnerpensioen. Vanaf 2008 wordt deze keuzemogelijkheid ook aangeboden bij beëindiging van de actieve deelname.

SPV is verplicht om uitrui toe te staan tot een niveau waarin het partnerpensioen in een verhouding van 70 tot 100 staat ten opzichte van het na uitrui verlaagde ouderdomspensioen. Uitrui is voor een (gewezen) deelnemer met name interessant als een deel van het partnerpensioen is afgescheiden als bijzonder partnerpensioen. Immers: voor de huidige partner is dan een lager percentage van het ouderdomspensioen aan partnerpensioen beschikbaar dan voor degene die niet eerder is gescheiden. Dit kan door dit keuzerecht dan worden gecorrigeerd. Daarbij moet wel bedacht worden dat de uitrui mogelijkheid in deze beperkt is, omdat het ouderdomspensioendeel waarvan een deel bedoeld is voor de ex-partner, niet bij de uitrui mag worden betrokken.

Ruilen partnerpensioen in ouderdompensioen

Ook heeft de deelnemer op de pensioendatum de mogelijkheid het opgebouwde partnerpensioen (gedeeltelijk) in te ruilen voor een hoger ouderdompensioen. Als de deelnemer daarvoor kiest, betekent dit dat zijn partner geen of een lager partnerpensioen krijgt als de deelnemer komt te overlijden. Inruil kan alleen als de partner van de deelnemer daar schriftelijk toestemming voor geeft.

Wanneer op de pensioendatum geen partnergegevens bij de administrateur bekend zijn dan wordt de aanspraak op het partnerpensioen automatisch omgezet in een hoger ouderdompensioen.

Het bijzonder partnerpensioen komt niet voor uitruil in aanmerking.

Conversie

De deelnemer of gewezen deelnemer kan bij ingang van het ouderdompensioen, in plaats van het reglementaire pensioen, kiezen voor een zodanig herberekende pensioenaanspraak, dat een toekomstige jaarlijkse stijging van 2% wordt geconverteerd naar een hoger aanvangspensioen. Door deze keuze stijgt de pensioenuitkering jaarlijks met 2%-punten minder dan de niet geconverteerde pensioenen.

Mocht de verhoging in enig jaar totaal 2% zijn, dan stijgt het pensioen niet. Is de totale verhoging bijvoorbeeld 5%, dan stijgt het pensioen met slechts 3%.

Hoog/laag-constructie

Een deelnemer, die voor conversie heeft gekozen, kan ook nog kiezen voor een hoog/laag-constructie. Dit betekent dat de deelnemer de eerste 5 of 10 jaar een verhoogd ouderdompensioen krijgt en vervolgens een verlaagd ouderdompensioen. De verhouding tussen het hoge en het lage ouderdompensioen moet 133,3 :100 zijn. Toepassing van deze keuze heeft geen invloed op de hoogte van het partnerpensioen.

Alle omzettingen vinden plaats op basis van seksenetrane factoren.

Afkoopregeling

Onder de oude wetgeving kon de deelnemer er op pensioendatum voor kiezen om zijn pensioen af te kopen indien dit pensioen onder een bepaald bedrag was. Dit bedrag werd verdubbeld indien er sprake was van verhuizing naar het buitenland. De eenzijdige afkoopmogelijkheid van kleine pensioenen op de pensioendatum is per 1 januari 2007 vervallen en is vervangen door een eenzijdige afkoopmogelijkheid bij einde van de deelneming. Verdubbeling van de afkoopgrens bij emigratie is ook vervallen.

Een ouderdompensioen van minder dan € 417,74 per jaar, inclusief een eventueel bij het ouderdompensioen behorend partnerpensioen, kan twee jaar na beëindiging van de deelneming door SPV worden afgekocht, tenzij binnen twee jaar na beëindiging van de deelneming een procedure tot waardeoverdracht is gestart.

Een partnerpensioen van minder dan € 417,74 per jaar kan binnen zes maanden na de ingangsdatum worden afgekocht. Als laatste kan ook een bijzonder partnerpensioen van minder dan €417,74 per jaar binnen zes maanden na de melding van de scheiding worden afgekocht. Bijzonder partnerpensioen wordt afgekocht ten gunste van de gewezen partner.

Vrijwillige voorzetting

SPV biedt deelnemers, bij beëindiging van de deelname de mogelijkheid aan hun deelname, aansluitend aan de verplichte deelname, voor maximaal drie jaar vrijwillig voort te zetten. Het pensioenfonds blijft hierbij binnen de wettelijk bepaalde termijnen. Dit betekent dat de 'gewezen' deelnemers voor een periode van maximaal drie jaar de premies mag aftrekken van de belasting.

Toeslagen

Op de opgebouwde pensioenaanspraken en ingegane pensioenrechten wordt jaarlijks een onvoorwaardelijke toeslag verleend van 2,00%. Afhankelijk van de financiële positie van de stichting kan het bestuur echter jaarlijks beslissen dat een hogere – voorwaardelijke – toeslag kan worden verleend. De toeslagverlening wordt gedeeltelijk uit de premie gefinancierd. Voor de voorwaardelijke toeslagverlening is geen bestemmingsreserve gevormd.

Voorwaardelijkheidsverklaringen SPV

Deelnemer:

Uw pensioenfonds probeert ieder jaar uw opgebouwd pensioen te verhogen. U hebt recht op een jaarlijkse verhoging van uw opgebouwd pensioen van 2% (het onvoorwaardelijke deel van de toeslagverlening). Daar bovenop probeert uw pensioenfonds uw opgebouwd pensioen jaarlijks extra te verhogen (het voorwaardelijk deel van toeslagverlening). Het opgebouwd pensioen is dit jaar (over 2009) met 2% verhoogd. Uw pensioenfonds heeft het opgebouwd pensioen de afgelopen drie jaar als volgt verhoogd:

- Over het jaar 2008 met 2%. De prijzen gingen toen met 2,49% omhoog.
- Over het jaar 2007 met 3%. De prijzen gingen toen met 1,61% omhoog.
- Over het jaar 2006 met 3%. De prijzen gingen toen met 1,16% omhoog.

Uw pensioenfonds betaalt de onvoorwaardelijke toekomstige verhoging van uw opgebouwd pensioen uit premies. De voorwaardelijke toekomstige verhoging wordt gedeeltelijk uit premies en gedeeltelijk uit beleggingsrendement betaald. (Ten aanzien van het voorwaardelijke deel van de toeslagverlening:) U hebt door deze verhoging en de verwachting voor komende jaren niet meteen ook recht op verhogingen in de toekomst.

Gewezen deelnemer na 31 december 2003

Uw pensioenfonds probeert ieder jaar uw opgebouwd pensioen te verhogen. U hebt recht op een jaarlijkse verhoging van uw opgebouwd pensioen van 2% (het onvoorwaardelijke deel van de toeslagverlening). Daar bovenop probeert uw pensioenfonds uw opgebouwd pensioen jaarlijks extra te verhogen (het voorwaardelijk deel van toeslagverlening). Het opgebouwd pensioen is dit jaar (over 2009) met 2% verhoogd. Uw pensioenfonds heeft het opgebouwd pensioen de afgelopen drie jaar als volgt verhoogd:

- Over het jaar 2008 met 2%. De prijzen gingen toen met 2,49% omhoog.
- Over het jaar 2007 met 3%. De prijzen gingen toen met 1,61% omhoog.
- Over het jaar 2006 met 3%. De prijzen gingen toen met 1,16% omhoog.

Uw pensioenfonds betaalt de onvoorwaardelijke toekomstige verhoging van uw opgebouwd pensioen uit premies. De voorwaardelijke toekomstige verhoging wordt gedeeltelijk uit premies en gedeeltelijk uit beleggingsrendement betaald. (Ten aanzien van het voorwaardelijke deel van de toeslagverlening:) U hebt door deze verhoging en de verwachting voor komende jaren niet meteen ook recht op verhogingen in de toekomst.

Gewezen deelnemer voor 31 december 2003

Uw pensioenfonds probeert ieder jaar uw opgebouwd pensioen te verhogen. U hebt recht op een jaarlijkse verhoging van uw opgebouwd pensioen van 2,5% (het onvoorwaardelijke deel van de toeslagverlening). Daar bovenop probeert uw pensioenfonds uw opgebouwd pensioen jaarlijks extra te verhogen (het voorwaardelijk deel van toeslagverlening). Het opgebouwd pensioen is dit jaar (over 2009) met 2,5% verhoogd. Uw pensioenfonds heeft het opgebouwd pensioen de afgelopen drie jaar als volgt verhoogd:

- Over het jaar 2008 met 2,5%. De prijzen gingen toen met 2,49% omhoog.
- Over het jaar 2007 met 3%. De prijzen gingen toen met 1,61% omhoog.
- Over het jaar 2006 met 3%. De prijzen gingen toen met 1,16% omhoog.

Uw pensioenfonds betaalt de onvoorwaardelijke toekomstige verhoging van uw opgebouwd pensioen uit premies. De voorwaardelijke toekomstige verhoging wordt gedeeltelijk uit premies en gedeeltelijk uit beleggingsrendement betaald. (Ten aanzien van het voorwaardelijke deel van de toeslagverlening:) U hebt door deze verhoging en de verwachting voor komende jaren niet meteen ook recht op verhogingen in de toekomst.

*Pensioengerechtigde **na** 31 december 2003 **niet** gekozen voor conversie*

Uw pensioenfonds probeert ieder jaar uw pensioenuitkering te verhogen. U hebt recht op een jaarlijkse verhoging van uw pensioenuitkering van 2% (het onvoorwaardelijke deel van de toeslagverlening). Daar bovenop probeert uw pensioenfonds uw pensioenuitkering jaarlijks extra te verhogen (het voorwaardelijk deel van toeslagverlening). De pensioenuitkeringen zijn dit jaar (over 2009) met 2% verhoogd. Uw pensioenfonds heeft de pensioenuitkeringen de afgelopen drie jaar als volgt verhoogd:

- Over het jaar 2008 met 2%. De prijzen gingen toen met 2,49% omhoog.
- Over het jaar 2007 met 3%. De prijzen gingen toen met 1,61% omhoog.
- Over het jaar 2006 met 3%. De prijzen gingen toen met 1,16% omhoog.

Uw pensioenfonds betaalt de onvoorwaardelijke toekomstige verhoging van uw opgebouwd pensioen uit premies. De voorwaardelijke toekomstige verhoging wordt gedeeltelijk uit premies en gedeeltelijk uit beleggingsrendement betaald. (Ten aanzien van het voorwaardelijke deel van de toeslagverlening:) U hebt door deze verhoging en de verwachting voor komende jaren niet meteen ook recht op verhogingen in de toekomst.

*Pensioengerechtigde **na** 31 december 2003 **wel** gekozen voor conversie*

Uw pensioenfonds probeert ieder jaar uw pensioenuitkering te verhogen. U hebt recht op een jaarlijkse verhoging van uw pensioenuitkering van 2% (het onvoorwaardelijke deel van de toeslagverlening). Daar bovenop probeert uw pensioenfonds uw pensioenuitkering jaarlijks extra te verhogen (het voorwaardelijk deel van toeslagverlening). Omdat u bij de ingang van het pensioen hebt gekozen voor conversie, wordt de totale verhoging verminderd met 2 procentpunten. De pensioenuitkeringen zijn dit jaar (over 2009) met 0% verhoogd. Uw pensioenfonds heeft de pensioenuitkeringen de afgelopen drie jaar als volgt verhoogd:

- Over het jaar 2008 met 0%. De prijzen gingen toen met 2,49% omhoog.
- Over het jaar 2007 met 1%. De prijzen gingen toen met 1,61% omhoog.
- Over het jaar 2006 met 1%. De prijzen gingen toen met 1,16% omhoog.

Uw pensioenfonds betaalt de onvoorwaardelijke toekomstige verhoging van uw opgebouwd pensioen uit premies. De voorwaardelijke toekomstige verhoging wordt gedeeltelijk uit premies en gedeeltelijk uit beleggingsrendement betaald. (Ten aanzien van het voorwaardelijke deel van de toeslagverlening:) U hebt door deze verhoging en de verwachting voor komende jaren niet meteen ook recht op verhogingen in de toekomst.

*Pensioengerechtigde **voor** 31 december 2003 **niet** gekozen voor conversie*

Uw pensioenfonds probeert ieder jaar uw pensioenuitkering te verhogen. U hebt recht op een jaarlijkse verhoging van uw pensioenuitkering van 2,5% (het onvoorwaardelijke deel van de toeslagverlening). Daar bovenop probeert uw pensioenfonds uw pensioenuitkering jaarlijks extra te verhogen (het voorwaardelijk deel van toeslagverlening). De pensioenuitkeringen zijn dit jaar (over 2009) met 2,5% verhoogd. Uw pensioenfonds heeft de pensioenuitkeringen de afgelopen drie jaar als volgt verhoogd:

- Over het jaar 2008 met 2,5%. De prijzen gingen toen met 2,49% omhoog.
- Over het jaar 2007 met 3%. De prijzen gingen toen met 1,61% omhoog.
- Over het jaar 2006 met 3%. De prijzen gingen toen met 1,16% omhoog.

Uw pensioenfonds betaalt de onvoorwaardelijke toekomstige verhoging van uw opgebouwd pensioen uit premies. De voorwaardelijke toekomstige verhoging wordt gedeeltelijk uit premies en gedeeltelijk uit beleggingsrendement betaald. (Ten aanzien van het voorwaardelijke deel van de toeslagverlening:) U hebt door deze verhoging en de verwachting voor komende jaren niet meteen ook recht op verhogingen in de toekomst.

Pensioengerechtigde voor 31 december 2003 wel gekozen voor conversie

Uw pensioenfonds probeert ieder jaar uw pensioenuitkering te verhogen. U hebt recht op een jaarlijkse verhoging van uw pensioenuitkering van 2,5% (het onvoorwaardelijke deel van de toeslagverlening). Daar bovenop probeert uw pensioenfonds uw pensioenuitkering jaarlijks extra te verhogen (het voorwaardelijk deel van toeslagverlening). Omdat u bij de ingang van het pensioen hebt gekozen voor conversie, wordt de totale verhoging verminderd met 3 procentpunten. De pensioenuitkeringen zijn dit jaar (over 2009) met 0,5% verlaagd. Uw pensioenfonds heeft de pensioenuitkeringen de afgelopen drie jaar als volgt aangepast:

- Over het jaar 2008 met 0,5% verlaagd. De prijzen gingen toen met 2,49% omhoog.
- Over het jaar 2007 met 0% verhoogd. De prijzen gingen toen met 1,61% omhoog.
- Over het jaar 2006 met 0% verhoogd. De prijzen gingen toen met 1,16% omhoog.

Uw pensioenfonds betaalt de onvoorwaardelijke toekomstige verhoging van uw opgebouwd pensioen uit premies. De voorwaardelijke toekomstige verhoging wordt gedeeltelijk uit premies en gedeeltelijk uit beleggingsrendement betaald. (Ten aanzien van het voorwaardelijke deel van de toeslagverlening:) U hebt door deze verhoging en de verwachting voor komende jaren niet meteen ook recht op verhogingen in de toekomst.

Gewezen partner

Uw pensioenfonds probeert ieder jaar uw opgebouwd pensioen te verhogen. U hebt recht op een jaarlijkse verhoging van uw opgebouwd pensioen van 2% (het onvoorwaardelijke deel van de toeslagverlening). Daar bovenop probeert uw pensioenfonds uw opgebouwd pensioen jaarlijks extra te verhogen (het voorwaardelijk deel van toeslagverlening). Het opgebouwd pensioen is dit jaar (over 2009) met 2% verhoogd. Uw pensioenfonds heeft het opgebouwd pensioen de afgelopen drie jaar als volgt verhoogd:

- Over het jaar 2008 met 2%. De prijzen gingen toen met 2,49% omhoog.
- Over het jaar 2007 met 3%. De prijzen gingen toen met 1,61% omhoog.
- Over het jaar 2006 met 3%. De prijzen gingen toen met 1,16% omhoog.

Uw pensioenfonds betaalt de onvoorwaardelijke toekomstige verhoging van uw opgebouwd pensioen uit premies. De voorwaardelijke toekomstige verhoging wordt gedeeltelijk uit premies en gedeeltelijk uit beleggingsrendement betaald. (Ten aanzien van het voorwaardelijke deel van de toeslagverlening:) U hebt door deze verhoging en de verwachting voor komende jaren niet meteen ook recht op verhogingen in de toekomst.

Toeslagenlabel

De toeslaglabels die vanaf 1 april 2010 door SPV worden gebruikt.

Deelnemers

**DE PRIJZEN STIJGEN.
STIJGT UW PENSIOEN OOK?**

The diagram consists of three vertical columns of coins. The first column, on the left, is labeled 'Stijging van de prijzen' and contains four coins. The second column, in the middle, is labeled 'Uw pensioen groeit normaal sneller dan de prijzen' and contains five coins. The third column, on the right, is labeled 'Maar als het slechter gaat met de economie groeit uw pensioen even snel als de prijzen' and contains four coins.

Let op! U ziet in dit plaatje hoe uw pensioen in de komende 15 jaar waarschijnlijk meegroeit met de stijging van de prijzen. Het plaatje zegt niets over hoeveel pensioen u jaarlijks opbouwt of hoe goed uw pensioenregeling verder is.

Gewezen deelnemer (zowel 2% als 2,5% garantie)

**DE PRIJZEN STIJGEN.
STIJGT UW PENSIOEN OOK?**

The diagram consists of three vertical columns of coins. The first column, on the left, is labeled 'Stijging van de prijzen' and contains four coins. The second column, in the middle, is labeled 'Uw pensioen groeit normaal sneller dan de prijzen' and contains five coins. The third column, on the right, is labeled 'Maar als het slechter gaat met de economie groeit uw pensioen even snel als de prijzen' and contains four coins.

Let op! U ziet in dit plaatje hoe uw pensioen in de komende 15 jaar waarschijnlijk meegroeit met de stijging van de prijzen. Het plaatje zegt niets over hoeveel pensioen u jaarlijks opbouwt of hoe goed uw pensioenregeling verder is.

Pensioengerechtigde na 31 december 2003 en niet gekozen voor conversie

**DE PRIJZEN STIJGEN.
STIJGT UW PENSIOEN OOK?**

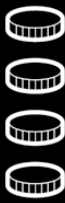
The diagram consists of three vertical columns of coins. The first column, on the left, is labeled 'Stijging van de prijzen' and contains four coins. The second column, in the middle, is labeled 'Uw pensioen groeit normaal sneller dan de prijzen' and contains five coins. The third column, on the right, is labeled 'Maar als het slechter gaat met de economie groeit uw pensioen even snel als de prijzen' and contains four coins.

Let op! U ziet in dit plaatje hoe uw pensioen in de komende 15 jaar waarschijnlijk meegroeit met de stijging van de prijzen. Het plaatje zegt niets over hoeveel pensioen u jaarlijks opbouwt of hoe goed uw pensioenregeling verder is.

Pensioengerechtigde na 31 december 2003 wel gekozen voor conversie

**DE PRIJZEN STIJGEN.
STIJGT UW PENSIOEN OOK?**

Stijging van de prijzen

Uw pensioen groeit normaal veel minder snel dan de prijzen

Maar als het slechter gaat met de economie groeit uw pensioen niet of bijna niet mee met de prijzen

Let op! U ziet in dit plaatje hoe uw pensioen in de komende 15 jaar waarschijnlijk meegroeit met de stijging van de prijzen. Het plaatje zegt niets over hoeveel pensioen u jaarlijks opbouwt of hoe goed uw pensioenregeling verder is.

U heeft bij pensioeningang gekozen voor conversie van de verwachte toekomstige jaarlijkse stijging van uw pensioen. Hierdoor is uw pensioen bij ingang eenmalig verhoogd en wordt uw pensioen na ingang jaarlijks met 2% minder verhoogd. Om deze reden zal uw - bij ingang verhoogde - pensioen naar verwachting veel minder snel groeien dan de prijzen.

Pensioengerechtigde voor 31 december 2003 niet gekozen voor conversie

**DE PRIJZEN STIJGEN.
STIJGT UW PENSIOEN OOK?**

Stijging van de prijzen

Uw pensioen groeit normaal sneller dan de prijzen

Maar als het slechter gaat met de economie groeit uw pensioen even snel als de prijzen

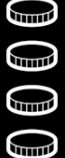

Let op! U ziet in dit plaatje hoe uw pensioen in de komende 15 jaar waarschijnlijk meegroeit met de stijging van de prijzen. Het plaatje zegt niets over hoeveel pensioen u jaarlijks opbouwt of hoe goed uw pensioenregeling verder is.

Pensioengerechtigde voor 31 december 2003 wel gekozen voor conversie

**DE PRIJZEN STIJGEN.
STIJGT UW PENSIOEN OOK?**

Stijging van de prijzen

Uw pensioen groeit normaal niet of bijna niet mee met de prijzen

Ook als het slechter gaat met de economie groeit uw pensioen niet of bijna niet mee met de prijzen

Let op! U ziet in dit plaatje hoe uw pensioen in de komende 15 jaar waarschijnlijk meegroeit met de stijging van de prijzen. Het plaatje zegt niets over hoeveel pensioen u jaarlijks opbouwt of hoe goed uw pensioenregeling verder is.

U heeft bij pensioeningang gekozen voor conversie van de verwachte toekomstige jaarlijkse stijging van uw pensioen. Hierdoor is uw pensioen bij ingang eenmalig verhoogd en wordt uw pensioen na ingang jaarlijks met 3% minder verhoogd. Om deze reden zal uw - bij ingang verhoogde - pensioen naar verwachting veel minder snel groeien dan de prijzen. De door u gekozen conversie kan in enig jaar ook leiden tot een verlaging van uw pensioen.

Gewezen partner

**DE PRIJZEN STIJGEN.
STIJGT UW PENSIOEN OOK?**

Stijging van de prijzen

Uw pensioen groeit normaal sneller dan de prijzen

Maar als het slechter gaat met de economie groeit uw pensioen even snel als de prijzen

Let op! U ziet in dit plaatje hoe uw pensioen in de komende 15 jaar waarschijnlijk meegroeit met de stijging van de prijzen. Het plaatje zegt niets over hoeveel pensioen u jaarlijks opbouwt of hoe goed uw pensioenregeling verder is.

Verloopstaat deelnemers

	2009	2008
Deelnemers		
Stand vorig boekjaar	1.811	1.751
Herintreding	82	78
Nieuwe toetredingen	199	173
Beëindiging deelname	-/- 178	-/- 178
Ingang pensioen	-/- 4	-/- 11
Overlijden	0	-/- 2
Waarde-overdracht	-	-
Andere oorzaken	-/- 2	-
	<u>97</u>	<u>60</u>
Stand einde boekjaar	<u><u>1.908</u></u>	<u><u>1.811</u></u>
Gewezen deelnemers		
Stand vorig boekjaar	789	752
Herintreding	-/- 82	-/- 78
Beëindiging deelname	178	178
Waardeoverdrachten	-/- 15	-/- 28
Ingang pensioen	-/- 18	-/- 28
Overlijden	-/- 4	-/- 1
Afkopen*	-/- 46	-
Andere oorzaken	-/- 1	-/- 6
	<u>2</u>	<u>37</u>
Stand einde boekjaar	<u><u>791</u></u>	<u><u>789</u></u>
Pensioengerechtigden		
Stand vorig boekjaar	391	369
Ingang pensioen**	27	39
Overlijden	-/- 14	-/- 16
Afkoop	-/- 2	-/- 4
Andere oorzaken	<u>0</u>	<u>3</u>
	<u>11</u>	<u>22</u>
Stand einde boekjaar	<u><u>402</u></u>	<u><u>391</u></u>

* In 2009 heeft een actie plaatsgevonden om kleine, oude pensioenaanspraken (deelname voor 2007 beëindigd) af te kopen. Dit heeft geleid tot een toename van het aantal afkopen.

** Het betreft hier de pensioeningangen van zowel ouderdomspensioenen als nabestaandenpensioenen. In 2009 betrof het de ingang van 22 ouderdomspensioenen en de ingang van nabestaandenpensioenen aan 3 wezen en 2 partners.

Begripsomschrijvingen

Actuariële en Bedrijfstechnische Nota (ABTN)

Pensioenfondsen moeten op basis van de Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling een nota opstellen waarin wordt ingegaan op:

- interne beheersingssysteem;
- administratieve organisatie en interne controle;
- procedures en criteria voor aansluiting bij het fonds;
- aanspraken van deelnemers;
- risico's;
- financiële opzet;
- financiële sturingsmiddelen.

Afkoop

Hierbij wordt een bedrag ineens uitgekeerd ter vervanging van de verplichting om in de toekomst pensioen uit te keren.

AG-tafels

Jaarlijks publiceert het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) sterftetafels die zijn gebaseerd op waarnemingen van sterfte in de bevolking. Deze sterftetafels zijn nog niet geschikt voor gebruik door actuarissen: het verloop van de sterftetekansen is nog te grillig en bepaalde belangrijke wetmatigheden zijn nog niet opgenomen. Om die sterftetafels geschikt te maken voor actuarieel gebruik worden ze aangepast door het Actuarieel Genootschap. Deze aangepaste tafels krijgen de naam "AG-tafels".

ALM (asset en liability management)

Het managen van activa en verplichtingen met het doel de marktrisico's qua niveau en beweeglijkheid te begrenzen en tegelijkertijd een zo hoog mogelijk rendement te behalen binnen deze grenzen.

AOW

Uitkering die iedere Nederlandse ingezetene vanaf zijn 65e maandelijks vanuit de Algemene Ouderdomswet (AOW) ontvangt.

Autoriteit Financiële Markten (AFM)

AFM houdt toezicht op het gedrag van en de informatieverstrekking door alle partijen op de financiële markten in Nederland, waaronder pensioenfondsen. Bovendien houdt de AFM toezicht op de naleving van de zorgplicht. Het doel hiervan is om deelnemers, indien van toepassing, te adviseren over verantwoorde individuele beleggingen. Naast AFM houdt ook De Nederlandsche Bank (DNB) toezicht op pensioenfondsen.

Basispensioenregeling

Het deel van de pensioenregeling waaraan iedere deelnemer gehouden is om deel te nemen.

Beroepspensioenfonds

Pensioenfonds voor beoefenaren van een bepaald beroep, zoals notarissen of huisartsen. Als een beroepspensioenfonds aanwezig is, zijn alle beroepsgenoten verplicht om zich bij dat fonds aan te sluiten.

Beschikbare premiereregeling

Een beschikbare premiereregeling (defined contribution of DC-regeling) is een regeling waarbij een overeengekomen premie beschikbaar wordt gesteld om pensioenrechten voor te verzekeren. Er worden hierbij geen toezeggingen gedaan over de hoogte van de te verzekeren pensioenuitkeringen.

Bestuur

Het bestuur van de Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen. Het bestuur is belast met het beleid van het pensioenfonds.

Deelnemer

Iedere verloskundige die in Nederland als zodanig de praktijk uitoefent en in Nederland woont. Geen deelnemer is de verloskundige die zijn beroep uitsluitend uitoefent in publiekrechtelijke of privaatrechtelijke dienstbetrekking en die op grond van dat dienstverband verplicht deelneemt aan het pensioenfonds ABP of het Pensioenfonds voor Zorg & Welzijn.

Deelnemersraad

Medezeggenschapsorgaan voor deelnemers en pensioengerechtigden.

Een BPF is verplicht een deelnemersraad in te stellen. Een OPF kan een deelnemersraad instellen of pensioengerechtigden in het bestuur opnemen. De deelnemersraad heeft bij een aantal bestuursbesluiten een wettelijk adviesrecht.

Dekkingsgraad

De dekkingsgraad van een pensioenfonds geeft de verhouding weer tussen de bezittingen en de verplichtingen van een pensioenfonds. De Pensioenwet stelt regels voor het geval de dekkingsgraad van een pensioenfonds onvoldoende is. Pensioenfondsen zijn verplicht een “dekkingstekort” of “reservetekort” direct te melden bij de toezichthouder, De Nederlandsche Bank (DNB). Het pensioenfonds heeft een dekkingstekort als de dekkingsgraad lager is dan ongeveer 105%

Derivaten

Een financieel instrument waarvan de waarde is afgeleid van één of meer onderliggende waarde.

DNB (De Nederlandsche Bank)

Orgaan dat toezicht houdt op de financiële degelijkheid van financiële instellingen, onder andere van pensioenfondsen. Het toezicht op pensioenfondsen is geregeld in de Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling. DNB moet toestemming geven voor het oprichten van een pensioenuitvoeringsorganisatie. Voldoende financiële middelen en een deskundig en integer bestuur gelden hierbij als voorwaarden. Op basis van de Pensioenwet en de Wet financieel toezicht controleert DNB de pensioenuitvoerders.

Naast DNB houdt ook de Autoriteit Financiële Markten (AFM) toezicht op pensioenfondsen.

DPV

Deelnemersvereniging Pensioenfonds Verloskundigen.

Financieel toetsingskader (FTK)

Het financieel toetsingskader is het (nieuwe) financiële toezichtregime en maakt deel uit van de Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling. Het FTK is van toepassing op de financiële positie en het financiële beleid van pensioenfondsen en is vanaf 1 januari 2007 van kracht.

Financiering Voortzetting Pensioenverzekering (FVP)

De Stichting FVP levert onder voorwaarden kosteloos een bijdrage aan de beperking van pensioenbreuk bij werkloosheid. Een werkloze werknemer van 40 jaar of ouder kan mogelijk gebruik maken van deze regeling. De FVP-bijdrageregeling wordt per 1 januari 2011 beëindigd.

Franchise

Na de 65-jarige leeftijd bestaat het inkomen in principe uit een ouderdomspensioen en een AOW-uitkering. Bij de opbouw van het pensioen wordt al rekening gehouden met deze AOW-uitkering door het gebruik van een franchise. De franchise is het deel van het inkomen waarover geen pensioen wordt opgebouwd in verband met de vanaf 65-jarige leeftijd te ontvangen AOW-uitkering.

Gepensioneerde

De persoon die op grond van het pensioenreglement een ouderdomspensioen van het pensioenfonds ontvangt. Ook wel pensioengerechtigde genoemd.

Gewezen deelnemer

De persoon van wie het deelnemerschap in de pensioenregeling is geëindigd en die een premievrije aanspraak op pensioen tegenover het pensioenfonds heeft gekregen en behouden. Als deze persoon de pensioengerechtigde leeftijd bereikt, kan aanspraak gemaakt worden op de opgebouwde rechten. Een andere term voor gewezen deelnemer is slaper.

Herstelplan

Plan van aanpak waarin het pensioenfonds laat zien welke maatregelen het neemt om de dekkingsgraad te verbeteren. Het kortetermijn herstelplan bevat maatregelen om binnen drie jaar (tijdelijk vijf jaar) weer een minimale dekkingsgraad van 105% te hebben. Het langetermijn herstelplan bevat maatregelen om binnen vijftien jaar weer te beschikken over het vereist eigen vermogen (circa 125% dekkingsgraad).

Hoog/laag-constructie

Constructie met variabele uitkeringshoogtes van het pensioen, waarbij het pensioen eerst hoger en daarna lager is dan het reglementaire pensioen. Op grond van fiscale wetgeving is een variatie tussen de hoogste en de laagste uitkering van maximaal 100:75 toegestaan

Indexering

Verhoging van ingegane pensioenen (na pensioeningang) en/of (premielvrije) pensioenaanspraken (voor pensioeningang) met een vast percentage gelijk aan bijvoorbeeld inflatie of een percentage dat gelijk is aan de loonstijging. Zie ook toeslag.

Intern toezicht

Het doel van intern toezicht is het kritisch volgen van het functioneren van het pensioenfondsbestuur door onafhankelijke deskundigen. Dit toezicht maakt deel uit van de principes voor goed pensioenfondsbestuur (PFG).

Kind

Een kind dat in familierechtelijke betrekking staat tot de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde.

Kostendeekkende premie

Per 1 januari 2007 moeten pensioenfondsen een zogenoemde kostendeekkende premie hanteren. Dit betekent dat de pensioenpremie hoog genoeg moet zijn om de onvoorwaardelijke en - in voorkomende gevallen - voorwaardelijke onderdelen van de pensioenovereenkomst in dat jaar en voor de langere termijn na te komen. In deze premie zit ook een opslag voor solvabiliteit, een opslag voor uitvoeringskosten en de actuarieel benodigde premie voor het voorwaardelijk deel van de pensioenovereenkomst.

Langlevenrisico

Het risico waarbij een afname van de sterftkans lager is dan de sterftkans volgens het tarief en een verslechtering van het resultaat laat zien

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW)

Departement met als belangrijkste taak het stimuleren van werkgelegenheid, moderne arbeidsrelaties en een activerende sociale zekerheid. Wet- en regelgeving over pensioenen wordt veelal vanuit dit departement gecoördineerd.

Nabestaanden

De kinderen en de partners van de overleden (gewezen) deelnemer met wie de partner was gehuwd, een geregistreerd partnerschap of een samenlevingsovereenkomst had.

Nabestaandenpensioen

Pensioen dat aan de nabestaanden (partner/kinderen) uitgekeerd wordt. Zie partnerpensioen en wezenpensioen.

Norminkomen voor loondienstmedewerkers

Het norminkomen voor loondienstmedewerkers wordt jaarlijks volgens een vaste methodiek afgeleid van het norminkomen voor zelfstandigen. Hierbij wordt ook rekening gehouden met de correctie voor werkgeverslasten.

Norminkomen voor zelfstandigen

Het norminkomen voor zelfstandigen wordt als volgt bepaald: het tarief per partus – zoals vastgesteld door de Nederlandse Zorgautoriteit – vermenigvuldigd met het aantal normpartus op jaarbasis minus de vaste kostenaf trek. De vaste kostenaf trek is in dit verband een percentage van het norminkomen voor zelfstandigen. Dit percentage wordt vastgesteld door de Nederlandse Zorgautoriteit.

Ouderdomspensioen

Maandelijks uitkering die de deelnemer vanaf zijn pensioendatum tot zijn overlijden ontvangt.

Partner

- a. De echtgenoot/echtgenote van de deelnemer; of
- b. De persoon met wie de deelnemer een bij de burgerlijke stand geregistreerd partnerschap is aangegaan; of
- c. De persoon met wie de deelnemer een gezamenlijke huishouding voert, mits:
 - de deelnemer en de partner beiden ongehuwd zijn en geen geregistreerd partnerschap zijn aangegaan met een derde; en
 - de partner geen bloed- of aanverwant in de rechte lijn is van de deelnemer; en
 - de deelnemer en de partner gedurende ten minste een half jaar aantoonbaar een gezamenlijke huishouding voeren en ten overstaan van een notaris een samenlevingsovereenkomst hebben getekend.

Partnerpensioen

Periodieke uitkering aan de partner van de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde, die wordt uitgekeerd na het overlijden van de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde.

Pensioendatum

De eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer de leeftijd van 65 jaar bereikt.

Pensioenfonds

De Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen.

Een rechtspersoon die de pensioenregeling uitvoert voor één of meer bedrijfstakken, voor een onderneming of een groep van ondernemingen of voor vrije beroepsbeoefenaren.

Pensioengerechtigde

De persoon die op grond van de pensioenregeling een pensioen van het Pensioenfonds ontvangt. Een andere term voor pensioengerechtigde is gepensioneerde.

Pensioengrondslag

De basis voor de berekening van de hoogte van de pensioenen: het beroepsinkomen minus de franchise.

Pensioenoverzicht

Jaarlijks overzicht van alle pensioenrechten en -bedragen die de deelnemer tot dan toe heeft opgebouwd en nog gaat opbouwen binnen de pensioenregeling.

Pensioenregister

Het Pensioenregister wordt een soort elektronisch loket waarbij alle pensioenfonds en pensioenverzekeraars in Nederland zijn aangesloten. Met een persoonlijke inlogcode kan iedereen op elk moment op internet zien hoeveel pensioen er tot dan is opgebouwd, ook bij eerdere pensioenregelingen. Bovendien toont het pensioenregister welke pensioenuitvoerder de opgebouwde pensioenrechten bijhoudt. Het pensioenregister zal beschikbaar zijn vanaf 2011.

Pensioenwet (PW)

De Pensioenwet vervangt de oude Pensioen- & Spaarfondsenwet en is op 1 januari 2007 in werking getreden. Transparantie is het kernwoord van de nieuwe wet, met name voor de deelnemers. De taken en verantwoordelijkheden van werkgever, werknemer en de pensioenuitvoerder zijn uitvoerig in de PW beschreven.

Pension Fund Governance (PFG)

Pension Fund Governance is de manier waarop het pensioenfonds is georganiseerd (structuur) en de verantwoordelijkheden worden uitgevoerd (processen).

Premie

Periodieke betaling die men aan de uitvoerder van een pensioenregeling is verschuldigd voor de financiering van een pensioenaanspraak.

Principes voor goed pensioenfondsbestuur

De principes zijn op 16 december 2005 vastgesteld en zijn in latere instantie verankerd in de Pensioenwet. De Principes voor goed pensioenfondsbestuur zijn een door de Stichting van de Arbeid (STAR) opgestelde nota waarin de uitgangspunten en principes voor goed pensioenfondsbestuur zijn vastgelegd. Deze nota is opgesteld op verzoek van de toenmalige minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (De Geus). Ook de governance van verzekerde regelingen is in de nota opgenomen.

Rendement

Het positieve of negatieve resultaat dat een pensioenfonds, vermogensbeheerder of verzekeringsmaatschappij behaalt met de belegging van daartoe beschikbare middelen.

SAPB

Syntrus Achmea Pensioenbeheer(de uitvoerder), tot 1 september 2009 Interpolis Pensioenbeheer B.V. genaamd.

SAVB

Syntrus Achmea Vermogensbeheer

Service Level Agreement (SLA)

Overeenkomst waarin de mate van dienstverlening van de opdrachtnemer ten opzichte van de opdrachtgever gespecificeerd is.

SLA-rapportage

Rapportage over het naleven van de afspraken over de dienstverlening ten behoeve van de opdrachtgever.

Solvabiliteit

Het vermogen van de pensioenuitvoerder om op langere termijn aan verzekerings- of pensioenverplichtingen te kunnen voldoen.

SPV

Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen

Startbrief

Een document dat binnen drie maanden na de start van de deelneming aan de pensioenregeling aan de deelnemer moet worden verstrekt. In dit document wordt de deelnemer geïnformeerd over een aantal onderwerpen waaronder de inhoud van de pensioenregeling en de indexatie (toeslagverlening).

Statuten

De statuten van de Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen.

Stichting van de Arbeid (STAR)

Overlegorgaan van werkgevers en werknemers in Nederland. Hierin worden actuele thema's op het gebied van arbeidsvraagstukken en arbeidsverhoudingen besproken. Deze besprekingen kunnen uitmonden in nota's en verklaringen met aanbevelingen aan werkgevers en vakbonden die in bedrijfstakken en ondernemingen collectieve arbeidsovereenkomsten afsluiten. Ook adviseert de Stichting desgevraagd de overheid over bepaalde onderwerpen op dit terrein.

Toeslag

Verhoging van een pensioen of van een aanspraak op pensioen, die is gebaseerd op een in het pensioenreglement omschreven regeling. Ook wel indexatie genoemd.

Toezichthouders

Er zijn twee organisaties die toezicht houden op pensioenfondsen en -verzekeraars. De Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM) hebben beide hun eigen toezichtgebied. Het toezicht vergroot de kans dat wanneer u met pensioen gaat, uw pensioenuitvoerder voldoende geld kan uitkeren.

Unie van Beroepspensioenfondsen (UvB)

Koepelorganisatie voor Nederlandse beroepspensioenfondsen. Het secretariaat is gevestigd in De Meern.

Uniform pensioenoverzicht (UPO)

Het Uniform pensioenoverzicht (UPO) is een overzicht van de pensioenaanspraken. Actieve deelnemers krijgen dit overzicht ieder jaar. Gewezen deelnemers ontvangen één keer in de vijf jaar een UPO. Pensioenfondsen en verzekeraars zijn verplicht deelnemers van adequate informatie te voorzien over hun pensioenregelingen.

Verloskundige

De verloskundige die als zodanig is ingeschreven in het register van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (BIG-register).

Verantwoordingsorgaan (VO)

Het verantwoordingsorgaan is een orgaan waar het bestuur verantwoording aan aflegt en waarin de actieve deelnemers, de pensioengerechtigden en de financieel betrokken werkgever(s) zijn vertegenwoordigd. Gewezen deelnemers kunnen ook in het verantwoordingsorgaan vertegenwoordigd zijn.

Visitatiecommissie

De visitatiecommissie is een door het pensioenfondsbestuur te benoemen commissie. Zij bestaat uit ten minste drie onafhankelijke deskundigen. Ten minste één keer in de drie jaar toetst deze commissie het functioneren van het bestuur.

Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb)

Wet waarin onder meer de voorwaarden zijn opgenomen, waaraan beroepspensioenregelingen moeten voldoen.

Wezenpensioen

Pensioen ten behoeve van de kinderen van een (gewezen) deelnemer. Uitkering vindt plaats na overlijden van de (gewezen) deelnemer, meestal tot 18 of 21 jaar, of tot 27 jaar zolang het kind studeert.